

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра філології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ШКІЛ З
УГОРСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ

ВІРВАН ОЛЬГА ОЛЕКСІЇВНА

Студентка II курсу

Освітня програма: спеціальності «035 «Філологія
(Українська мова і література)»
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Ступінь вищої освіти: магістр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник: Барань Єлизавета Балажівна,
доктор філософії, доцент кафедри філології

Завідувач кафедри: Бергсасі Аніко Ференцівна
габілітований доктор, професор

Робота захищена на оцінку _____, « ____ » _____ 2021 року

Протокол № _____ /2021

**Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра філології**

**Кваліфікаційна робота
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ШКІЛ З
УГОРСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ**

Ступінь вищої освіти: магістр

Виконала: студентка II курсу
Вірван Ольга Олексіївна

Освітня програма: 035 «Філологія (Українська мова і література)»

Науковий керівник:

Барань Єлизавета Балажівна,
доктор філософії, доцент кафедри філології

Рецензент: Маргітич Катерина Євгенівна, кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри педагогіки і психології

Берегове
2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. УКРАЇНСЬКА МОВА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ З МОВОЮ ВИКЛАДАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.....	6
1.1. Загальноосвітні заклади Закарпатської області з мовою викладання національних меншин	6
1.2. Про викладання української мови в закладах освіти з угорською мовою навчання.....	8
1.3. Аналіз результатів ЗНО з української мови та літератури 2020 р.....	13
1.4. Нововведення в ЗНО 2021 року.....	27
2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ШКІЛ З УГОРСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	30
2.1 Використання онлайн-ресурсів у вивченні української мови учнями закладів освіти з угорською мовою викладання.....	30
2.2 Колекція вправ «Готуємось до ЗНО».....	41
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ.....	92
ДОДАТКИ.....	96
СПИСОК РИСУНКІВ.....	98
СПИСОК ТАБЛИЦЬ.....	105

ВСТУП

Об'єктом нашої уваги є дослідження підготовки випускників закладів освіти з угорською мовою навчання до ЗНО з української мови та літератури, адже успішні результати іспиту є обов'язковою вимогою для вступу до обраного університету на вподобану спеціальність.

Предметом дослідження є шляхи удосконалення мовних компетентностей учнів шкіл з угорською мовою навчання, адже саме це, на нашу думку, сприятиме успішній підготовці до зовнішнього незалежного тестування.

Метою нашого дослідження є створення рекомендацій щодо підготовки учнів старших класів шкіл з угорською мовою навчання до ЗНО з української мови та літератури, зокрема з вивчення мови та підготовки до сертифікаційної роботи з української мови.

Нашими завданнями є:

- здійснити огляд загальноосвітніх закладів з мовою викладання національних мешин Закарпатської області та викладання української мови в закладах освіти з угорською мовою навчання;
- проаналізувати результати ЗНО з української мови та літератури 2020 р.;
- вивчити нововведення в ЗНО 2021 р.;
- дослідити інтернет-ресурси для вивчення іноземних мов;
- зробити відбірку інтернет-ресурсів для вивчення іноземних мов, які, на нашу думку, є корисними та цікавими для учнів при вивченні української мови;
- дослідити специфіку вивчення фонетики у школах з угорською мовою навчання;
- створити колекцію вправ для підготовки до ЗНО з української мови для випускників шкіл з угорською мовою навчання.

У роботі використано такі методи дослідження: аналіз наукової літератури, статистичних даних та інтернет-ресурсів, методи спостереження, аналізу, синтезу й систематизації, метод створення комплексу вправ, метод диференціації під час відбору матеріалу для створення колекції вправ.

Теоретичною основою дослідження стали наукові дослідження та розробки С. Черничко, С. Мельник, М. Бубняк, М. Мотильчак, А. Берегсасі, І. Орос, О. Хорошковської, А. Мілован та ін. Щодо практичного аспекту нашого дослідження ми опиралися на праці Є. Барань та А. Бараня, О. Задорожної, С. Черничка, та М. Дмитріва.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що в ньому розглянуто і проаналізовано викладання української мови у загальноосвітніх закладах з угорською мовою навчання та результати ЗНО 2020 р.

Практична цінність цієї роботи полягає у тому, що матеріали й результати дослідження можуть знайти застосування при викладанні у школі, а за умови належного доопрацювання також і у вищій школі, як при аудиторній, так і при дистанційній формі навчання.

Відповідно до завдань, наша робота складається з двох розділів: у першому розділі ми здійснили аналіз викладання української мови в закладах освіти з мовою навчання національних національних меншин Закарпатської області, у другому – створили рекомендації для учнів шкіл з угорською мовою навчання щодо вивчення мови та підготовки до сертифікаційної роботи з української мови.

1. УКРАЇНСЬКА МОВА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ З МОВОЮ ВИКЛАДАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

1.1 Загальноосвітні заклади Закарпатської області з мовою викладання національних меншин

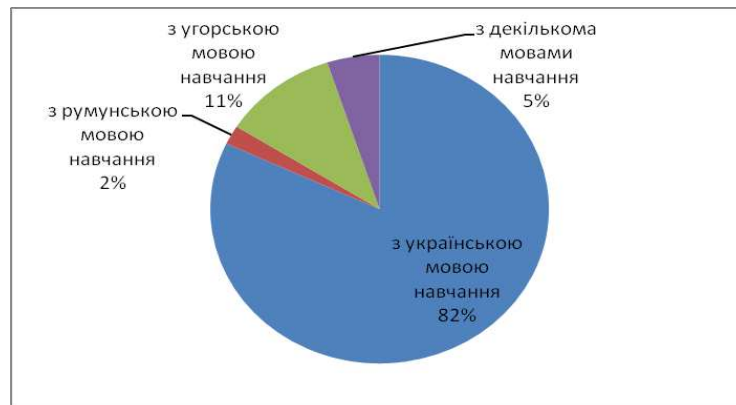
Історично Закарпаття перебувало у складі багатьох держав. Території ділились кордонами, а люди далі жили на своїй землі і продовжували шанувати етнічну приналежність.

Будучи найзахіднішою областю України, Закарпатська область межує з чотирма державами і мову кожної країни-сусідки можна почути в містах і селах області.

Згідно з переписом населення 2001 року, в Закарпатській області проживають представники понад 100 національностей. Найбільшу кількість становлять українці (80,5%), за ними слідують угорці (12,1%), румуни (2,6%), росіяни (2,5%), роми (1,1%), словаки (0,5%), німці (0,3%), а також білоруси, поляки, вірмени та ін. (2001.ukrcensus.gov.ua).

За даними зведеної таблиці відомості про мови навчання та вивчення мови як предмета у закладах загальної середньої освіти (без спеціальних шкіл /шкіл-інтернатів/) на початок 2020/2021 навчального року (за станом на 5 вересня) Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської обласної державної адміністрації кількість закладів освіти по області 614. З них: з українською мовою навчання – 504, з румунською мовою навчання – 12, з угорською мовою навчання – 67, з декількома мовами навчання – 31 (Рис.1) (deponms.carpathia.gov.ua)

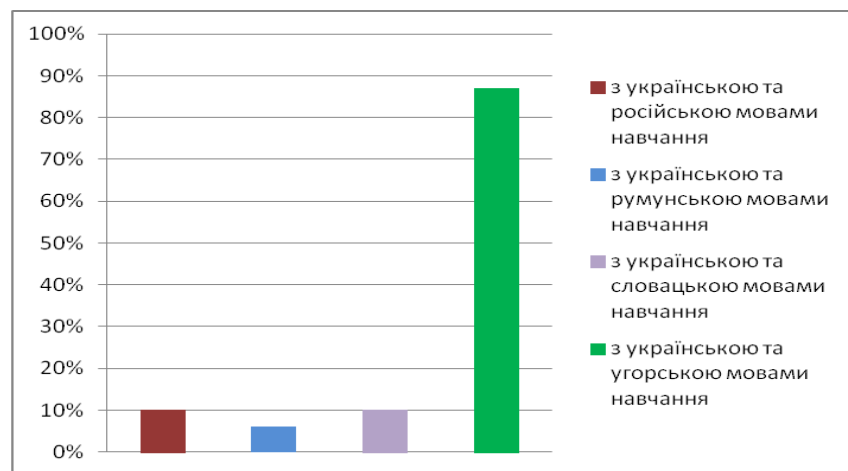
Рис. 1. Розподіл закладів освіти Зкарпатської області за мовами навчання

Власне редагування. Джерело: (deponms.carpathia.gov.ua)

Закладів освіти в яких навчання ведеться двома або більше мовами всього 31. З них: з українською та російською мовами навчання – 1, з українською та румунською мовою навчання – 2, з українською та словацькою мовами навчання – 1, з українською та угорською мовами навчання – 27. Найбільше закладів освіти з угорською мовою навчання в Березівському районі. Всього 31 школа з угорською мовою або двома мовами навчання. У м. Берегові загальноосвітніх закладів, в яких навчання ведеться угорською мовою – 4 (Рис.2) (deponms.carpathia.gov.ua).

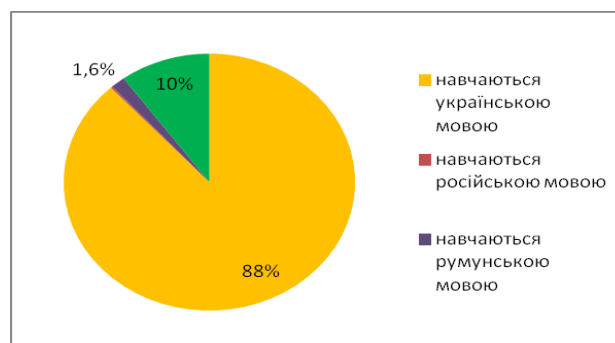
Рис. 2. Розподіл закладів освіти Закарпаття за двома мовами навчання (на початок 2020/2021 навчального року; %)

Власне редагування. Джерело: (deponms.carpathia.gov.ua)

Всього в школах Закарпаття навчаються 168 442 учнів. Розподіл учнів за мовами навчання: навчаються українською мовою – 148505 осіб, російською – 287, румунською – 2612, навчаються угорською мовою – 16900 учнів(Рис.3) (deponms.carpathia.gov.ua).

Рис.3. Розподіл учнів закладів освіти за мовами навчання за мовами навчання (на початок 2020/2021 навчального року; відсотків)

Власне редагування. Джерело: (deponms.carpathia.gov.ua)

У 2020-2021 навчальному році в 11 класах закладів освіти навчаються всього 8789 учнів. З них: у класах з українською мовою навчання – 8061, з румунською мовою навчання – 148, з угорською мовою навчання – 580 учнів (deponms.carpathia.gov.ua). Вони є потенційними учасником ЗНО 2021 року.

1.2. Про викладання української мови в закладах освіти з угорською мовою навчання.

Основними документами, які визначають мету, зміст, критерії та вимоги до навчання української мови в школах з мовами навчання національних меншин, є (mon.gov.ua):

1. Закон України «Про освіту», прийнятий у вересні 2017 р.
2. Закон України «Про загальну середню освіту».
3. Указ Президента України від 13.05.2015 № 580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки».
4. Новий Державний стандарт базової і повної середньої освіти.
5. Державною національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті.
6. Програма з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання 5-9 класи (зі змінами, внесеними в 2017 році).
7. Українська мова (10-11 класи), Рівень стандарту, Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
8. Наказ міністра освіти і науки України № 329 від 13 квітня 2011 р. «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» тощо.

Питання та проблеми вивчення української мови в загальноосвітніх школах Закарпаття з угорською мовою навчання розглядається в багатьох наукових працях філологів. Зокрема:

- Барань А. – Барань Є. 2012. «Засоби покращення результатів ЗНО з української мови та літератури серед учнів шкіл Закарпаття з угорською мовою навчання»
- Маргітич К. 2012. «Система з розвитку зв'язного мовлення в старших класах угорськомовних шкіл Закарпаття».
- Мельник С. – Черничко С. 2010. «Етнічне та мовне розмаїття України: аналітичний огляд ситуації».

- Черничко С. 2009. «Проблемні питання викладання української мови у школах з угорською мовою навчання» та 2011. «Ще раз про проблеми викладання української мови у школах з угорською мовою навчання».
- Бубняк М. А. 2009. «Шляхи подолання труднощів при вивченні української мови в школах з угорською мовою навчання».
- Мотильчак М. 2009. «Шляхи поліпшення вивчення української мови як державної у загальноосвітніх навчальних закладах області з навчанням мовами національних меншин».
- Хорошковська О. 2005. «Теоретичні основи відбору змісту мовного й мовленнєвого матеріалу у шкільному курсі української мови як державної у школах національних меншин України» та 2009. «Теоретичні підходи до підручників з української мови для шкіл з мовами навчання національних меншин України».
- Бергсасі А. – Черничко С. 2005. «Українська мова у школах з угорською мовою навчання у соціолінгвістичному аспекті».
- Мілован А. 2002. «Викладання української мови в школах з угорською мовою навчання Закарпаття».

Викладання української мови та літератури в школах з угорською мовою навчання на Закарпатті у наш час має безліч проблем, викликаних рядом чинників у освітній політиці, які не сприяють успішному навчанню української мови учнів угорської національності, а, навпаки, призводять до мовного бар'єру (Барань 2016).

Навчальний предмет „Українська мова” в школах з українською мовою навчання вимагає від учителів зовсім іншого підходу, ніж у школах з навчанням мовами національних меншин. Адже, діти угорськомовних шкіл вперше зустрічаються з українською мовою лише в школі, в результаті чого вже в початкових класах виникають труднощі під її час засвоєння.

На Закарпатті не розвинена початкова ланка мовної освіти, в селах не розвинена мережа дошкільних виховних закладів. В дошкільних навчальних закладах освіти всі групи з угорською мовою виховання – змішані. Кількість дітей у групах – від 15 до 30. Це означає, що вихователі на заняттях з української мови практично не можуть враховувати вікових особливостей дітей. Вихователі не підготовлені до проведення занять з української мови: одна частина не володіє досконало державною мовою, інша

– угорською. Внаслідок цього значна кількість угорських дітей розпочинає навчання в першому класі без будь-яких знань з української мови (Мельник – Черничко 2010).

Оволодінню українською мовою не сприяє і демографічний чинник. За даними перепису населення 2001 року 62% угорців Закарпаття проживає у населених пунктах практично без українськомовного оточення (Молнар–Молнар 2005).

Слід додати, що учні міських та сільських шкіл знаходяться у різному мовленнєвому оточенні. Але для вивчення української мови у нас чомусь створюють тільки універсальні програми і підручники. Є потреба у написанні альтернативних програм та підручників, які враховували б неоднакові умови оволодіння українською розмовною мовою в школах різних населених пунктів області (Черничко 2009).

Ускладнюється вивчення української мови і тим, що батьки угорськомовних дітей, особливо в селах, не в змозі допомогти своїм дітям при виконанні домашніх завдань з української мови, тому що самі не досконало володіють державною мовою. Це наслідок історії сучасної території Закарпаття, де протягом ХХ століття шість разів змінювалася державна мова. Відповідно до цього змінилось і те, яка мова вивчалась у школах обов'язково як мова держави. У відносно короткий період такою мовою були угорська, чеська, словацька, російська та українська (Мельник – Черничко 2010).

Навчальна програма дисципліни «Українська мова» в загальноосвітній школі спрямована на вивчення граматики української мови.

Учні заучують лінгвістичні поняття й правила, часто не усвідомлюючи їх сутності. Це призводить до того, що мовні факти засвоюються поза потребою дитини висловлювати свої думки, і, як стверджують учені, є причиною того, що граMATика стає для дітей особливо абстрактною й тому важкою. ГраMATичні знання сприймаються школярами як зведення правил, більшість із яких залишається для дітей тільки звуковою оболонкою, позбавленою змісту. Якщо дитина не бачить сенсу в певних правилах, вона лише формально запам'ятовує їх, швидко забуваючи (Хорошковська 2011).

В той же час, розвиток зв'язного мовлення учнів повністю відходить на задній план.

У таблиці №1 показано, що з 122 годин на рік у 5-их і 6-их класах тільки 23 або ж 20 годин відводиться на розвиток зв'язного мовлення (включно аудіювання, говоріння, читання і письмо). У 7-их, 8-их і 9-их класах обсяг годин становить відповідно 15-14-15, решта годин відводиться на вивчення граматики.

Табл. 1. Кількість годин, відведених на вивчення української мови у школах з угорською мовою навчання (5–9 класи) (2020–2021 навчальний рік)

Клас	Кількість годин у навчальному році	Кількість годин на тиждень	Резервний час	Кількість годин, відведених на розвиток зв'язного мовлення (аудіювання, говоріння, читання, письмо)
5.	122	3,5	8	23
6.	122	3,5	7	20
7.	88	2,5	3	19
8.	70	2	4	14
9.	70	2	4	15

Власне редагування. Джерело: Гнаткович Т. Д., Лукач А. Ю., Борисова Є. Е. та ін. Українська мова: Програма для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання (зі змінами, внесеними у 2017 р.)

У 10-их і 11-их класах загальноосвітніх шкіл учні мають два уроки української мови на тиждень (таблиця №3).

Табл. 2. Кількість годин, відведених на вивчення української мови у школах з угорською мовою навчання (10–11 класи) (2020-2021 навчальний рік)

Клас	Кількість годин у навчальному році	Кількість годин на тиждень	Кількість годин, відведених на розвиток зв'язного мовлення (аудіювання, говоріння, читання, письмо)
10.	70	2	28
11.	70	2	24

Власне редагування. Джерело: Гнаткович Т. Д., Лукач А. Ю., Борисова Є. Е. та ін. Українська мова: Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання. Українська мова. Рівень стандарту. Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання.

Якщо врахувати вимоги навчального плану, то неважко переконатись у тому, що педагогам необхідно чимало зусиль, щоб підготувати учнів шкіл з угорською мовою навчання до проходження ЗНО.

У 2019 році вперше було знижено прохідний поріг на ЗНО з української мови та літератури для випускників освітніх закладів з мовою викладання національних меншин.

Досягнути успішного результату на зовнішньому незалежному оцінюванні можна лише за допомогою додаткових уроків або підготовчими курсами при вищих чи професійно-технічних навчальних закладах які є платними і недоступними для родин з низькими статками. Це підтверджують і результати звіту опитування «Вплив соціально-економічного середовища на результати навчання учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів» 2016, яке розміщено на сайті УЦОЯ (testportal.gov.ua).

На Закарпатті, як і в більшості регіонів України, не всі батьки спроможні оплатити уроки репетитора. Закарпатський угорський інститут ім. Ференці Ракоці II спільно із Закарпатським угорськомовним педагогічним товариством, з огляду на це, щороку організовують курси підготовки до проходження ЗНО для випускників шкіл з різних навчальних дисциплін.

З метою допомоги у підготовці до іспиту з української мови та літератури ЗУІ ім. Ф. Ракоці II створено антологію творів української художньої літератури в перекладі угорською. До антології увійшли угорські переклади тих творів української літератури, які включені до ЗНО.

У 2019 році вперше було знижено прохідний поріг на ЗНО з української мови та літератури для випускників освітніх закладів з мовою викладання національних меншин.

Очільниця обласного департаменту управління освіти Ганна Сопко на засіданні круглого столу «Реалізація освітньої реформи у школах з угорською мовою викладання у Закарпатській області» Української асоціації дослідників освіти, що відбувся 1 липня 2019 року на базі Ужгородського національного університету відзначила, що результатом компромісу влади і національної угорської громади є знижений цього року поріг здачі ЗНО для випускників шкіл з угорською мовою навчання. Водночас наголошувалося, що важливо було б не знижувати прохідний поріг, а формувати адаптований для національних меншин банк завдань, оскільки програми різняться і другу мову складно вивчити на тому ж рівні, що й рідну, якою міркуєш і якою вільно спілкуєшся (uega.org.ua).

1.3. Аналіз результатів ЗНО з української мови та літератури 2020 р.

Зовнішнє незалежне оцінювання проводиться з 2005 року (з української мови) та з 2008 року (з української мови і літератури) (osvita.ua).

Тестування з цього предмета є обов'язковим для всіх, хто вступає до закладів вищої освіти.

З 2009 року, тест передбачає три частини (zno.osvita.ua):

- завдання з вибором однієї правильної відповіді та завдання на встановлення відповідності з мови;
- завдання з вибором однієї правильної відповіді та завдання на встановлення відповідності з літератури;
- завдання відкритого типу — створення власного висловлення, яке б ствердило або заперечило подане судження.

Починаючи з 2015 року, результат тесту ЗНО зараховується як результат державної підсумкової атестації. Результати ЗНО зараховуються як результати державної підсумкової атестації та як результати вступних іспитів до закладів вищої освіти (testportal.gov.ua).

Пороговий бал ЗНО з української мови та літератури у 2020 році становив 22 бали, а для випускників шкіл з мовою навчання національних меншин був встановлений на рівні 15 тестових балів. У 2019 році прохідний бал становив 23 бали, а для випускників шкіл нацменшин адаптивний поріг було встановлено на рівні 14 балів. Важко не помітити, що прохідний бал для учнів шкіл з українською мовою навчання було зменшено на 1 б, а для випускників шкіл нацменшин – збільшено на 1 бал, порівняно з 2019 р. Можливо, це перший крок у поверненні до однакового порогового балу як для випускників шкіл з українською мовою навчання, так і для учнів національних шкіл. ЗНО наступних років дасть на це відповідь. Слід додати, що адаптивний поріг для учнів закладів освіти нацменшин у 2019 році був встановлений вперше (testportal.gov.ua).

За даними Українського центру оцінювання якості освіти, у 2019/2020 навчальному році на ЗНО з української мови, яке було обов'язковим для всіх випускників, прийняли участь та отримали результат 274 454 осіб (у 2018/2019 н.р. – 338 858). Більшість з них випускники загальноосвітніх шкіл: 99 826 осіб (у 2018/2019 н.р. – 104 158). 7,83 % (у 2018/2019 н.р. – 18,84%) з них не подолали поріг. З вищих навчальних закладів прийняли участь 49 360 (у 2018/2019 н.р. – 82 644) особи. З них 10,28 % (у 2018/2019 н.р. – 133,87%) не набрали мінімальний прохідний бал. Учні зі шкіл професійної

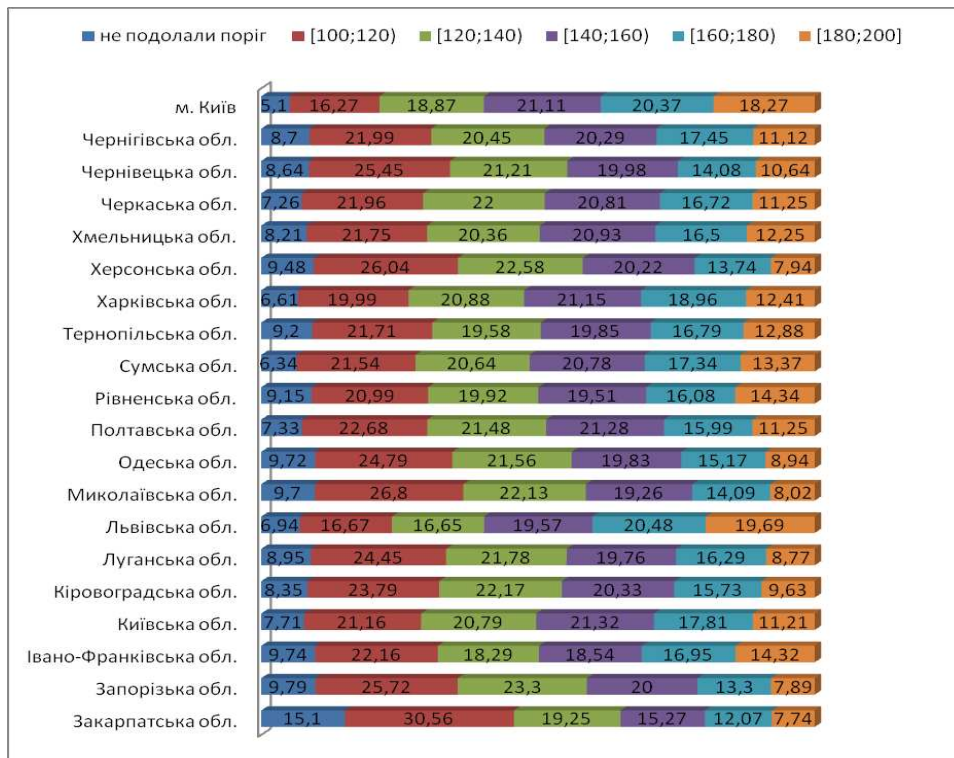
підготовки (10 529; у 2018/2019 н.р. – 46 001) показали найнижчий результат. В їхньому випадку 33,61 % (у 2018/2019 н.р. – 50,34%) не набрали мінімальний прохідний бал. З навчально-виховних комплексів у тестуванні брали участь 23 515 (у 2018/2019 н.р. – 25832) учнів. З них 6,06 % (у 2018/2019 н.р. – 9,64%) показали незадовільний результат. В Україні найкращі результати показали випускники коледжів (всі 53 учні здали тестування) та колегіумів (962 особи), тільки 1,25 % випускників колегіумів «не подолали прохідний поріг. У випадку гімназій (15952 випускників (у 2018/2019 н.р. – 15170) 1,34%(у 2018/2019 н.р. – 1,34%) – не склали іспит. 26 068 осіб (у 2018/2019 н.р. – 23 592). на час реєстрації не навчалися в жодному закладі освіти, їх не було категоризовано. З них 10,68 % (у 2018/2019 н.р. – 8,91%) не склали тестування (testportal.gov.ua).

Як бачимо, у 2019/2020 навчальному році на 64 404 менше випускників взяли участь у ЗНО у порівнянні з 2018/2019 роком. Суттєво зменшилось число учнів вищих навчальних закладів (на 33 284) та закладів професійної освіти (на 35 472) випускників. В чому причина? Це потребує окремого дослідження.

Частка випускників, які не подолали поріг зменшилась майже у двічі (була у 2018/2019 н.р. – 15,48%, стала у 2019/2020 н.р – 8,21%), що є позитивним. Можна було б це пояснити зменшенням числа учнів закладів професійної освіти, котрі, як і в 2018/2019 н.р., так і в 2019/2020 н.р. показали найгірший результат, але значно менше прийняли участь і випускники вищих навчальних закладів, які, як в попередньому, так і в 2019/2020 н.р. досягли високих результатів на ЗНО. Тому допускаю, що частка тих, хто не здав ЗНО зменшилась завдяки зниженню прохідного балу та, можливо, кращій підготовці випускників.

У наступній ілюстрації наведені результату ЗНО з української мови та літератури по областях. Дані Українського центру оцінювання якості освіти показують відсоток учасників, які не досяг мінімальної оцінки (нижче 100 балів), які набрали між 100-200, 120-140, 140-160, 160-180 та 180-200 балами.

Рис. 4. Результати ЗНО з української мови та літератури по областях (2020 р.); %.

Власне редагування. Джерело: дані Українського центру оцінювання якості освіти.

Як бачимо, найменший відсоток учасників не досягли порогового балу у м. Києві, як і в попередньому році (Рис. 4).

З часткою 15,1% учасників, які не подолали поріг, що більше ніж удвічі перевищує середньоукраїнський показник (8,21%), хоч краща за аналогічні показники 2018/2019 (15,1%), Закарпатська область залишається на останньому місці серед областей, як і в 2019 році.

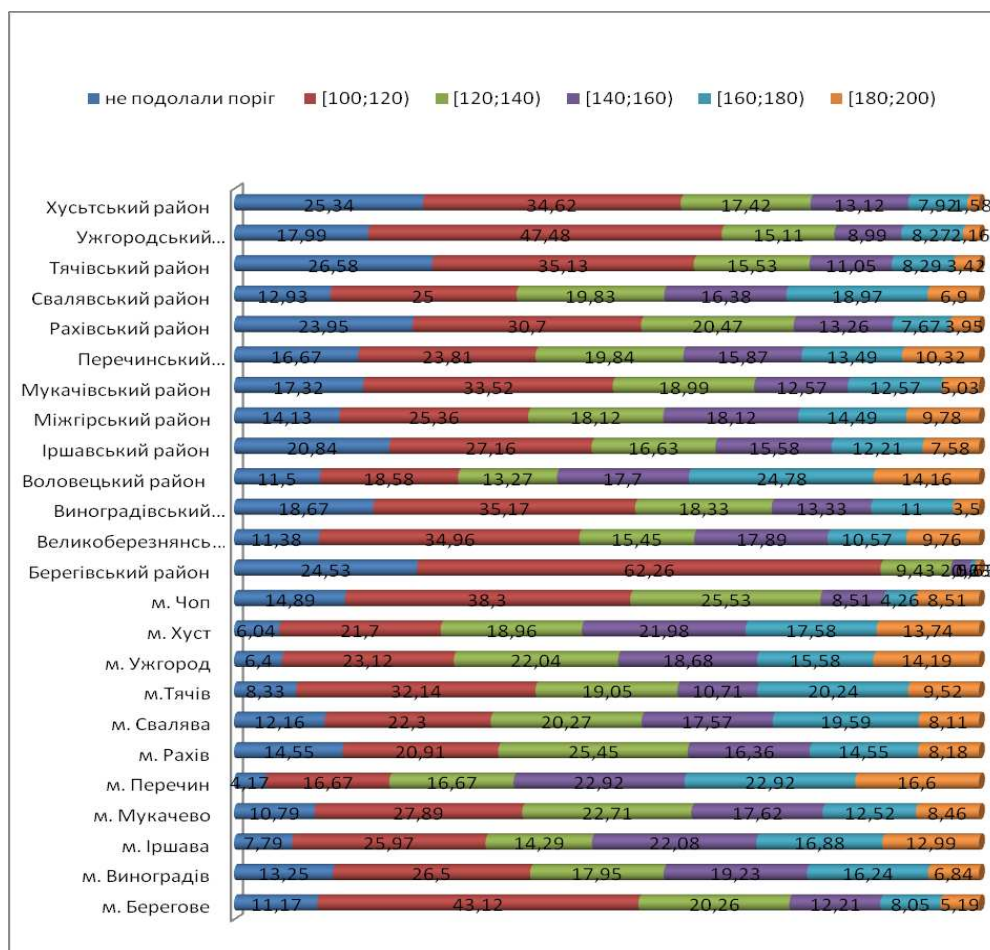
Слід відмітити, що відсоток осіб, які не подолали поріг, порівняно з попереднім роком зменшився по всіх регіонах. Отже результати зовнішнього незалежного оцінювання покращились у всіх областях, що дало кращі результати по всій країні, у порівнянні з 2019 роком.

Заслуговує на увагу те, що найбільше учнів виконали тест на найвищий (180;200) бал у Львівській області (19,69%) та м. Києві (18,27%).

На Закарпатті українську мову та літературу складала 12 171 тисяч учасників. З них 326 випускників ЗОШ з угорською мовою навчання

Наступний рисунок демонструє результати зовнішнього незалежного оцінювання по містах та районах області (Рис. 5).

Рис. 5. Результати ЗНО з української мови та літератури по містах та районах Закарпатської області (2020 р.); %

Власне редагування. Джерело: дані Українського центру оцінювання якості освіти

На основі результатів ЗНО ми склали рейтинг міст та районів Закарпатської області, беручи до уваги відсоток учасників, які не склали іспит, а також порівняли з аналогічними результатами попереднього року (Табл.3, 4).

Табл. 3 . Рейтинг міст Закарпатської області за показниками «не подолали поріг»

№ рейтингу; 2020 р.	Місто	«не подолали поріг» %; 2020 р.	«не подолали поріг» %; 2019 р.	№ рейтингу; 2019 р.
1.	м. Перечин	4,17%	13,51%	3.
2.	м. Хуст	6,04%	26,97%	9.
3.	м. Ужгород	6,4%	11,64%	2.

4.	м. Іршава	7,79%	10,47%	1.
5.	м. Тячів	8,33%	33,33%	10.
6.	м. Мукачево	10,79%	17,27%	5.
7.	м. Берегове	11,17%	20,32%	6.
8.	м. Свалява	12,16%	26,59%	7.
9.	м. Виноградів	13,25%	27,98%	8.
10.	м. Рахів	14,55%	31,75%	10.
11.	м. Чоп	14,89%	14,58%	4.

Власне редагування. Джерело: дані Українського центру оцінювання якості освіти

Табл. №4 . Рейтинг районів Закрпатської області за показниками «не подолали поріг»

№ рейтингу; 2020 р.	Район	«не подолали поріг» %; 2020 р.	«не подолали поріг» %; 2019 р.	№ рейтингу; 2020 р.
1.	Великобerezнянський	11,38%	28,10%	5.
2.	Воловецький	11,5%	13,28%	1.
3.	Свалявський	12,93%	26,45%	4.
4.	Міжгірський	14,3%	30,54%	6.
5.	Перечинський	16,67%	34,47%	9
6.	Мукачівський	17,32%	24,84%	3.
7.	Ужгородський	17,99%	19,77%	2.
8.	Виноградівський	18,67%	32,99%	8
9.	Іршавський	20,84%	32,31%	7
10.	Рахівський	23,95%	38,45%	12
11.	Берегівський	24,53%	35,14%	10
12.	Хустський	25,34%	36,23%	11
13.	Тячівський	26,58%	40,85%	13

Власне редагування. Джерело: дані Українського центру оцінювання якості освіти

Проанлізував результати, можемо зробити висновок, що випускники міських шкіл досягли кращих результатів, ніж учні сільської місцевості, як і в попередньому році. Варто зазначити, що у містах знаходяться більшість ліцеїв, гімназій і спеціалізованих

шкіл. Незважаючи на це, тільки показники чотирьох міст кращі за середньоукраїнський. Це міста Перечин, Хуст, Ужгород та Іршава.

Порівняв з рейтингом міст 2019 року, спостерігаються позитивні зрушення у даних міст Хуста та Тячева, адже перше з дев'ятої сходинки піднялось на другу, а друге – з одинадцятого місця – на п'яте. Протилежне вищевказаному демонструє м. Чоп, яке з четвертого місця 2019 року опустилось на останню одинадцяту сходинку в 2020 році. Міста Мукачево, Берегове, Виноградів та Хуст спустилось у розташуванні на одну сходинку нижче ніж у 2019 р, що не є суттєвим і вказує на подібність результатів ЗНО 2019 та 2020 рр.

Розглянув таблиці, можемо констатувати, що на першу сходинку (5. місце у 2019 р.) з результатом 11,38% «не подолали поріг» піднявся Великоберезнянський район. За ним слідують Воловецький та Свалявський райони. Значна частка випускників не здали тестування в Ужгородському районі (17,99%), в результаті чого район з другого місця 2019 року перемістився на сьоме. Серед районів ще вирізняються можемо назвати Воловецький, де 14,19% учасників показали високий рівень знань (180;200), та Берегівський, з найбільшою часткою учасників з початковим рівнем знань («100;120» – 62,2%).

Таблиці чітко показують те, що навіть найкращий результат «не подолали поріг» Великоберезнянського району (11,38%) є гіршим за результат міста Берегове (11,17%), переважна більшість учнів якого вчать на угорській мові. З цього слідує, що причину низького рейтингу Закарпаття слід шукати не тільки в результатах атестації випускників освітніх закладів з угорською мовою навчання, чисельність яких є значною серед шкіл нацменшин області, хоча і ці показники бажать кращого.

Також слід відмітити, що показники тільки чотирьох міст не перевищують середньоукраїнський показник учасників, які подолали прохідний поріг. Це міста Перечин, Хуст, Ужгород та Іршава. Щодо районів, то частка «не подали поріг» у всіх районах вища аналогічних середньостатистичних даних по Україні.

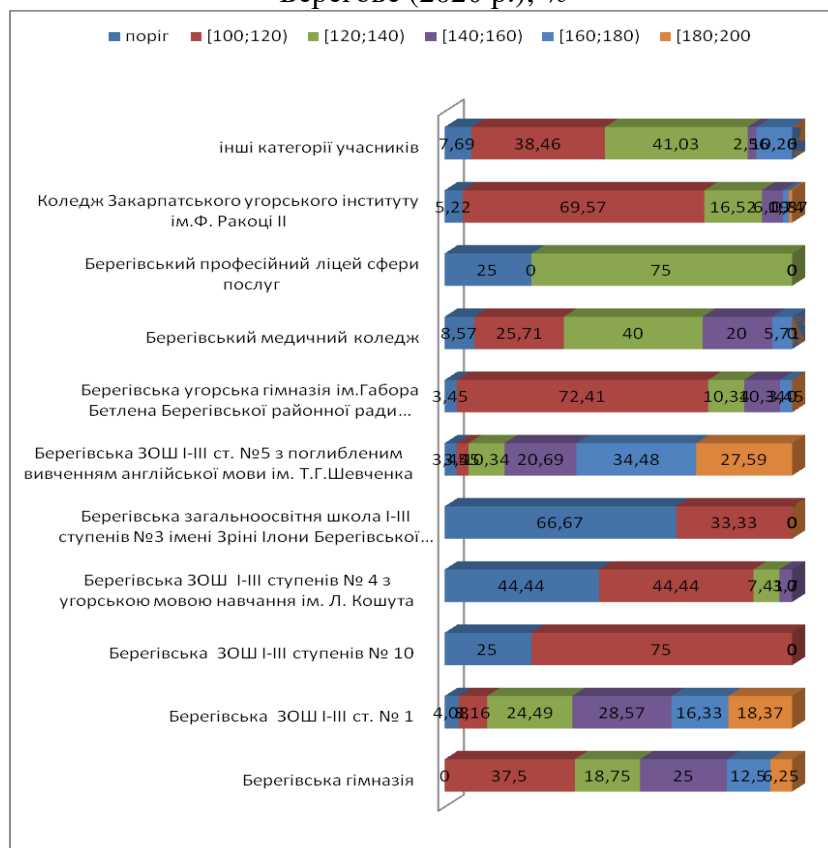
У місті Берегове успішно зовнішнє незалежне тестування з української мови та літератури склали лише учні Берегівської гімназії з українською мовою навчання. Відсоток «не подолали поріг» нижчий за середньоукраїнський спостерігається у шести закладах освіти: ЗОШ №5 з українською мовою навчання (3,45%), Берегівська угорська гімназія ім. Габора Бетлена (3,45), Берегівська ЗОШ №1 з українською мовою навчання (4,08%) та коледж ЗУІ ім. Ференца Ракоці II (5,22%) (Рис. 6).

27,59% відсотків випускників ЗОШ №5 та 18,31% учнів ЗОШ №1 показали на тестуванні високий рівень знань.

Берегівська угорська гімназія ім. Габора Бетлена була представлена 29 учасниками, жоден з них не досяг найвищих показників, 72,42% показали початковий рівень знань з предмету.

Із Коледжу Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II 115 студентів складало зовнішнє незалежне тестування. 0,87% склали іспит на найвищій балі. 69,57% учнів – на початковому рівні. Якщо порівняти з Берегівським медичним коледжем, що належить до цієї ж групи навчальних закладів, 35 студентів цього закладу склали ЗНО, з них 8,57% показали негативний результат, жоден не досяг найвищого результату, переважна більшість показав початковий та середній рівень знань.

Рис. 6. Результати ЗНО з української мови та літератури закладів освіти м. Берегове (2020 р.); %

Власне редагування. Джерело: дані Українського центру оцінювання якості освіти

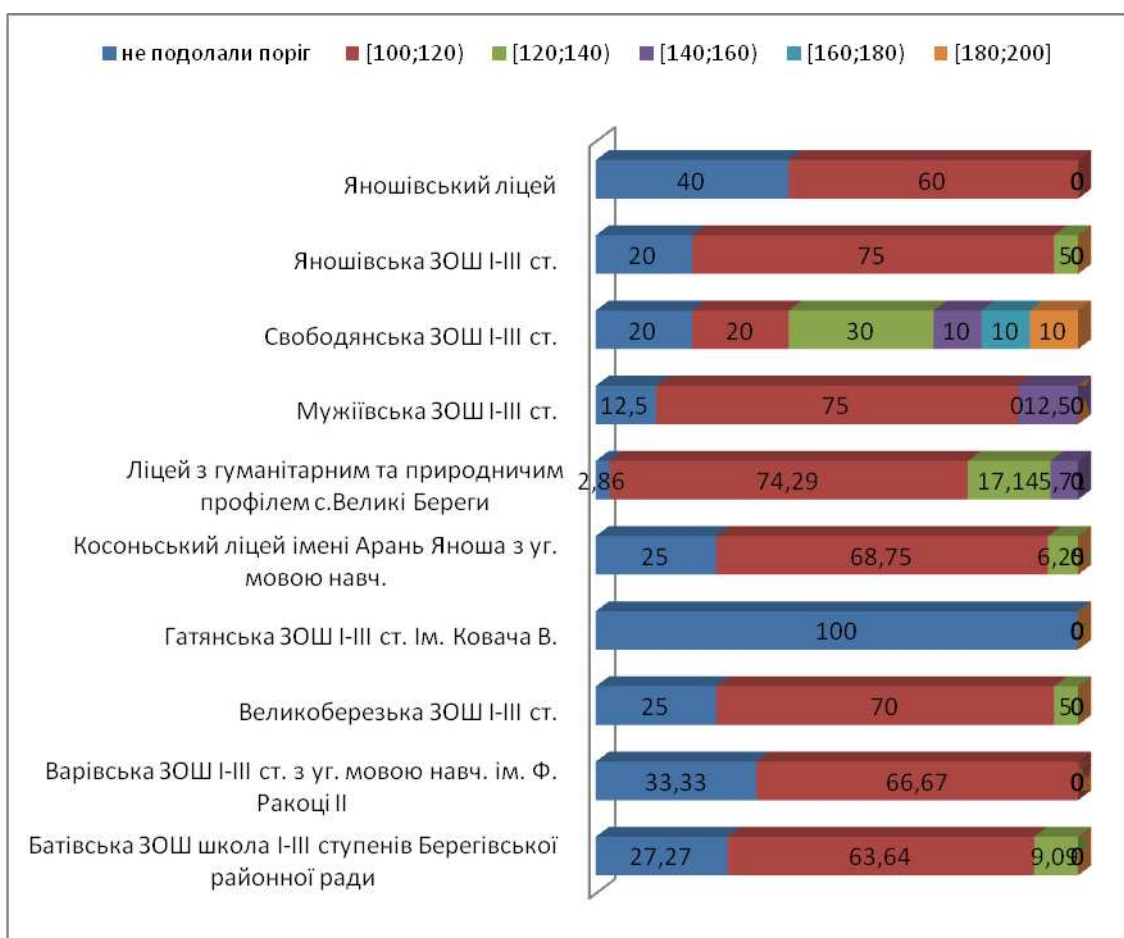
Із освітніх закладів Берегівського району показник «не подолали поріг» тільки у Великоберезького ліцея є нижчим за середньоукраїнський. Він становить 2,86%. Початковий рівень знань виявили 74,29% учнів цього закладу.

Серед загальноосвітніх закладів вирізняється Свободянська ЗОШ з українською мовою навчання, 10 % учнів якої отримали найвищий бал. На іспиті прийняли участь 10 випускників ЗОШ, тобто один учень здав на відмінно.

Жоден учень (3) із Гатянської школи не досяг адаптивного порогу.

Більшість випускників решти шкіл району отримали результати 100–120 балів, що відповідає початковому рівні (Рис.7).

Рис. 7. Результати ЗНО з української мови та літератури закладів освіти Береговіського району (2020 р.); %

Власне редагування. Джерело: дані УЦОЯО

Ми дослідили результати зовнішнього незалежного тестування з української мови та літератури Закарпатських шкіл з угорською мовою навчання.

По Закарпатській області у зовнішньому незалежному оцінюванні взяли участь 20 загальноосвітніх закладів I-III ст., де мовою навчання повністю є угорська, та 11 шкіл I-III ст. з українською та угорською мовою викладання. Заклади освіти, в яких

займаються з обдарованими дітьми (ліцеї, гімназії, центри професійної підготовки), віднесла до іншої категорії (9 закладів). Порівнювалась результативність загальноосвітніх шкіл.

Із загальноосвітніх шкіл з угорською мовою навчання всього 224 випускників склали зовнішнє незалежне тестування з української мови та літератури, із освітніх закладів з двома мовами викладання (українська та угорська) – 132 (тут ми не могли розмежувати дані по мовах навчання, бо УЦОЯ наводить дані тільки по школі), з освітніх закладів іншої категорії (ліцеї, гімназії, центри професійної підготовки) – 315. Отже, в ЗНО 2020 прийняли участь всього 671 учнів закладів освіти з угорською та частково угорською мовою навчання, що становить 8,49% всі учасників із Закарпатської області.

Кількість загальноосвітніх шкіл, які брали участь у тестуванні зображено в таблиці, яка подана нижче (Табл.5).

Табл. 5. Розподіл шкіл з угорською мовою навчання за результатами «не подолали поріг»

№ рейтингу	Назва ЗОШ	Кількість осіб, які прийняли участь в тестуванні та отримали результат	«не подолали поріг», %
1.	Ужгородська ЗОШ №10 ім. Дойко Габора	17	0
2.	Виноградівська ЗОШ №3 ім. Ж. Перені	6	0
3.	Мукачівська ЗОШ №3 ім. Ф. Ракоці II	5	0
4.	Великопаладська ЗОШ	1	0
5.	Великодобронська ЗОШ	26	3,85
6.	Чопська ЗОШ №2	10	10
7.	Вишківська ЗОШ № 2 ім. Ференца Келчеї	19	21,05
8.	Пийтерфолвівська ЗОШ	9	22,22

9.	Косоньський ліцей ім. Арань Яноша	16	25
10.	Дерценська ЗОШ	12	25
11.	Малогєєвецька ЗОШ	8	25
12.	Берегівська ЗОШ № 10	8	25
13.	Есенська ЗОШ	4	25
14.	Батівська ЗОШ	11	27,27
15.	Варівська ЗОШ	3	33,33
16.	Неветленфолівська ЗОШ	8	37,50
17.	Яношівський сільськогосподарський ліцей	20	40
18.	Берегівська ЗОШ № 4 ім. Лайоша Кошута	27	44
19.	Солотвинська ЗОШ ім. Яноша Бойої	11	45,45
20.	Гатянська ЗОШ	3	100

Власне редагування. Джерело: дані УЦОЯО

В Ужгородській ЗОШ №10 ім. Дойко Габора, Виноградівській ЗОШ № 3 ім. Ж. Перені, Мукачівській ЗОШ №3 ім. Ф. Ракоці II та Великополадській ЗОШ I-III с. всі випускники набрали прохідний бал на ЗНО. Як бачимо з цих шкіл – міські школи і, допускаю, що учні цих обласного та районних центрів використовують українську мову не тільки на уроках мови та літератури, а також слід додати, що учні міських шкіл частіше користуються послугами репетиторів.

У найбільшому співвідношенні випускники (40% та більше) Яношівського сільськогосподарського ліцею, Берегівської ЗОШ №4 ім. Лайоша Кошута, Солотвинської ЗОШ ім. Яноша Бойої та Гатянської I-III ступенів не склали зовнішнє незалежне тестування з української мови та літератури.

Дивує результат Солотвинської ЗОШ, адже в попередньому році всі учні цієї школи досягли адаптивного порогу.

Найкращих результатів серед сільських шкіл досягла Великодобронська ЗОШ, як і в попередньому році.

Де першої десятки шкіл за рейтингом найменшої частки учасників, які не подолали поріг, потрапила тільки 1 школа Берегівського регіону – Косоньський ліцей ім. Арань Яноша.

Згідно наведеної таблиці, сільські школи становлять значну частину угорськомовних закладів освіти. Ці школи знаходяться в угорському середовищі та їх учні вдома розмовляють угорською. Для того, щоб учні успішно склали зовнішнє незалежне тестування з української мови та літератури, яке важко дається навіть вихованцям, рідною для яких є українська мова (про це свідчать показники по районах області), педагогам необхідно докладати більше зусиль.

До категорії двомовних шкіл належать 11 шкіл. В цих школах немає розподілу за мовами, УЦОЯ розподіляє кількість учасників та результати загалом.

Незважаючи на те, що у школах є класи з українською мовою навчання, тільки одна школа досягла успішних результатів. Розподіл зображено у таблиці нижче.

Табл. № 6. Розподіл шкіл з угорською мовою навчання за результатами «не подолали поріг»

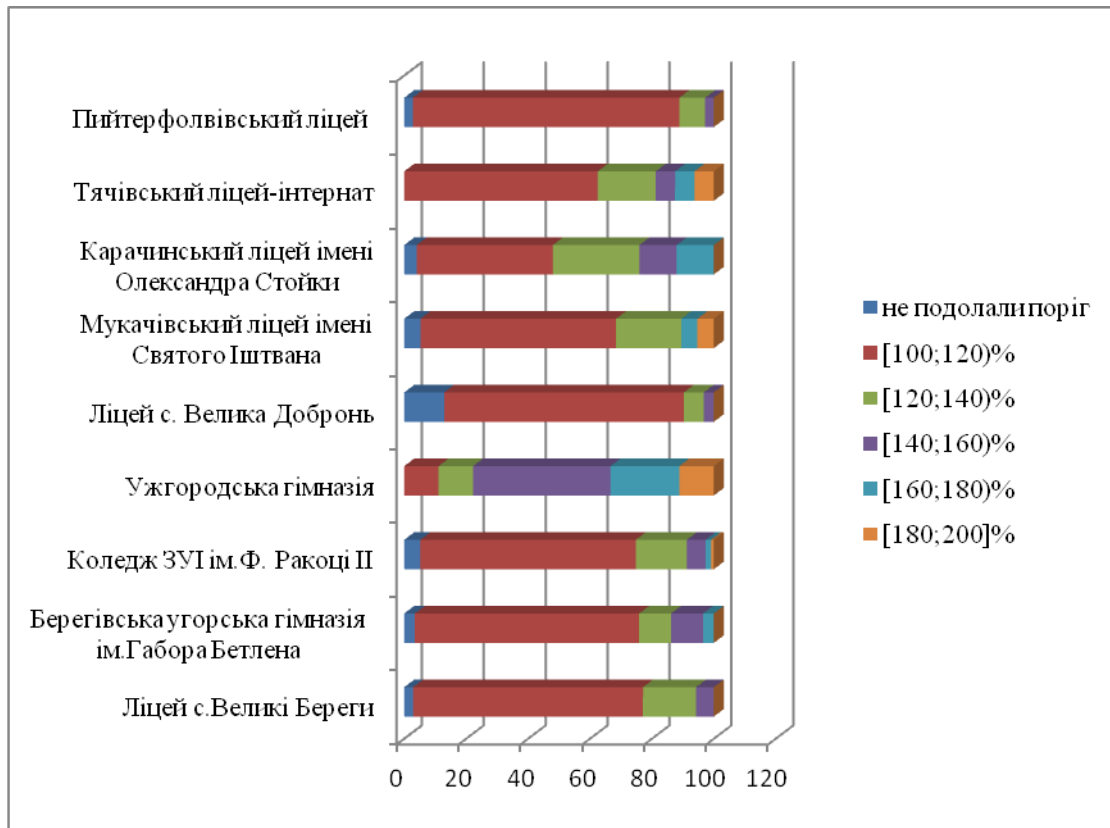
№ рейтингу	Назва ЗОШ	Кількість осіб, які прийняли участь в тестуванні та отримали результат	«не подолали поріг», %
1.	Шаланківська ЗОШ	2	0
2.	Мужіївська ЗОШ	8	12,5
3.	Сюртівська ЗОШ	7	14,29
4.	Шишлівська ЗОШ	6	16,67
5.	Яношівська ЗОШ	20	20
6.	Великоберезька ЗОШ	20	25

7.	Баркасівська ЗОШ	18	27,78
8.	Вербовецька ЗОШ	14	28,57
9.	Неветленфолівська ЗОШ	8	37,50
10.	Чорнотисівська ЗОШ	11	45,45
11.	Берегівська ЗОШ №3 ім. Зріні І.	18	66,67

Власне редагування. Джерело: дані УЦОЯ

Як і в 2019 році, на ЗНО 2020 найбільш результативними виявилися заклади, які займаються обдарованими дітьми (Рис.8). До цього списку увійшли гімназії, ліцеї та Закарпатський угорський коледж імені Ференца Ракоці II. Ліцей ім. Арань Я. був віднесений до категорії загальноосвітніх закладів, бо цю назву вони отримали 2017-го, з цього року всі заклади, які надають середню освіту, можуть називатися ліцеями. За новим законом вона була перейменован у ліцей, але учнів приймає не за вступним випробовуванням. Інші ліцеї відрізняються тим, що вони обдарованими дітьми, проводять вступні іспити. Більшість випускників (115 учнів) навчалися в Закарпатському угорському коледжі імені Ференца Ракоці II (testportal.gov.ua).

Рис. 8. Результати ЗНО з української мови та літератури закладів освіти іншої категорії (2020 р.); %

Власне редагування. Джерело: дані Українського центру оцінювання якості освіти

Всі учні Тячівського реформатського ліцею та Ужгородської угорської гімназії успішно здали ЗНО з української мови та літератури. Відсоток учасників, які не подолали поріг є меншим за показник по Україні у шести з семи наступних закладів (Див. таблицю нижче).

Найкращих результатів досягли учні Тячівського ліцею-інтернату, Ужгородської гімназії та Мукачівського ліцею ім. Святого Іштвана (Табл.7).

Табл.7. Розподіл шкіл з угорською мовою навчання за результатами «не подолали поріг»

№ рейтингу	Назва закладу освіти	Кількість осіб, які прийняли участь в тестуванні та отримали результат	«не подолали поріг», %
1.	Тячівський ліцей-інтернат	16	0
2.	Ужгородська угорськомовна гімназія	9	0
3.	Пейтерфолвіський ліцей	36	2,78
4.	Великоберезький ліцей	35	2,89
5.	Берегівська гімназія ім. Бетелена Г	29	3,45
6.	Карачинський ліцей ім. Стойка Ш.	25	4
7.	Коледж ЗУІ ім. Ф. Ракоці II	115	5,22
8.	Мукачівський ліцей ім. св. Іштвана	19	5,26
9.	Великодобронський реформатський ліцей	31	12,9

Власне редагування. Джерело: дані УЦОЯ

Проаналізував результати ЗНО з української мови та літератури 2020 року, можемо зробити висновки.

Згідно з рейтингом, найбільш успішними виявилися випускники закладів освіти Києва, що є природнім, адже в усіх країнах столиця зазвичай показує певний потенціал.

За співвідношенням по Україні найгірше склали зовнішнє незалежне тестування з української мови та літератури у Закарпатській області.

Результати відображають також те, що слід робити різницю між професійно-технічними навчальними закладами та закладами, які займаються з обдарованими дітьми, адже і в 2020 р., як і в попередньому, найбільший відсоток учнів закладів з професійним спрямуванням не справилася зі зовнішнім незалежним оцінюванням з

української мови та літератури не тільки по Закарпатській області (38,36%), але й по всій Україні (33,61%).

Випускники міських шкіл досягли кращих результатів, ніж ті хто проживають у селі, це і не дивно, адже тут більше учнів готуються до іспиту з допомогою репетиторів, а також на результати вплинуло те, що переважно тут розташовані ліцеї, гімназії та спеціалізовані освітні заклади.

Результати також знову ж таки, як і в 2019 році, вказують на необхідність якісно та кількісно розмежувати цей іспит, оскільки це не доцільно порівнювати результати учня, який навчається в ліцеї або гімназії (обдаровані діти) та результати учня професійно-технічного навчального закладу, де студент вивчає цей предмет за скороченою кількістю годин, оскільки це не є його профільним предметом (Орос 2020).

1.4. Нововведення в ЗНО 2021 року

У попередніх роках завдання з української мови та літератури складали один тест і були обов'язковими для всіх випускників шкіл.

Цьогоріч (2021) ЗНО за цими напрямками розділили на два типи (testportal.gov.ua/zno-2021):

- з української мови;
- з української мови та літератури.

Випускники шкіл та абітурієнти повинні будуть самі обрати тип тесту, зважаючи на подальші вимоги вступу.

Українська мова – один із обов'язкових предметів Державної підсумкової атестації (ДПА).

Тест з української мови зможуть скласти випускники, які не планують вступати до вишу, проте хочуть отримати атестат про завершення повної загальної середньої освіти. А також вступники, які обрали спеціальності, що не потребують тесту з літератури.

Сертифікаційна робота міститиме лише завдання з української мови:

- 39 завдань закритих форм з вибором відповіді або на встановлення відповідності (№ 25-63);
- 1 завдання відкритої форми на надання розгорнутої письмової відповіді.

Результат виконання цих завдань буде зараховуватися як ДПА з української мови.

74 бали – максимальна кількість балів, які можна буде отримати за цей перелік завдань.

На виконання тесту відводиться 150 хвилин.

Сертифікаційна робота з української мови та літератури міститиме запитання з двох предметів і передбачає виконання всіх завдань тестового зошита.

Всього буде 67 завдань:

- з вибором однієї правильної відповіді;
- на встановлення відповідності;
- відкритої форми з короткою письмовою відповіддю ;
- відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю.

На їх виконання відводиться 210 хвилин.

Максимальна кількість тестових балів з української мови та літератури 116 балів.

Виконання всіх завдань тесту буде зараховано одразу як три оцінки.

ЗНО з мови та літератури потрібне абітурієнтам, які вступають на гуманітарний напрямок.

Наступним нововведенням у ЗНО є те, що Учні, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році, звільняються від проходження державної підсумкової атестації.

Згідно закону № 5014 від 13 квітня 2021 року, ухваленого Верховною Радою України (w1.c1.rada.gov.ua).

Ініціатива покликана мінімізувати ризики захворювання на COVID-19 під час оцінювання результатів навчання учнів, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти.

Окрім того, законодавчими змінами передбачено, що учні, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році, мають право пройти державну підсумкову атестацію, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання, за власним бажанням.

За інформацією Українського центру оцінювання якості освіти, на ЗНО-2021 зареєстровано 389 710 осіб, які обрали 1 543 756 тестувань .

За статистичними показниками реєстрації, 42 580 осіб зареєструвалися для участі в ЗНО з усіх предметів лише з метою проходження ДПА (170 269 тестувань). Усього учасниками ЗНО вказано на бажання отримати результат ЗНО лише для

отримання оцінки за ДПА з 235 363 тестувань, що становить 15,24% від загальної кількості тестувань (testportal.gov.ua).

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ШКІЛ З УГОРСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

2.1 Використання онлайн-ресурсів у вивченні української мови учнями закладів освіти з угорською мовою викладання.

E-learning (від англ. Electronic learning – електронне навчання) – система електронного навчання, синонім таких термінів, як електронне навчання, дистанційне навчання, навчання із застосуванням комп'ютерів, мережне навчання, віртуальне навчання за допомогою інформаційно-комунікаційних, електронних технологій. За визначенням ЮНЕСКО: E-learning – навчання за допомогою Інтернет і мультимедіа. Електронне навчання поклато початок смарт-навчанню (Smart-education). Це нова філософія навчання, котру називають розумним навчанням (smarteducatoin.blogspot.com).

Ще у 2012 році в Україні був прийнятий Державний стандарт початкової загальної освіти, в якому передбачено формування і розвиток в учнів інформаційно-комунікаційної компетентностей з молодшого шкільного віку (2 клас), тобто вже з другого класу ознайомлюються smart-навчанням (rada.gov.ua). Більшість дітей мають вдома комп'ютери, то стає зрозумілим застосування інформаційно-комунікативних технологій у загальноосвітніх початкових закладах. Smart-технології – це інтерактивний навчальний комплекс, що дає змогу створювати, редагувати та поширювати мультимедійні навчальні матеріали, як в аудиторний так і в позааудиторний час (Дмитрів 2016).

В останні десятиріччя одним з найпотужніших інструментів доступу до інформації став Інтернет. За даними аналітичної агенції Internet World Stats на 31 грудня 2020 р. у світі налічувалося 5053,9 млн. користувачів Інтернету (64,2 % від загальної чисельності населення) (internetworldstats.com).

Особливо багато часу проводить в Інтернеті з метою пошуку інформації, навчання спілкування сучасна молодь. Більшість дітей мають вдома комп'ютери. І саме захоплення гаджетами варто використовувати в освітньому процесі

Сьогодні комп'ютер активно використовується при вивченні майже всіх предметів. Він є і засобом індивідуалізації навчання і засобом колективної комунікації (інтернет).

Використання онлайн-ресурсів може допомогти і у вивчення української мови учнями закладів освіти з угорською мовою викладання.

Провівши дослідження, ми зробили відбірку інтернет-ресурсів для вивчення іноземних мов, які, на нашу думку, є корисними та цікавими для учнів при вивченні української мови.

Розглянемо ж їх.

1. 50Мов/ 50Languages (50languages.com)

На цьому вебсайті можна вивчити понад 50 мов. Надана можливість вибору рідної мови та мови, яку особа бажає вивчити (Рис. 9, 10).

Рис. 9. Скриншот головної сторінки веб-сайту 50Languages (вибір рідної мови)

Джерело: <https://50languages.com>)

Рис. 10. Скриншот головної сторінки веб-сайт 50Languages (вибір мови, яку бажаєте вивчити).

Джерело: <https://50languages.com>)

Для вивчення української мови наводиться понад 2000 слів, які розділені на категорії по 100 важливим темам (Рис. 10, 11).

Рис. 11. Скриншот тем для вивчення української мови

TARTALOMJEGYZÉK

001 Személyek	034 A vonatban	067 Birtokos névmások 2
002 Család	035 A repülőtéren	068 nagy – kicsi
003 Megismerkedés	036 Tömegközlekedés	069 szüksége van valamire, kell – akarni
004 Az iskolában	037 Úton / Útközben	070 valamit akarni, kedvelni, szeretni
005 Országok és nyelvek	038 A taxiban	071 valamit akarni
006 Olvasás és írás	039 Lerobbanni az autóval	072 valamit meg kell tenni, csinálni
007 Számok	040 Megkérdezni az utat	073 valamit szabad, lehet (-hat, -het)
008 Idő / óra	041 Tájékozódás	074 valamit kérni
009 A hét napjai	042 Városnézés	075 valamit megmagyarázni 1
010 Tegnap – ma – holnap	043 Az állatkertben	076 valamit megmagyarázni 2
011 Hónapok	044 Esti szórakozás	077 valamit megmagyarázni 3
012 Italok	045 A moziban	078 Melléknevek 1
013 Tevékenységek	046 A diszkóban	079 Melléknevek 2
014 Színek	047 Utazás előkészítése	080 Melléknevek 3
015 Gyümölcsök és élelmiszerek	048 Szabadidős elfoglaltságok	081 Múlt 1
016 Évszakok és időjárás	049 Sport	082 Múlt 2
017 A házban	050 Az uszodában	083 Múlt 3

Джерело: <https://50languages.com>)

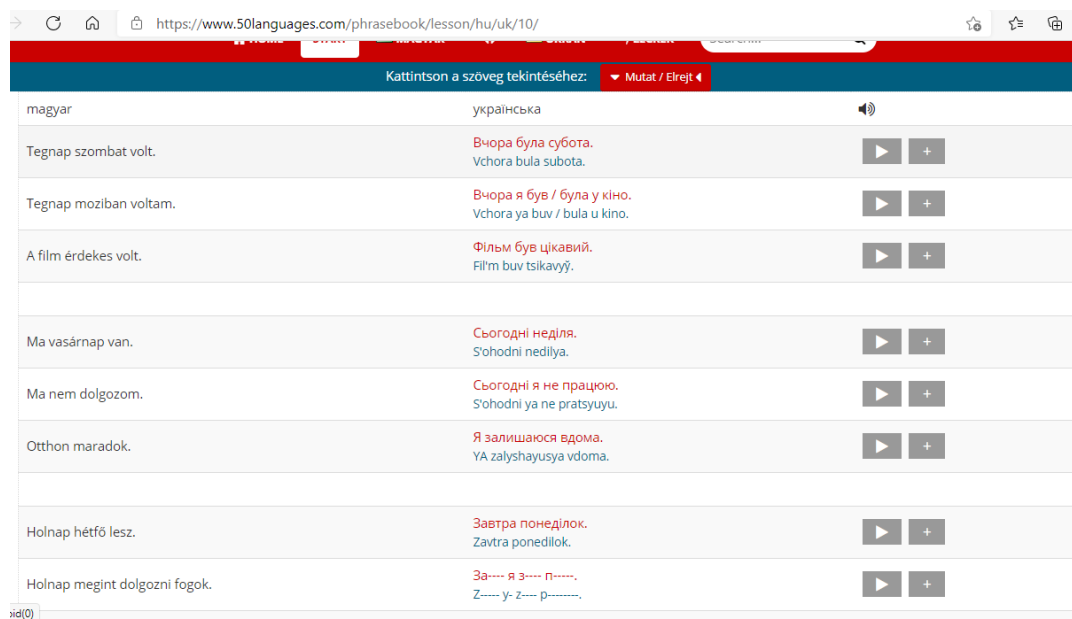
Рис. 12. Скриншот тем для вивчення української мови (продовження).

018 Takarítás	051 Vásárolni	084 Múlt 4
019 A konyhában	052 Az áruházban	085 Kérdezni – Múlt 1
020 Rövid párbeszéd 1	053 Üzletek	086 Kérdezni – Múlt 2
021 Rövid párbeszéd 2	054 Bevásárlás	087 Módbeli segédigék múlt ideje 1
022 Rövid párbeszéd 3	055 Munka	088 Módbeli segédigék múlt ideje 2
023 Idegen nyelveket tanulni	056 Érzelmek	089 Felszólító mód 1
024 Találkozót megbeszélni	057 Az orvosnál	090 Felszólító mód 2
025 A városban	058 Testrészek	091 Hogy-kezdeti mellékmondatok 1
026 A természetben	059 A postán	092 Hogy-kezdeti mellékmondatok 2
027 A hotelban – érkezés	060 A bankban	093 Mellékmondatok: vajon - "e" kérdőszóval
028 A hotelban – panaszok	061 Sorszámok	094 Kötőszavak 1
029 A vendéglőben 1	062 Kérdések 1	095 Kötőszavak 2
030 A vendéglőben 2	063 Kérdések 2	096 Kötőszavak 3
031 A vendéglőben 3	064 Tagadás 1	097 Kötőszavak 4
032 A vendéglőben 4	065 Tagadás 2	098 Dupla kötőszavak
033 A vasútállomáson	066 Birtokos névmások 1	099 Birtokos eset
		100 Határozószavak

Джерело: <https://50languages.com>)

Наприклад, тема «Tegnap – ma – holnap./ Вчора – сьогодні – завтра».Деякі мовні звороти для вивчення теми наводяться у Рис. 13. Можна прослухати запис речення, що допомагає у правильній вимові та наголошування слів.

Рис. 13. Скриншот частини мовних зворотів теми «Тегнар – ма – холнар./ Вчора – сьогодні – завтра»

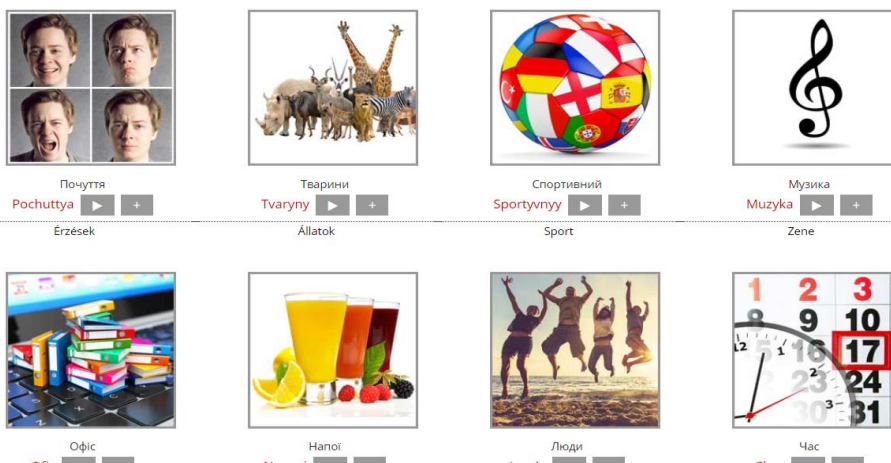

Джерело: <https://50languages.com>)

На веб-сайті також є можливість вивчати слова за картинками. Всього 31 тема (Рис. 14–17).

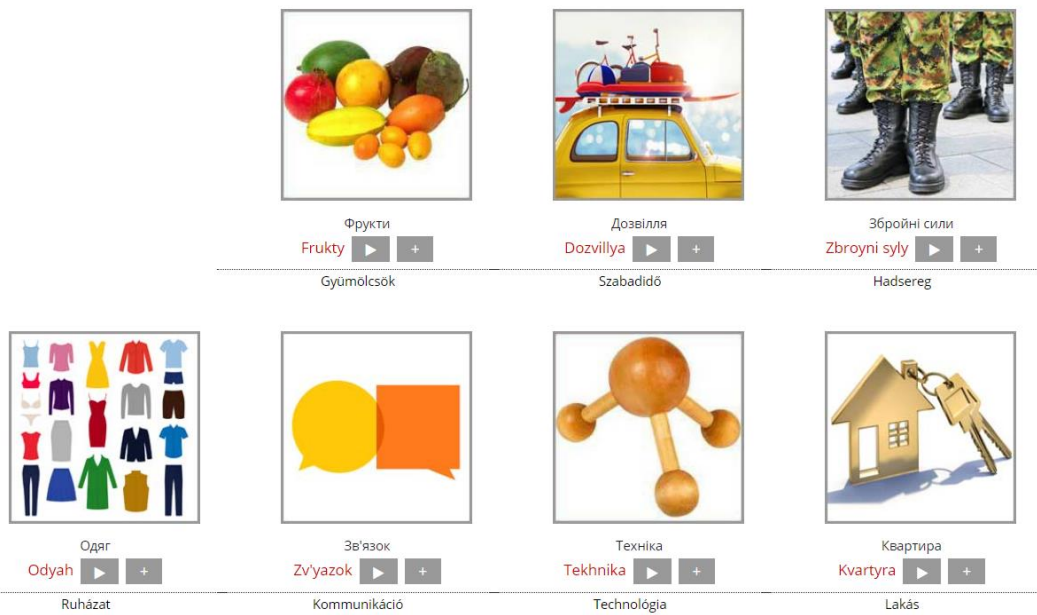
Рис. 14. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками.

Válasszon egy témakört, melyet tanulni szeretne

Джерело: <https://50languages.com>)

Рис. 15. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками (продовження)

1)

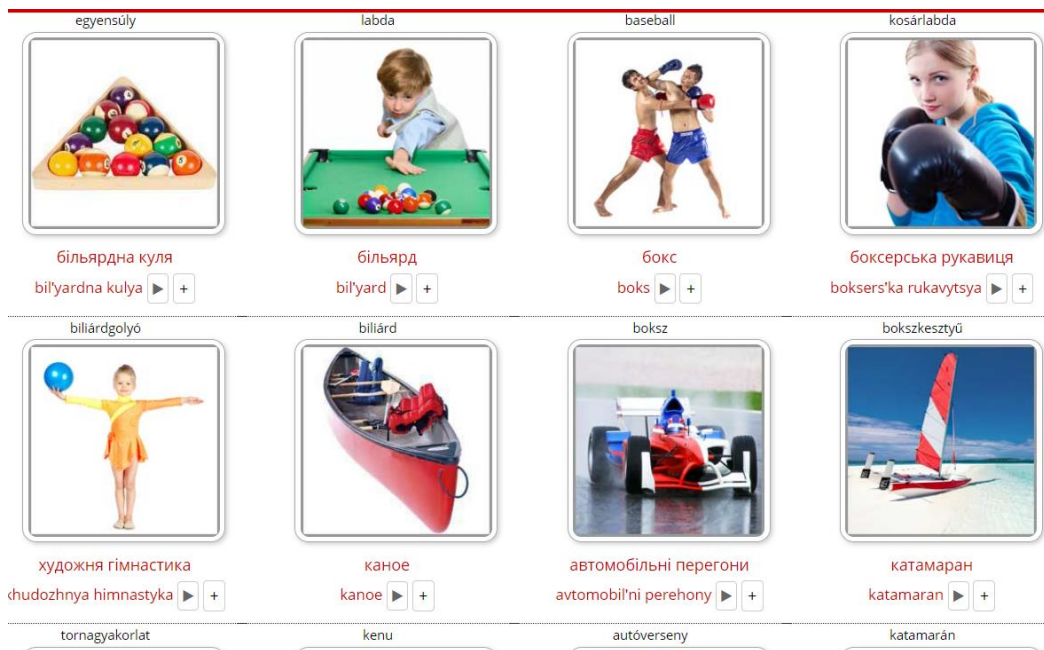
Джерело: <https://50languages.com>)

Рис. 16. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками (продовження 2.)

Джерело: <https://50languages.com>

Рис. 17. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками (продовження 3.)

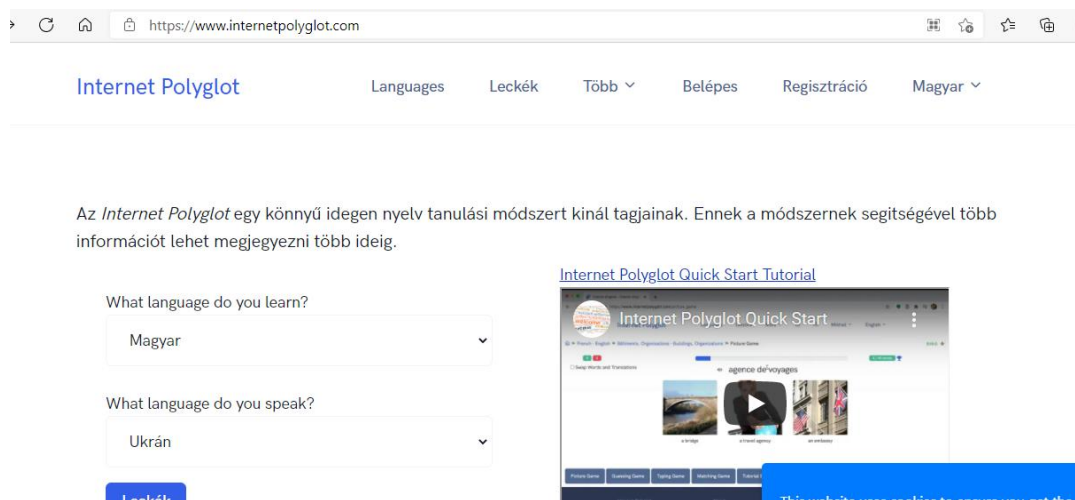

Джерело: (50languages.com)

2. Мовні уроки/ [Language Lessons \(internetpolyglot.com\)](http://Language Lessons (internetpolyglot.com))

На цьому ресурсі також можна обрати мову, якою буде пояснено значення українських слів (серед них і угорська). Лексеми згруповано в тематичні блоки. Крім того, є теми, присвячені різним частинам мови. Користуючись цим додатком, учні можуть значно збагатити свій словниковий запас з української мови, причому самостійно (Рис.18).

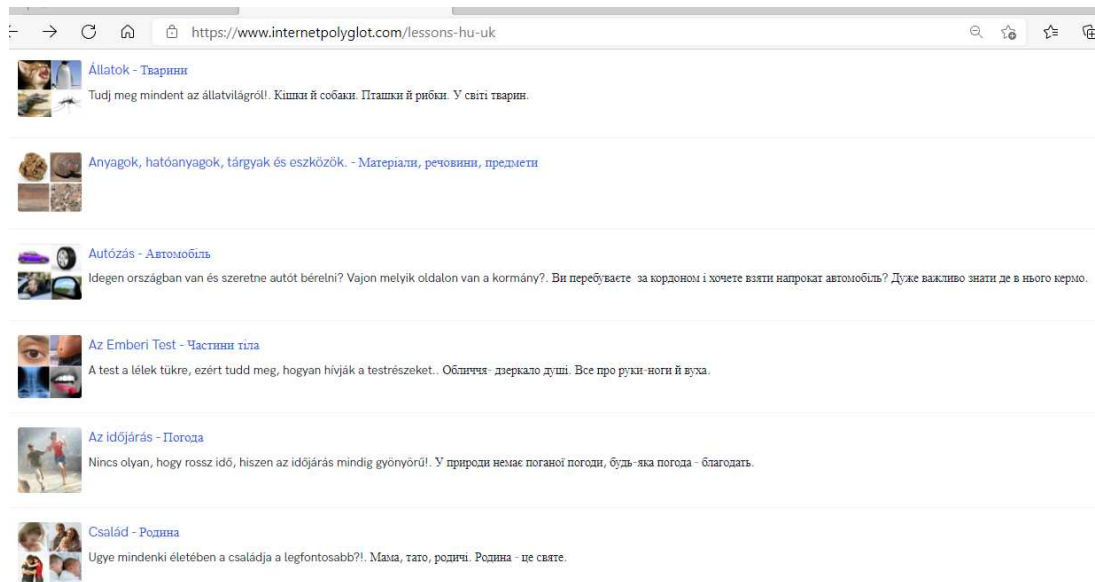
Рис. 18. Скриншот головної сторінки веб-сайт internetpolyglot

Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Учні можуть вивчати українську мову за 43 темами (Рис. 19–27).

Рис. 19. Темы для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*.

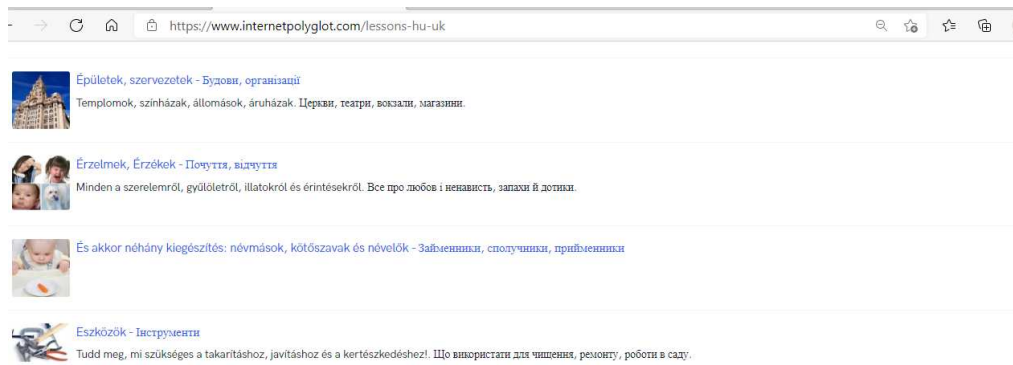
Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 20. Темы для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 1)

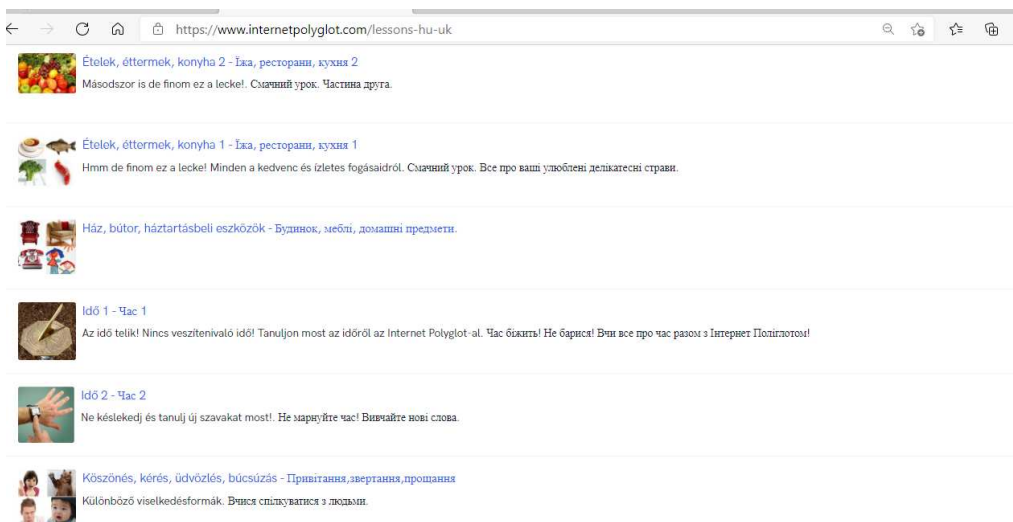
Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 21. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 2)

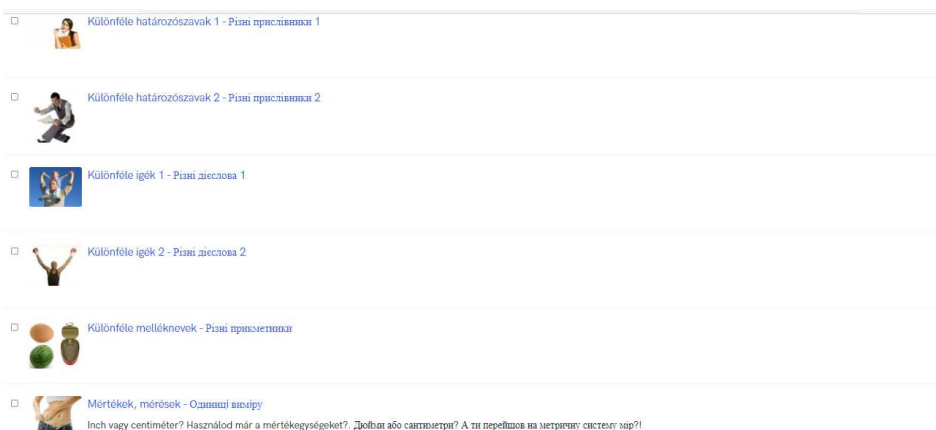
Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 22. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 3)

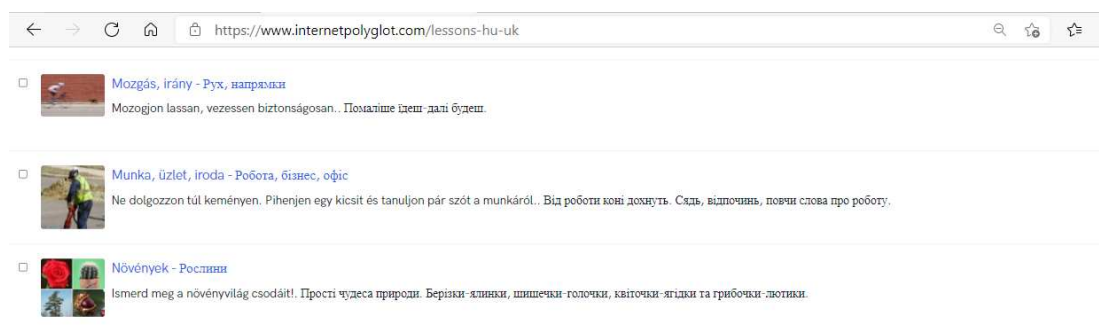
Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 23. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 4)

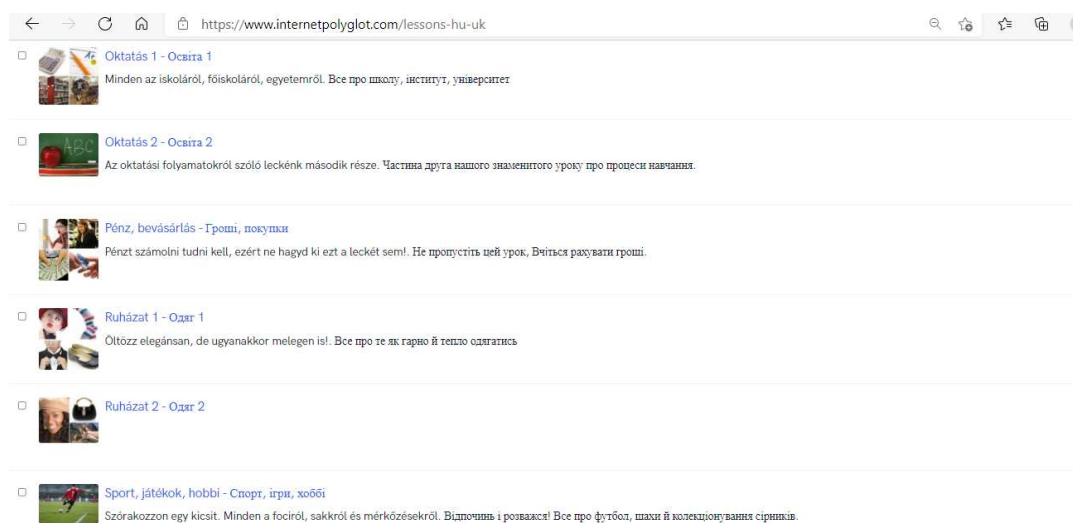
Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 24. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 5)

Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 25. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 6)

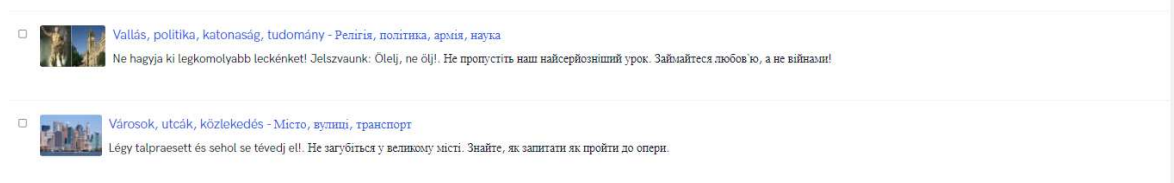
Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 26. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 7)

Джерело: <https://internetpolyglot.com>

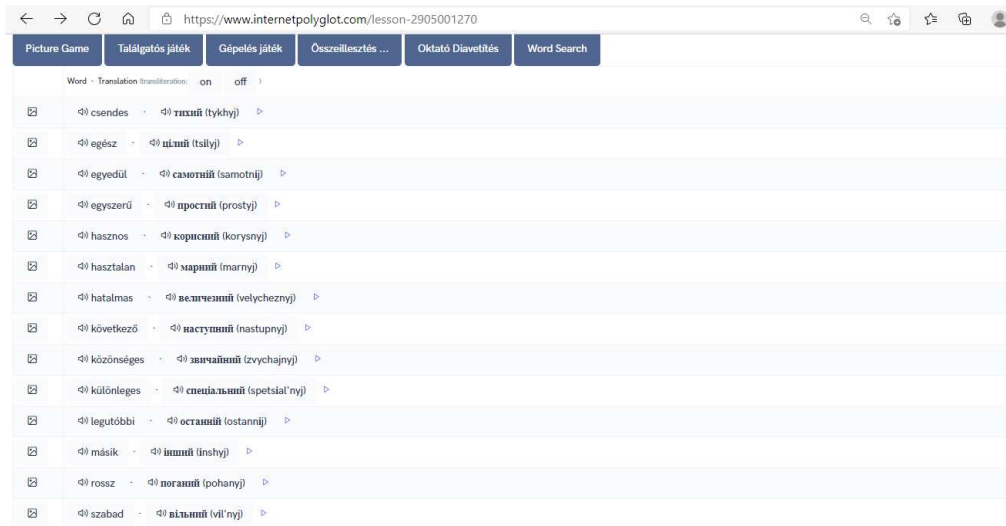
Рис. 27. Теми для вивчення української мови на сайті *internetpolyglot*. (продовження 8)

Джерело: <https://internetpolyglot.com>

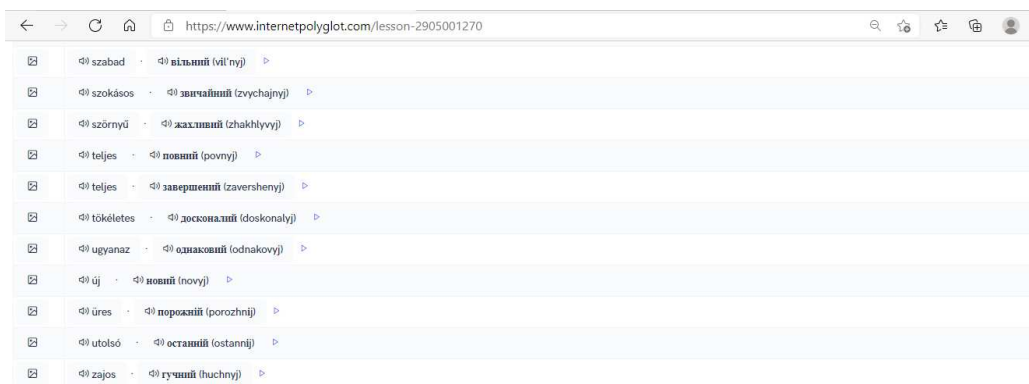
Наприклад, при вивченні теми «Különféle melléknevek/ Різні прикметники» пропонуються наступні лексеми – Рис. 28–29.

Рис. 28. Скриншот лексем теми «Különféle melléknevek/ Різні прикметники»

Джерело: <https://internetpolyglot.com>

Рис. 29. Скриншот лексем теми «Különféle melléknevek/ Різні прикметники» (продовження)

Джерело: <https://internetpolyglot.com>

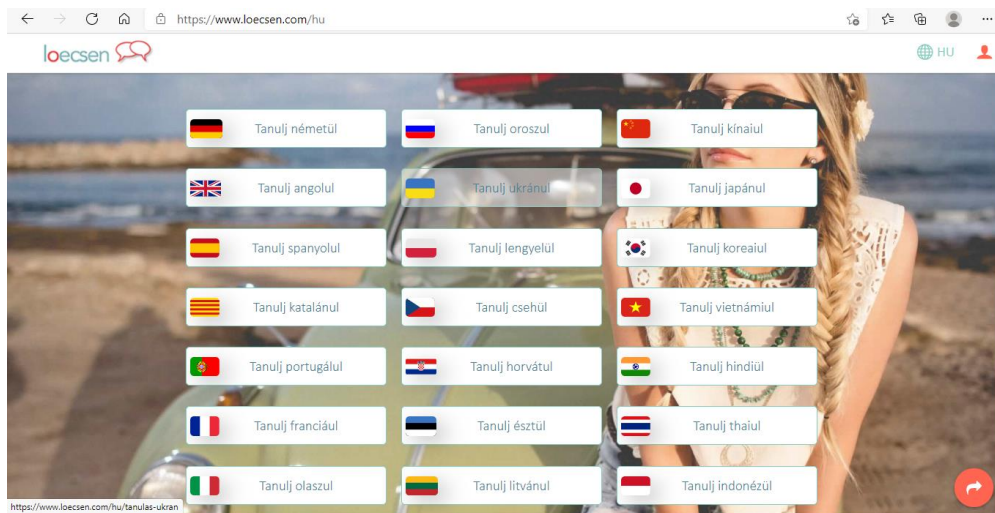
На цьому сайті також присутня можливість озвучення лексем.

3. Вивчайте українську онлайн. Безкоштовні уроки української мови/ [Learn Ukrainian online | Free Ukrainian lessons \(loecsen.com\)](https://www.loecsen.com)

Сайт чудово мотивую учнів до вивчення мов.

Тут знову ж таки можна обрати мову спілкування та мову, якою бажаєте оволодіти (Рис. 30).

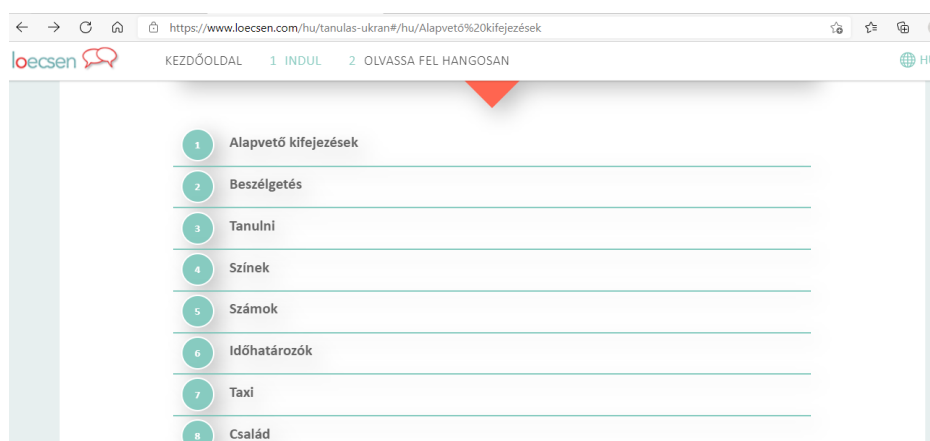
Рис. 30. Скриншот головної сторінки веб-сайту loecsen.com

Джерело: <https://www.loecsen.com>

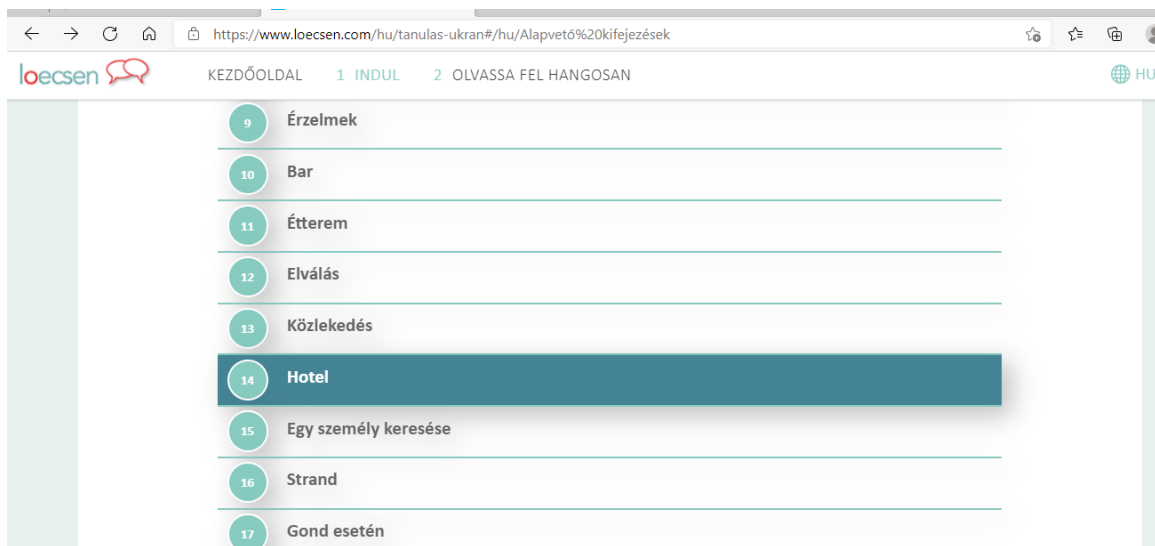
Лексеми зібрані у тематичні групи (Рис. 31–32).

Рис. 31. Скриншот тем для вивчення української мови веб-сайту loecsen.com

Джерело: <https://www.loecsen.com>

Рис. 32. Скриншот тем для вивчення української мови веб-сайту loecsen.com (продовження).

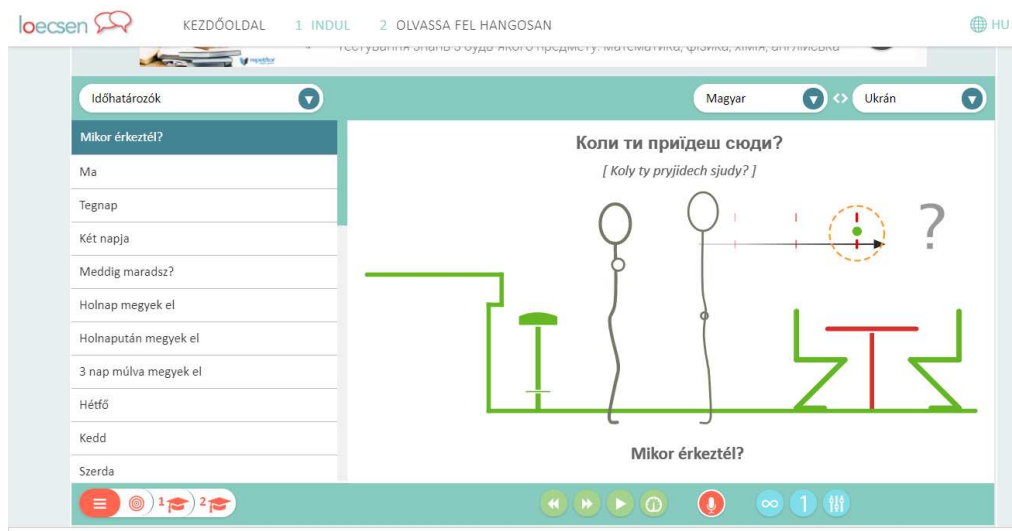

Джерело: <https://www.loecsen.com>

Наприклад, тема «Időhatározók/ Прислівники часу». На рис. відображені мовні звороти для вивчення теми, надана можливість озвучення слів та мовних зворотів: «olvassa fel hangosan/ зачитати вголос».

Також надана можливість обрати рівень складності 1 або 2 (Рис.33).

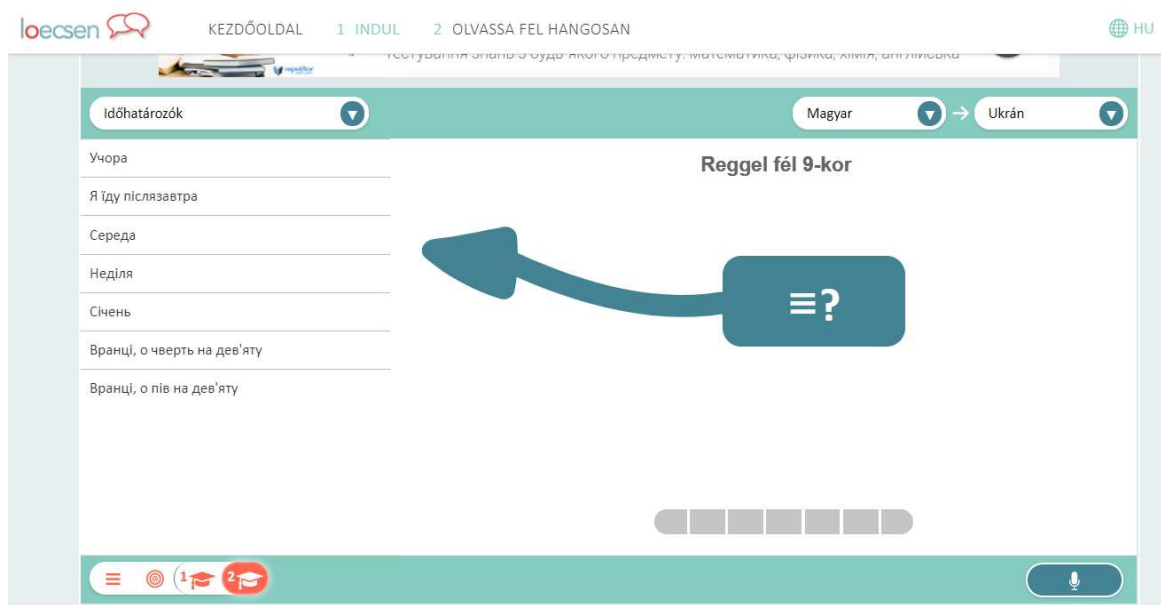
Рис. 33. Скриншот вивчення теми «Időhatározók/ Прислівники часу».

Джерело: <https://www.loecsen.com>

Рівні складності: 1 або 2 (Рис. 34: внизу, у лівому кутку). 1 рівень – для вивчення лексем, а 2. рівень – для перевірки та закріплення знань (Рис. 35).

Рис. 34. Скриншот вивчення теми «Időhatározók/ Прислівники часу» (продовження).

Джерело: <https://www.loecsen.com>

Рис. 35. Скриншот вивчення теми «Időhatározók/ Прислівники часу» (продовження 1)

Джерело: <https://www.loecsen.com>

Запропоновані нами онлайн-сервіси вивчення української мови як іноземної можна і потрібно поєднувати. Основна мета цих онлайн платформ – допомога у вивченні слів, збагаченні словникового запасу.

Онлайн-ресурси створені фахівцями, отже вони містять достовірну інформацію, а вправи для вироблення вмій та навиків підібрані вдало.

2.2 Колекція вправ «Готуємось до ЗНО».

Відповідно до закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», новим Державним стандартом базової і повної середньої освіти, Державною національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті, Концепцією загальної середньої освіти сучасній освіті необхідні зміни традиційних форм та методів навчання, оновлення форм навчання.

Перехід від традиційного інформаційно-пояснювального навчання до особистісно-розвивального, яке спрямоване не тільки на засвоєння знань, а й на способи навчальної діяльності, створить умови для формування освіченої особистості та збільшить можливості в освітньому процесі.

У сучасних умовах розвитку українського суспільства та світу усе це набуває неабиякої цінності.

Допомогу в цьому може надати інтернет-сервіс LearningApps.org, який є додатком WEB 2.0 і створений для підтримки навчання та процесу викладання за допомогою інтерактивних вправ.

Сайт багатомовний, мови перемикаються за допомогою прапорів у верхньому правому куті. Навігація у сервісі зрозуміла, розібратися в ньому легко (learningsapps.org).

Можливостей сервісу LearningApps.org сприяють формуванню в учнів освітніх компетентності та допомагають у більш ефективному досягненні запланованих результатів через долучення кожного учня в пізнавальну, творчу діяльність. Він створений для підтримки освітніх процесів у різних типах освітніх закладів.

З допомогою конструктора LearningApps призначений можна розробити та зберегти дидактичні мультимедійні інтерактивні завдання із різних предметів.

Використовувати інтерактивний ресурс можна декількома способами. Для створення посилання потрібно скопіювати адресу ресурсу в рядку «Веб-посилання» чи «Повноекранний перегляд». При необхідності вставити інтерактивний модуль на веб-сайт користувача, потрібно скопіювати HTML-код, який знаходиться поряд з опцією «Вбудувати» та просто вставити його на сторінку в редакторі сайту, якщо сайт має функцію додавання HTML-коду, або через HTML-додаток.

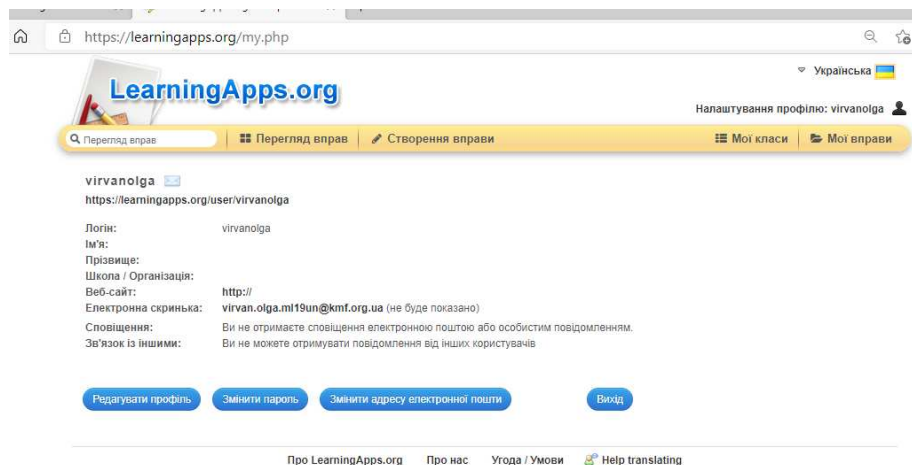
Посилання на демонстрацію вправи можна подавати у двох режимах: звичайному (з відображенням вікна LearningApps) та у повноекранному режимі (вікно вправи розгортається на весь екран автоматично).

Саме цей онлайн сервіс ми обрали задля створення інтерактивних вправ з української мови для підготовки учнів шкіл з угорської мовою навчання для підготовки до ЗНО як з української мови, так і з української мови та літератури.

Створені вправи допоможуть учням перевірити та закріпити свої знання з української мови в ігровій формі, що, в свою чергу, сприятиме формуванню їх пізнавального інтересу, мотивації до навчання та успішній здачі ЗНО.

Для початку треба зареєструватись на сайті, що я і зробила (Рис. 36).

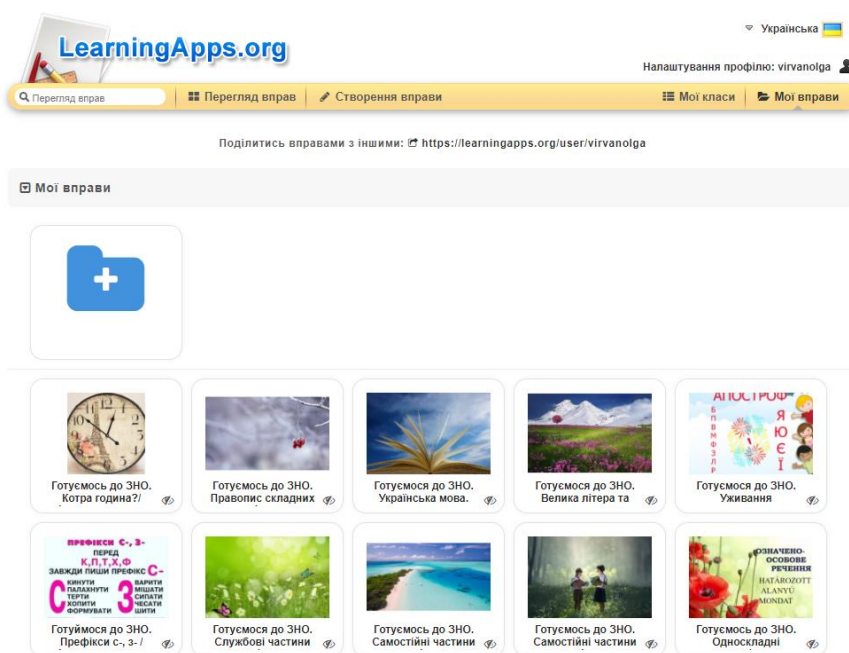
Рис. 36. Скриншот моєї сторінки.

Джерело: <https://learningapps.org>

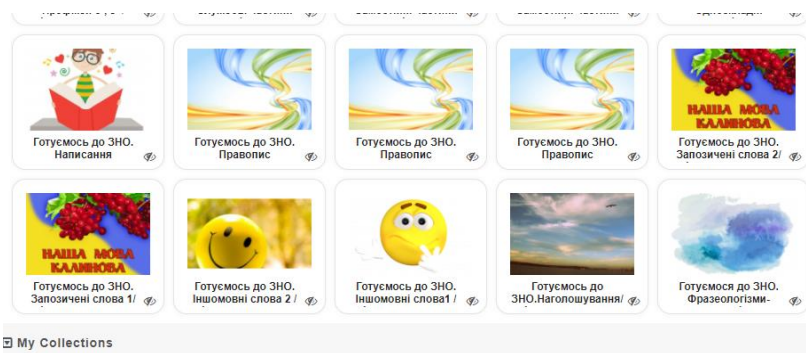
Нами створено 20 інтерактивних вправ (Додаток 1), Рис. 37, 38.

Рис. 37. Скриншот моєї колекції вправ.

Джерело: <https://learningsapps.org/myapps.php>

Рис. 38. Скриншот моєї колекції вправ (продовження)

Джерело: <https://learningsapps.org/myapps.php>

Для створення вправ використано тестові завдання минулих років (lv.testportal.gov.ua), «Орфографічний практикум. Збірник вправ» (Смаглюк 2011), «Українська мова. Практикум. 10–11 класи» (Лисиченко – Маленко 2008).

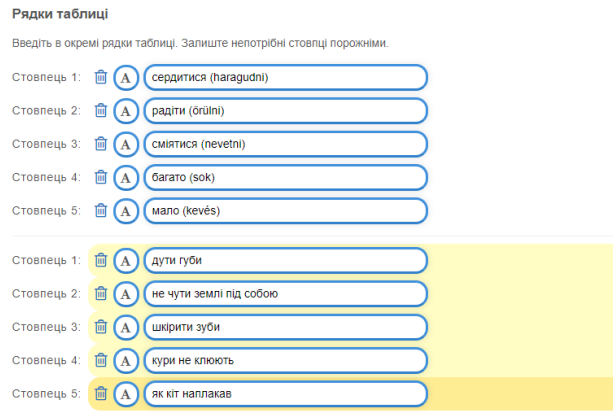
Завдання вправ перекладені на угорську мову. Лексеми більшості вправ також перекладені на угорську. Для перекладу використано «Українсько–угорський словник» за редакцією П. Лізанця (Лізанець 2001).

Отже, колекція вправ «Готуємось до ЗНО»:

1. Готуємось до ЗНО. Фразеологізми-синоніми. Рис. 39–44.

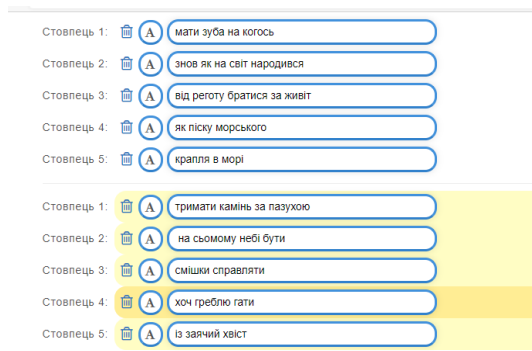
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pd77zqiik20>

Рис. 39. Скриншот поділу на групи синонімів та фразеологізмів групи «сердитися».

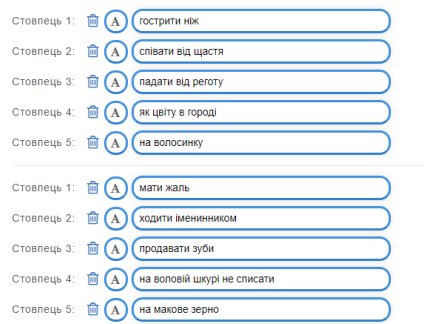
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 40. Скриншот фразеологізмів груп «радіти» та «сміятися»

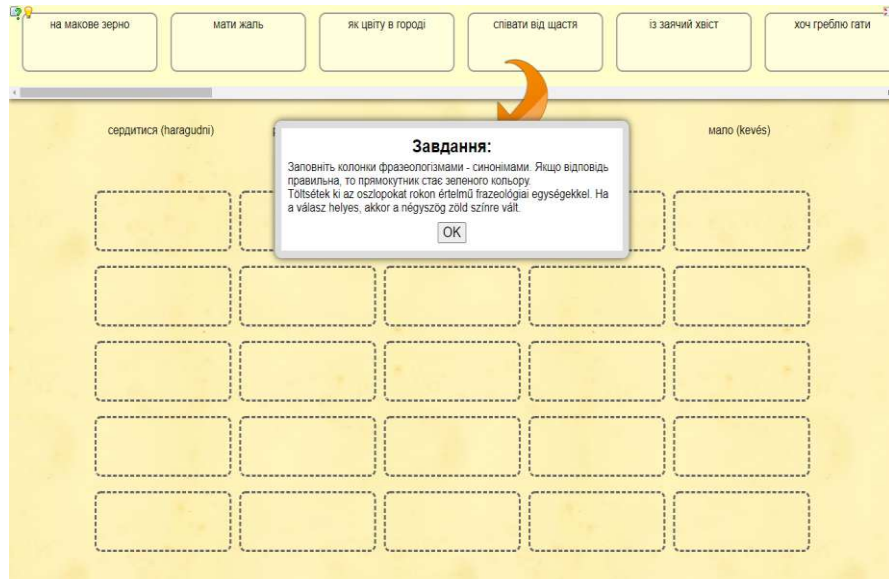
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 41. Скриншот фразеологізмів груп «багато та мало».

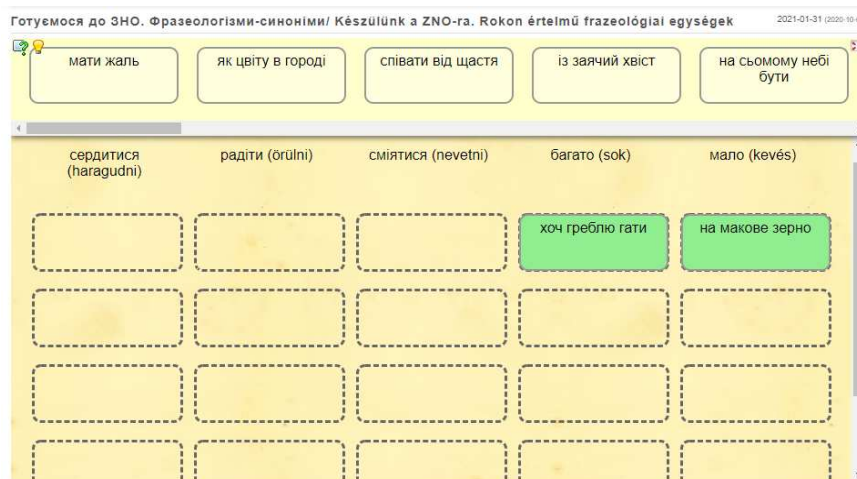
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 42. Скриншот вправи «Фразеологізми-синоніми». Завдання.

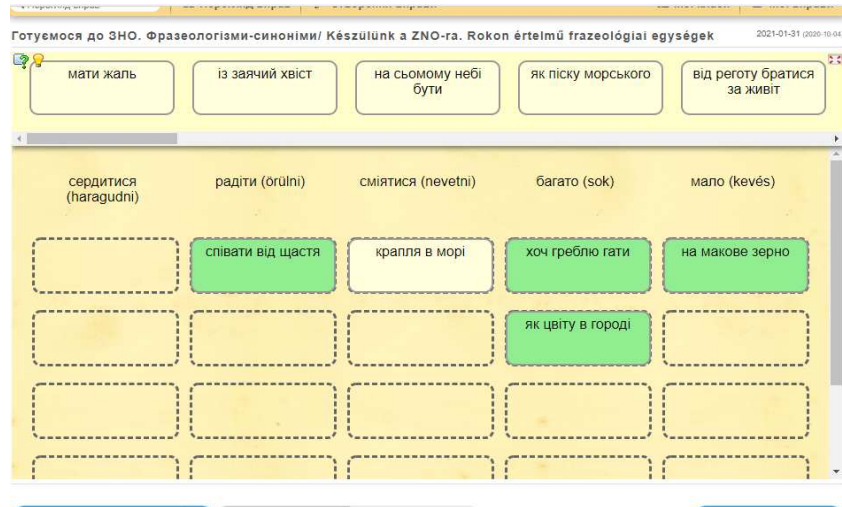
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 43. Скриншот вправи «Фразеологізми-синоніми». Зразок позначення правильних відповідей.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 44. Скриншот вправи «Фразеологізми-синоніми». Зразок позначення неправильної відповіді.

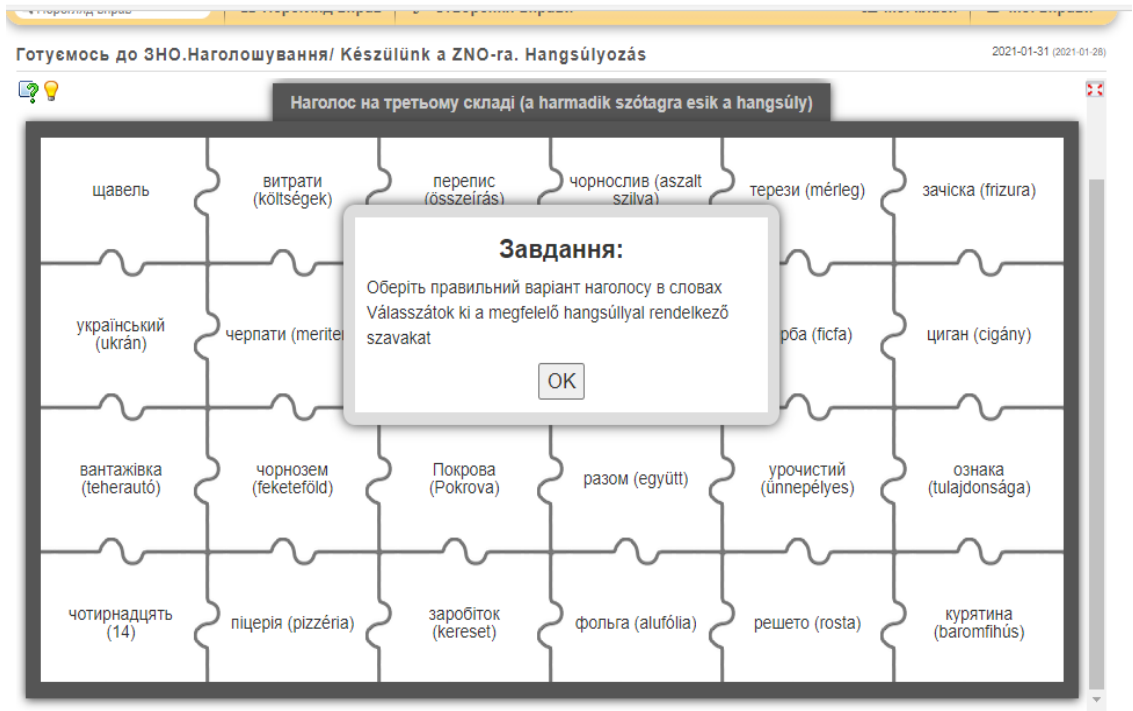

Джерело: веб-посилання вправи.

2. Готуємось до ЗНО. Наголошування. Рис. 45, 46)

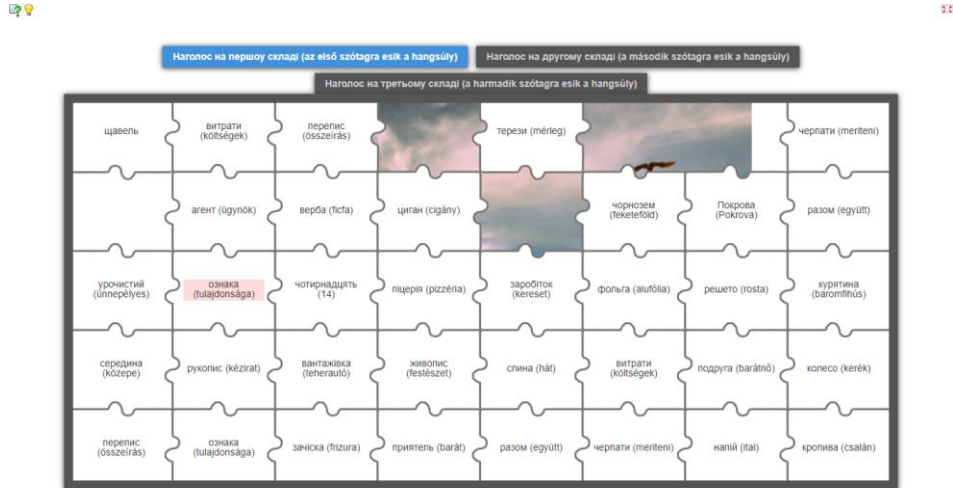
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pz7vzgzat21>

Рис. 45. Скриншот вправи «Наголошування». Завдання.

Джерело: <https://learningapps.org/display?v=pz7vzgzat21>

Рис. 46. Скриншот вправи «Наголошування». Відкриття пазлів при правильній відповіді.

Джерело: веб-посилання вправі.

3. Готуємось до ЗНО. Запозичені слова 1. Рис. 47, 48.

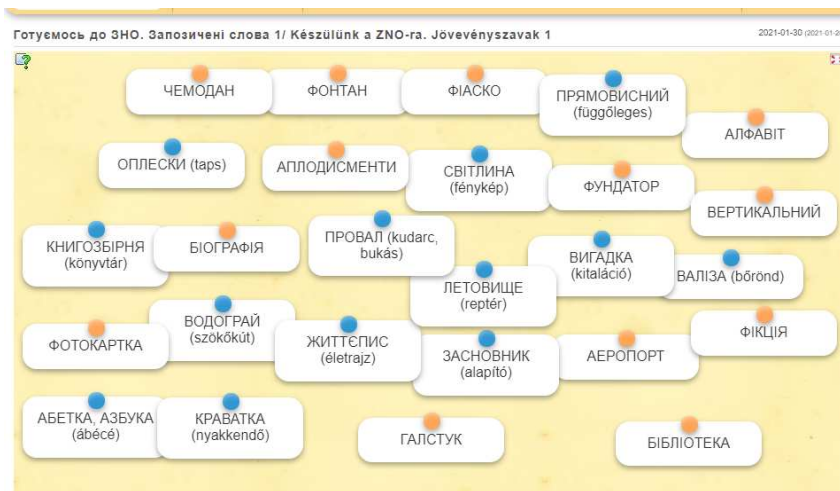
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pe220pt5n21>

Рис. 47. Скриншот вправи «Запозичені слова 1». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправі.

Рис. 48. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 1».

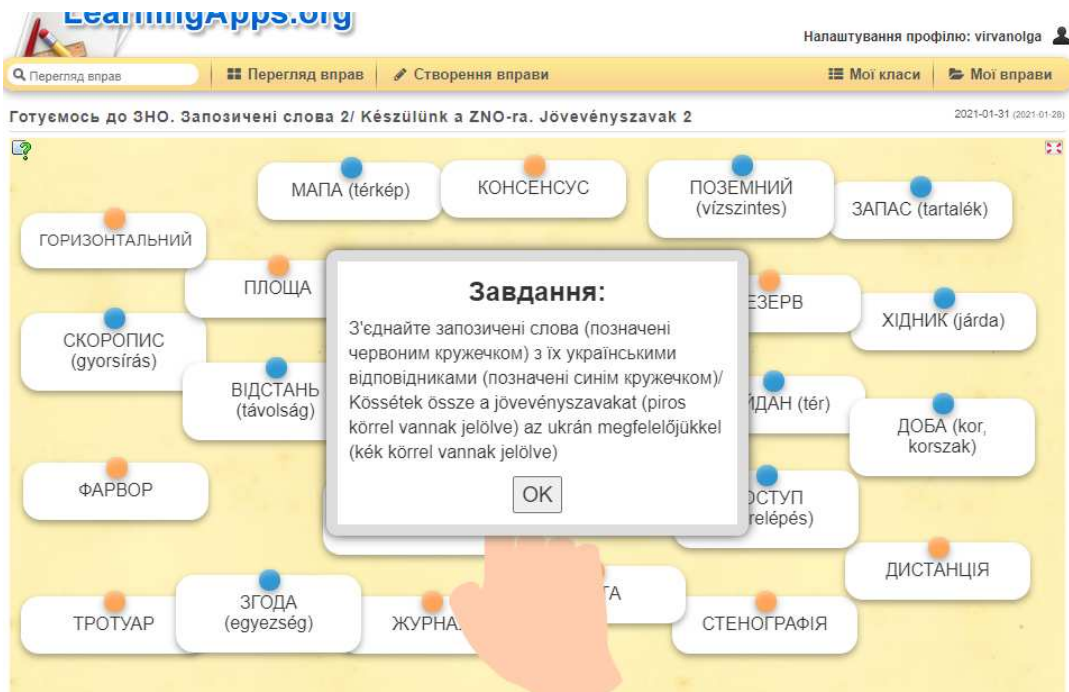

Джерело: веб-посилання вправи.

4. Готуємось до ЗНО. Запозичені слова 2. Рис. 49, 50.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pkhrd7c7j21>

Рис. 49. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 1».

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 50. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 1».

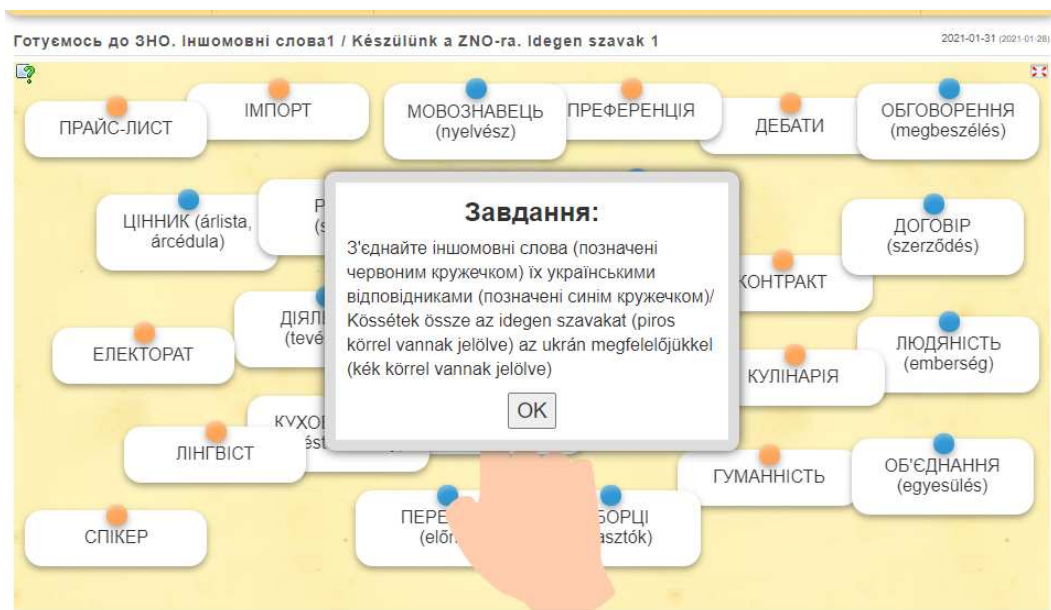

Джерело: веб-посилання вправи.

5. Готуємось до ЗНО. Іншомовні слова 1. Рис. 51 52.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pa2sryhga21>

Рис. 51. Скриншот вправи «Запозичені слова 2». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 52. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 2».

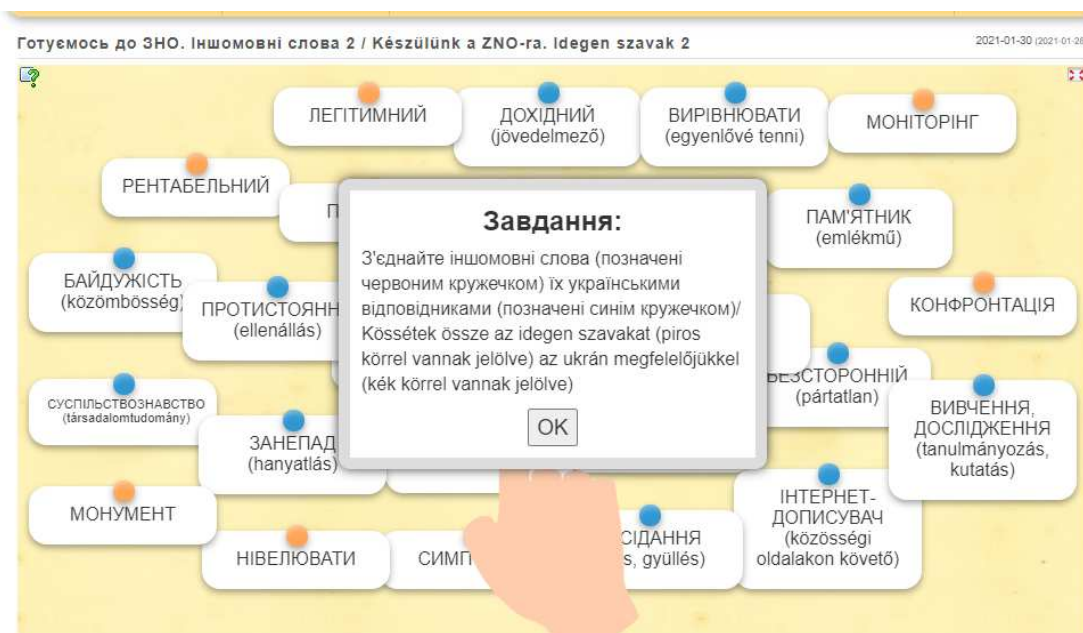

Джерело: веб-посилання вправ.

6. Готуємось до ЗНО. Іншомовні слова 2. Рис. 53, 54.

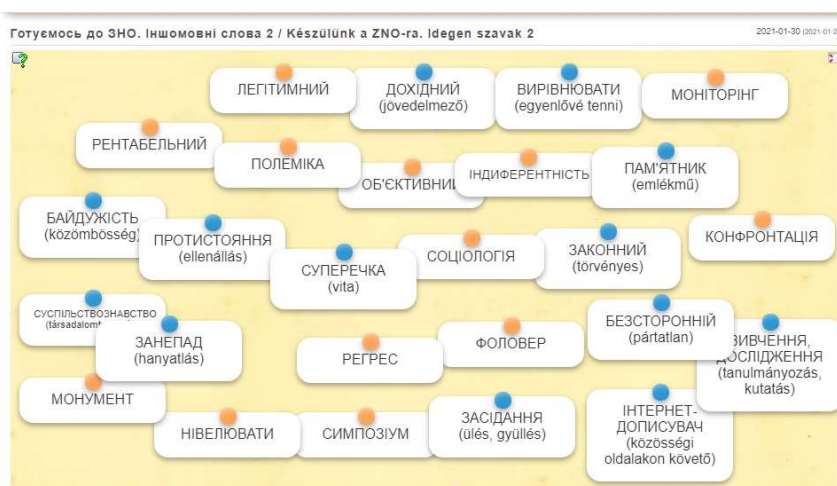
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pa1jwpX9321>

Рис. 53. Скриншот вправи «Запозичені слова 3». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 54. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 3».

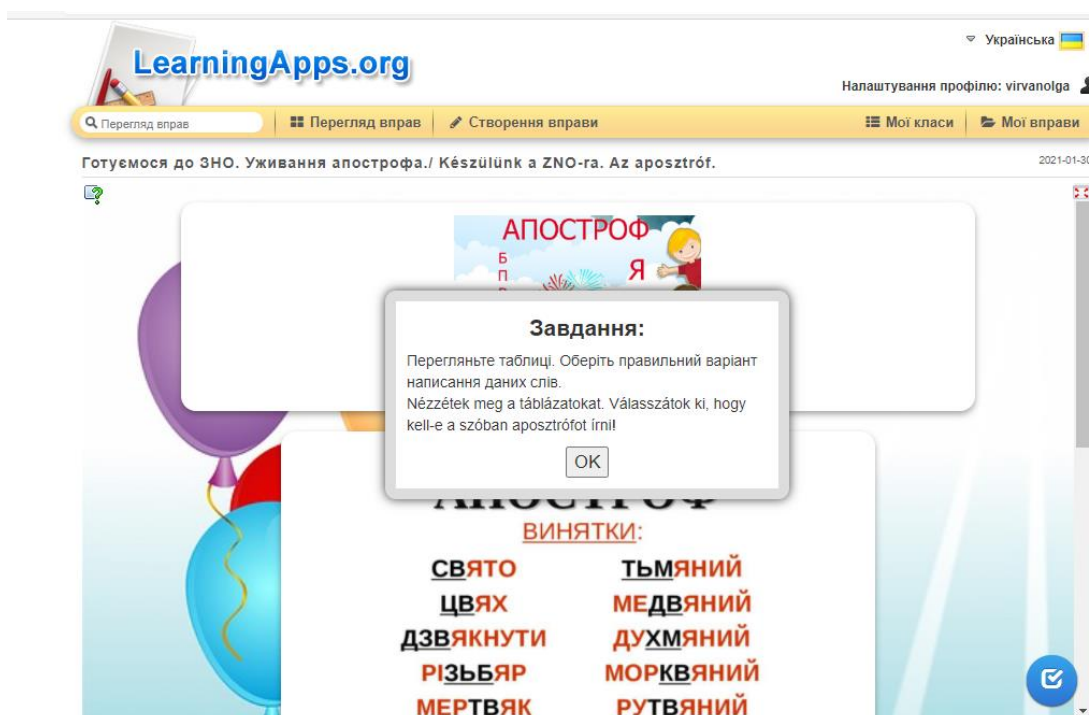

Джерело: веб-посилання вправи.

7. Готуємось до ЗНО. Уживання апострофа. Рис. 55–59.

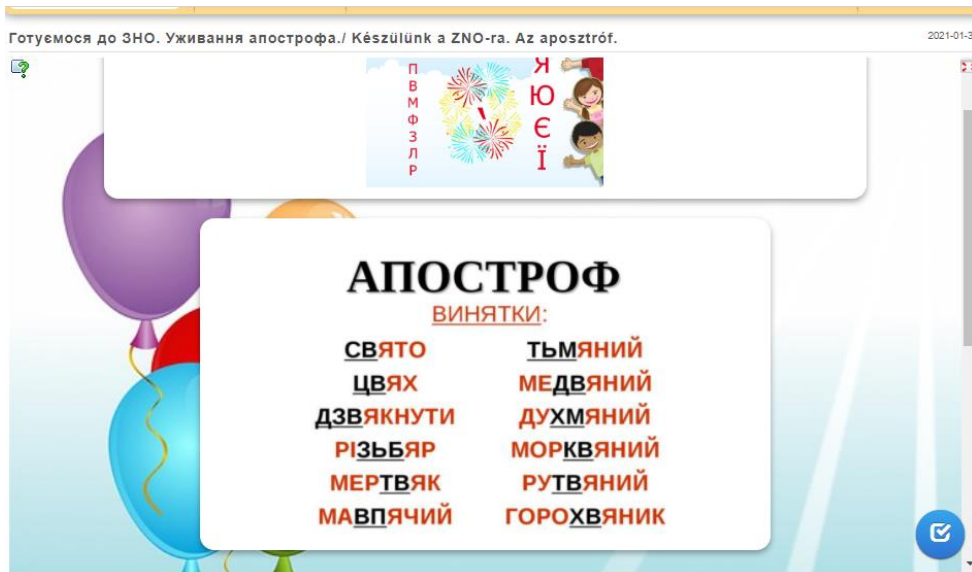
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=p2qgp2at321>

Рис. 55. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Завдання.

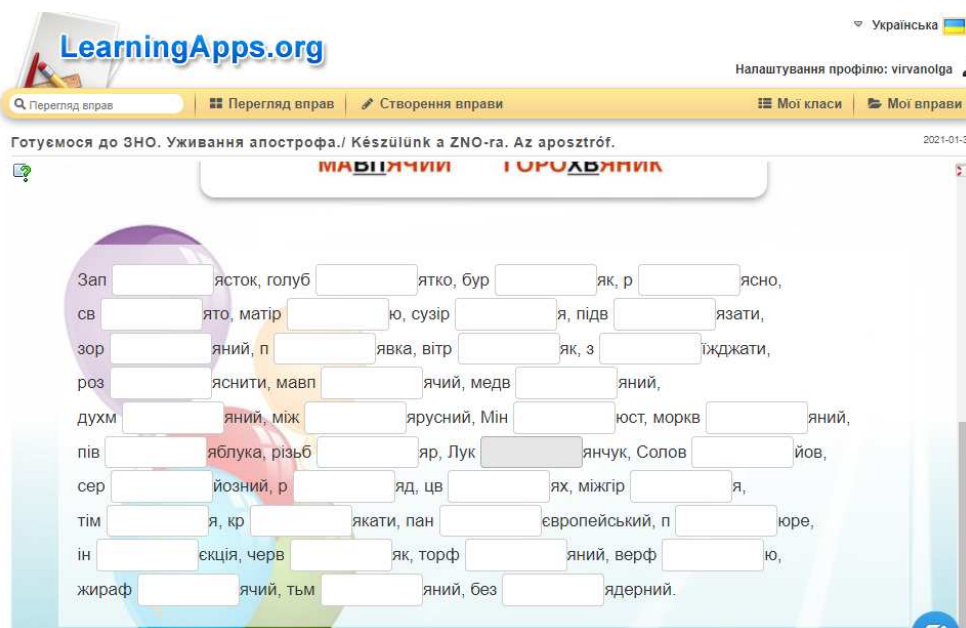
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 56. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Таблиці для повторення правил уживання апострофа.

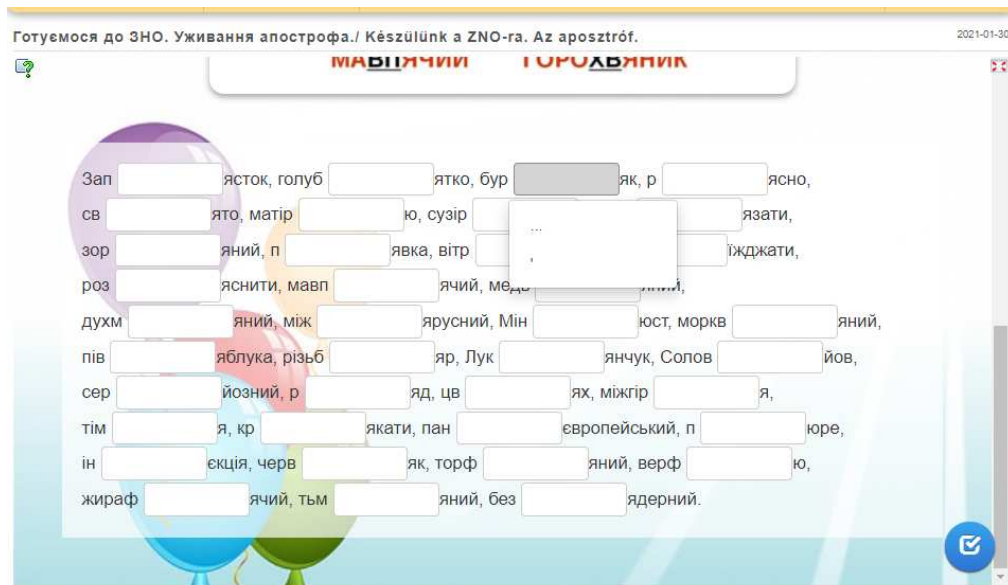
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 57. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Зміст вправи.

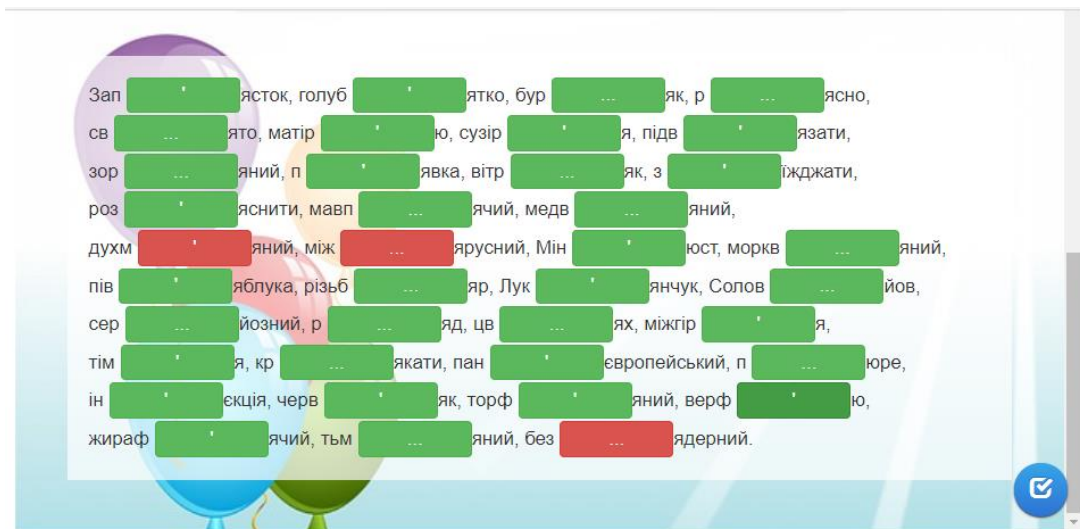
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 58. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Вибір правильної відповіді.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 59. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Зразок позначення правильних та хибних відповідей.

Джерело: веб-посилання вправи.

8. Готуємось до ЗНО. Префікси с-, з-. Рис. 60–62.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=putfsd2z221>

Рис. 60. Скриншот вправи «Префікси с-, з-». Завдання.

Готуймося до ЗНО. Префікси с-, з- / Készülünk a ZNO-ra. Az "с-, з-" előtagok. 2021-01-30

ПРЕФІКСИ С-, З- ПЕРЕД К П Т Х Ф

Завдання:
Розгляньте таблицю! Оберіть, який префікс потрібно писати у слові.
Nézzétek meg a táblázatot! Válasszátok ki melyik előtagot kell írni a szóban.

OK

<input type="text"/>	горіти,	<input type="text"/>	сипати,	<input type="text"/>	шити, не	<input type="text"/>	проста,
<input type="text"/>	фотографувати, ро	<input type="text"/>	сіл,	<input type="text"/>	тягнення,	<input type="text"/>	цілено,
<input type="text"/>	провокувати,	<input type="text"/>	коритися,	<input type="text"/>	чистив,	<input type="text"/>	цілити,
<input type="text"/>	хитрувати, не	<input type="text"/>	численний,	<input type="text"/>	терти,	<input type="text"/>	шиток,
<input type="text"/>	хил,	<input type="text"/>	чіплювач,	<input type="text"/>	вечора,	<input type="text"/>	пір,

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 61. Скриншот вправи «Префікси с-, з-». Вибір правильної відповіді.

Готуймося до ЗНО. Префікси с-, з- / Készülünk a ZNO-ra. Az "с-, з-" előtagok. 2021-01-30

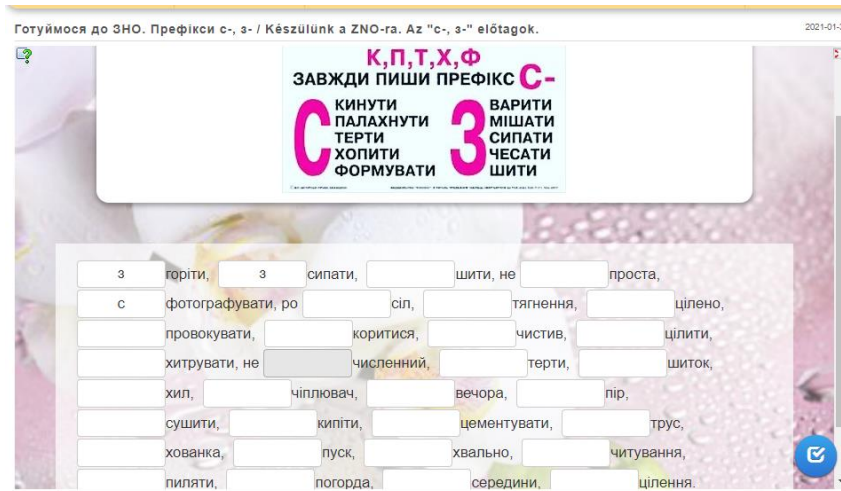
К, П, Т, Х, Ф
ЗАВЖДИ ПИШИ ПРЕФІКС С-

С	КИНУТИ ПАЛАХНУТИ ТЕРТИ ХОПИТИ ФОРМУВАТИ	З	ВАРИТИ МІШАТИ СИПАТИ ЧЕСАТИ ШИТИ
----------	---	----------	--

<input type="text"/>	горіти,	<input type="text"/>	сипати,	<input type="text"/>	шити, не	<input type="text"/>	проста,
<input type="text"/>	афувати, ро	<input type="text"/>	сіл,	<input type="text"/>	тягнення,	<input type="text"/>	цілено,
<input type="text"/>	увати,	<input type="text"/>	коритися,	<input type="text"/>	чистив,	<input type="text"/>	цілити,
<input type="text"/>	хитрувати, не	<input type="text"/>	численний,	<input type="text"/>	терти,	<input type="text"/>	шиток,
<input type="text"/>	хил,	<input type="text"/>	чіплювач,	<input type="text"/>	вечора,	<input type="text"/>	пір,
<input type="text"/>	сушити,	<input type="text"/>	кипіти,	<input type="text"/>	цементувати,	<input type="text"/>	трус,
<input type="text"/>	хованка,	<input type="text"/>	пуск,	<input type="text"/>	хвально,	<input type="text"/>	читування,
<input type="text"/>	пиляти,	<input type="text"/>	погорда,	<input type="text"/>	середини,	<input type="text"/>	цілення.

Джерело: веб-посилання вправи.

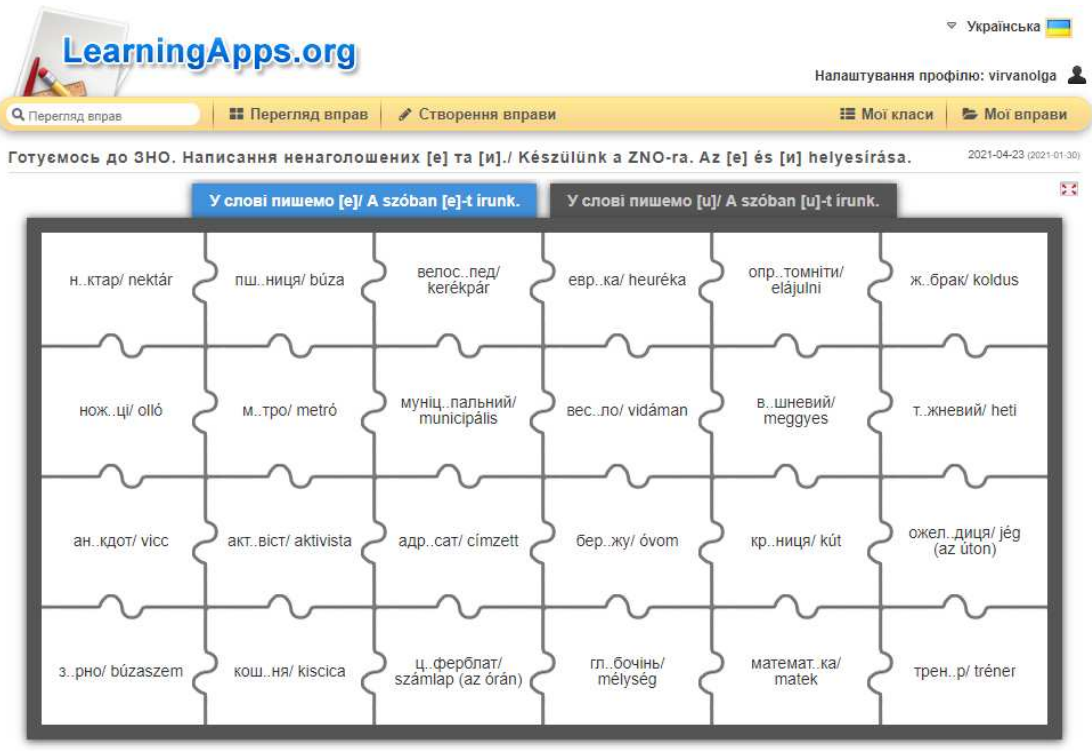
Рис. 62. Скриншот вправи «Префікси с-, з-». Зразок виконання завдання.

Джерело: веб-посилання вправ.

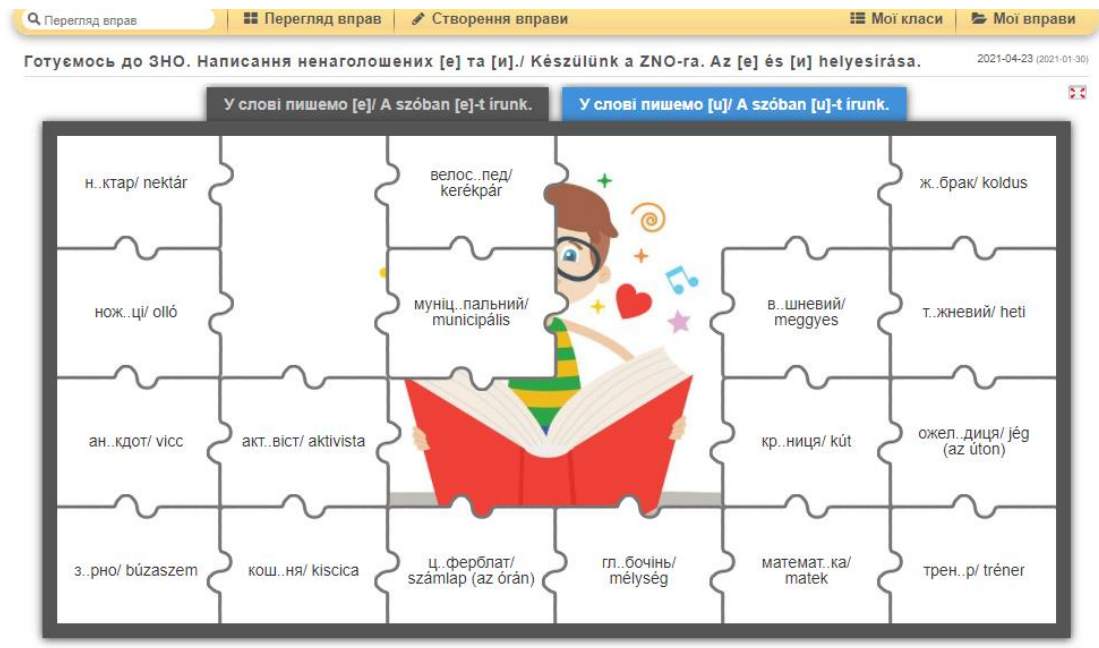
9. Готуємось до ЗНО. Написання ненаголошених [е] та [и]. Рис. 63, 64.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pytqi8n6j21>

Рис. 63. Скриншот вправи «Написання ненаголошених [е] та [и]».

Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 64. Скриншот вправи «Написання ненаголошених [е] та [и]. Хід виконання.

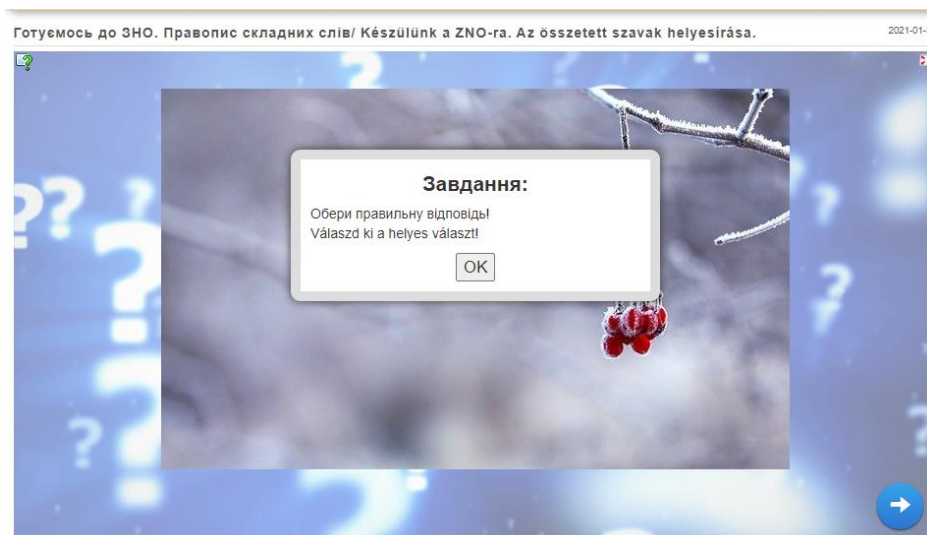

Джерело: веб-посилання вправи.

10. Готуємось до ЗНО. Правопис складних слів. Рис. 65–88.

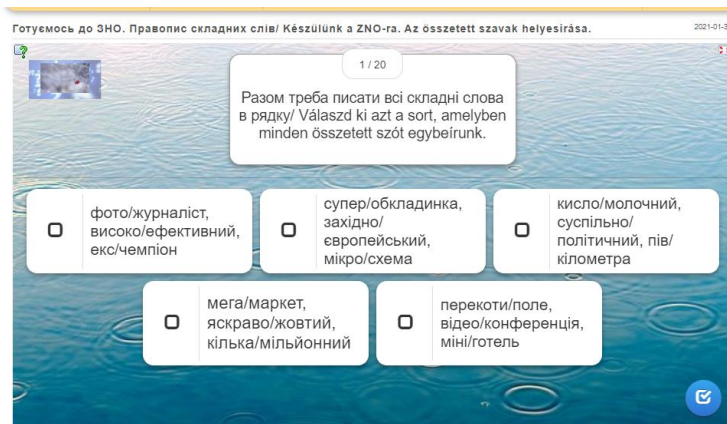
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pr9638nsn21>

Рис. 65. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Завдання.

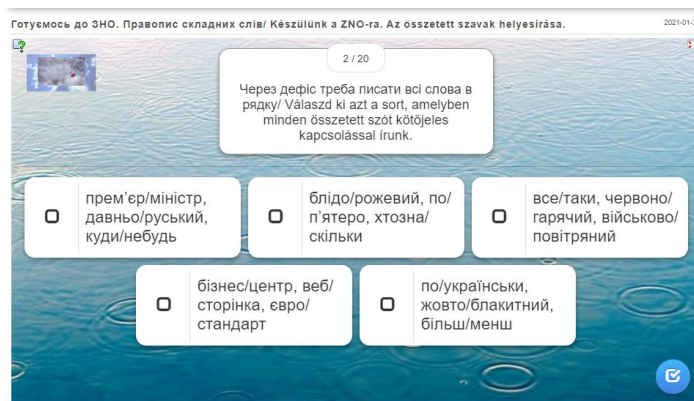
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 66. Скриншот 1. завдання вправи «Правопис складних слів».

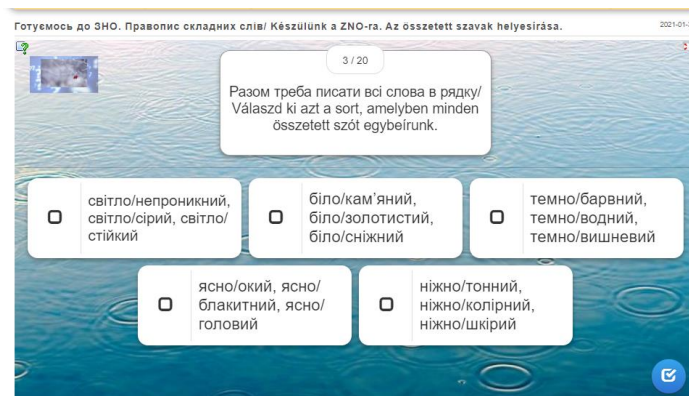
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 67. Скриншот 2. завдання вправи «Правопис складних слів».

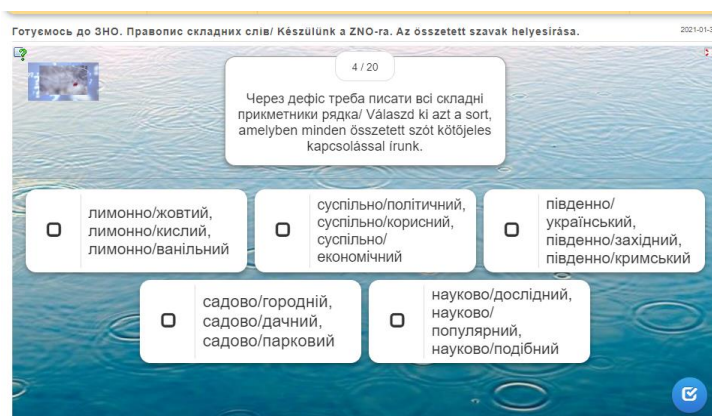
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 68. Скриншот 3. завдання вправи «Правопис складних слів».

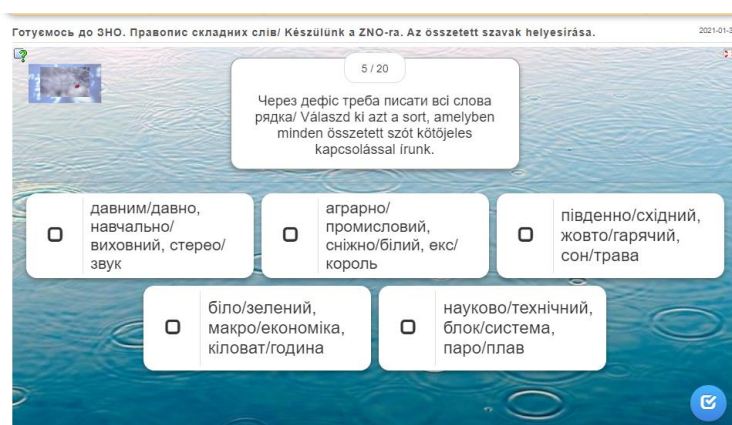
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 69. Скриншот 4. завдання вправи «Правопис складних слів».

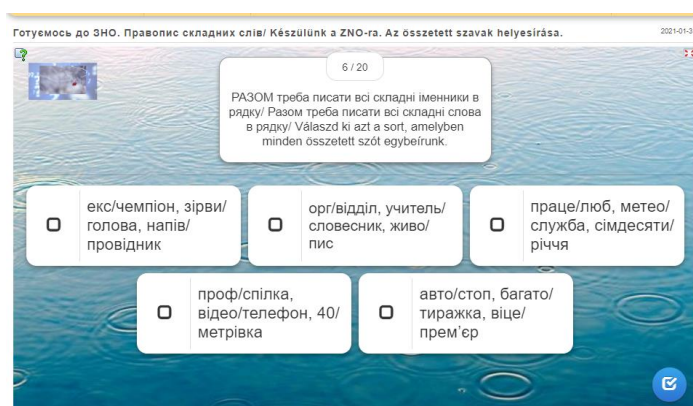
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 70. Скриншот 5. завдання вправи «Правопис складних слів».

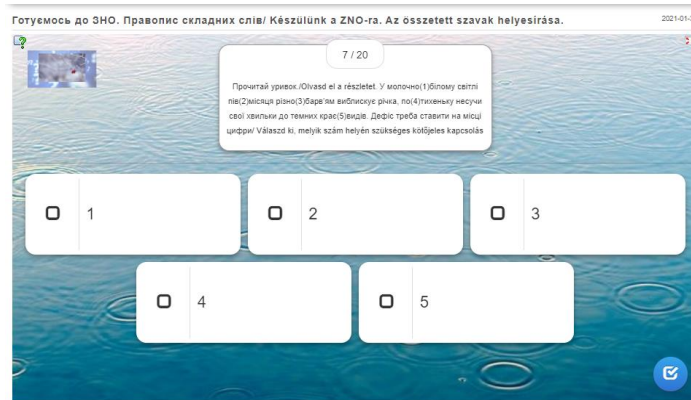
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 71. Скриншот 6. завдання вправи «Правопис складних слів».

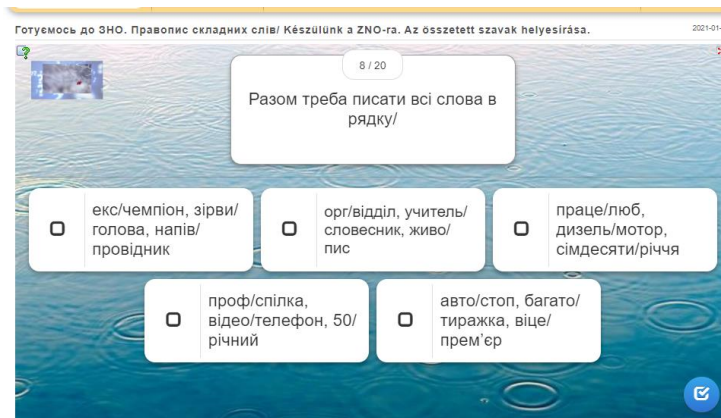
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 72. Скриншот 7. завдання вправи «Правопис складних слів».

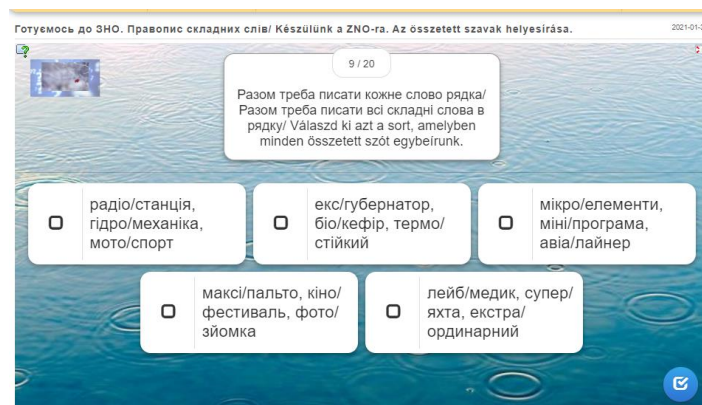
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 73. Скриншот 8. завдання вправи «Правопис складних слів».

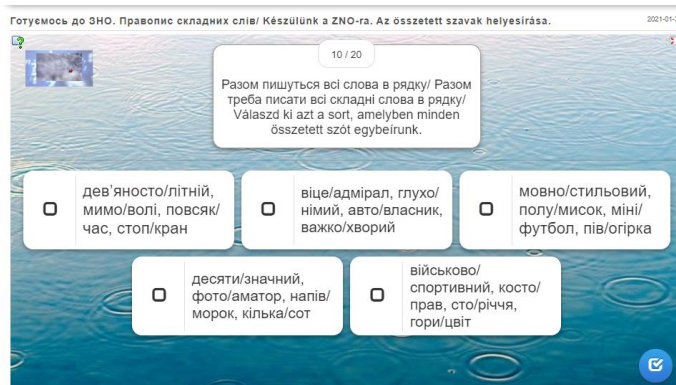
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 74. Скриншот 9. завдання вправи «Правопис складних слів».

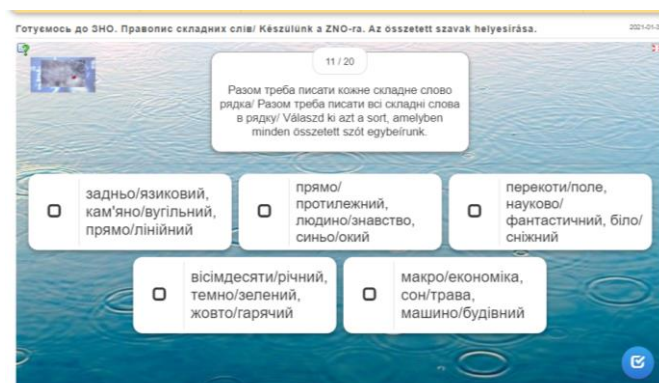
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 75. Скриншот 10. завдання вправи «Правопис складних слів».

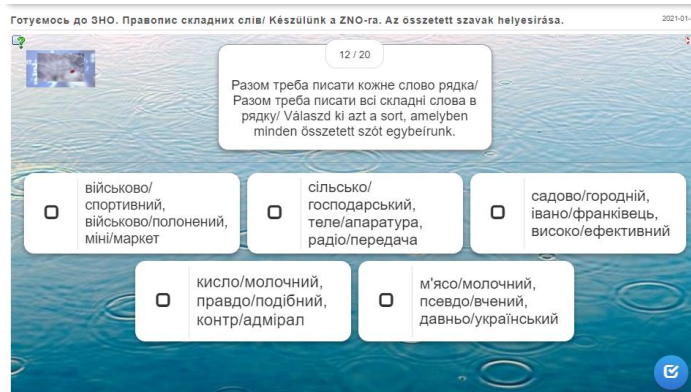
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 76. Скриншот 11. завдання вправи «Правопис складних слів».

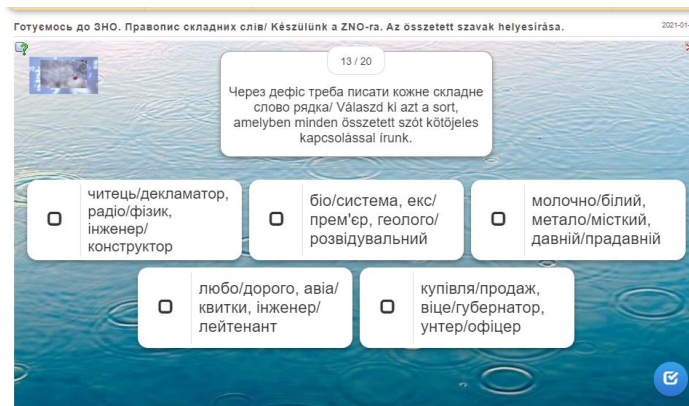
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 77. Скриншот 12. завдання вправи «Правопис складних слів».

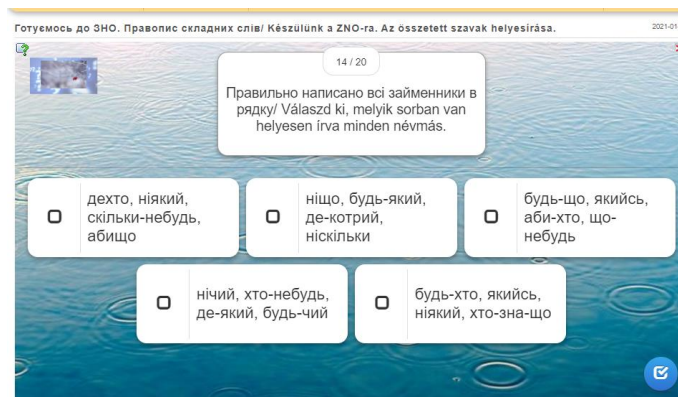
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 78. Скриншот 13. завдання вправи «Правопис складних слів».

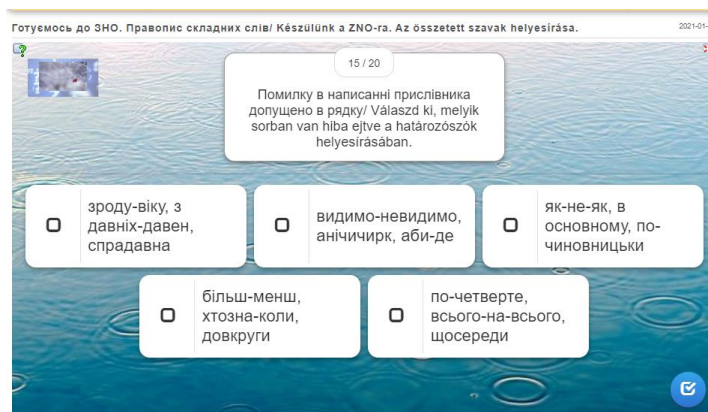
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 79. Скриншот 14. завдання вправи «Правопис складних слів»

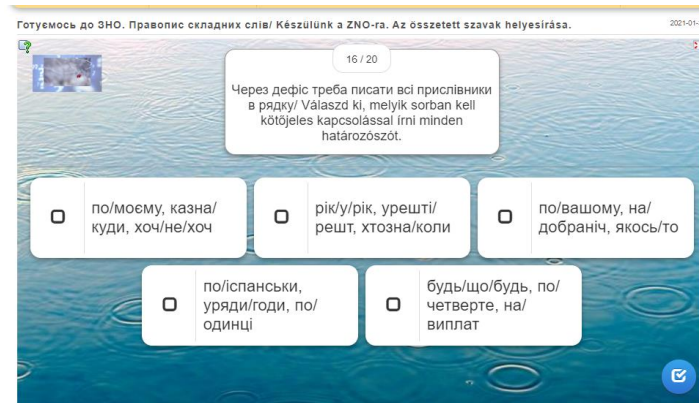
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 80. Скриншот 15. завдання вправи «Правопис складних слів».

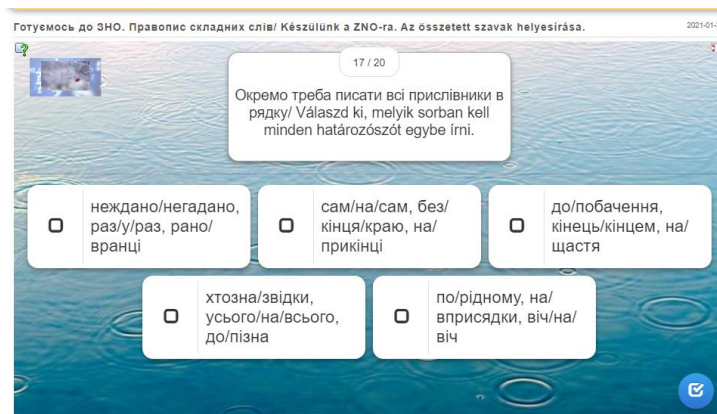
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 81. Скриншот 16. завдання вправи «Правопис складних слів».

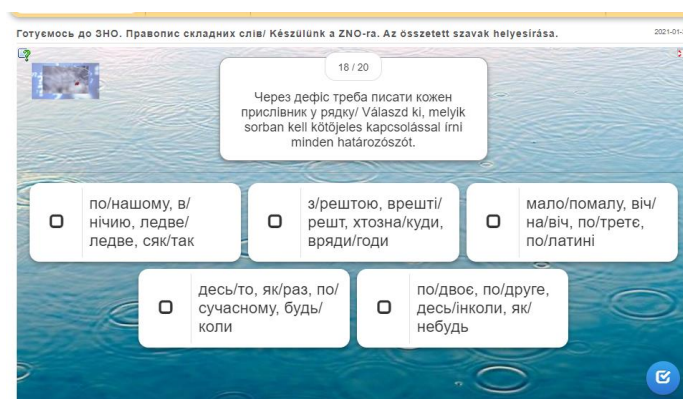
Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 82. Скриншот 17. завдання вправи «Правопис складних слів».

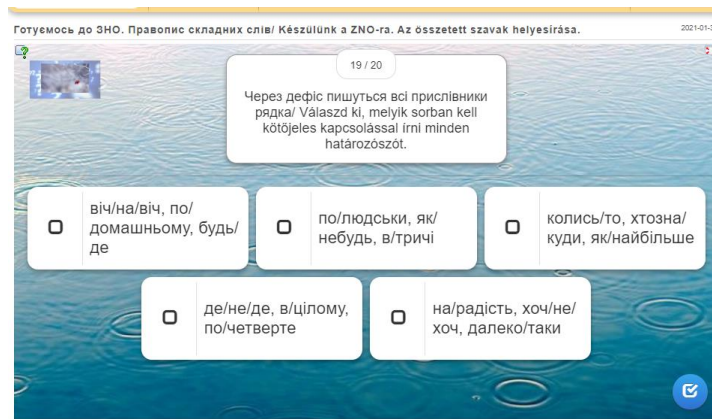
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 83. Скриншот 18. завдання вправи «Правопис складних слів».

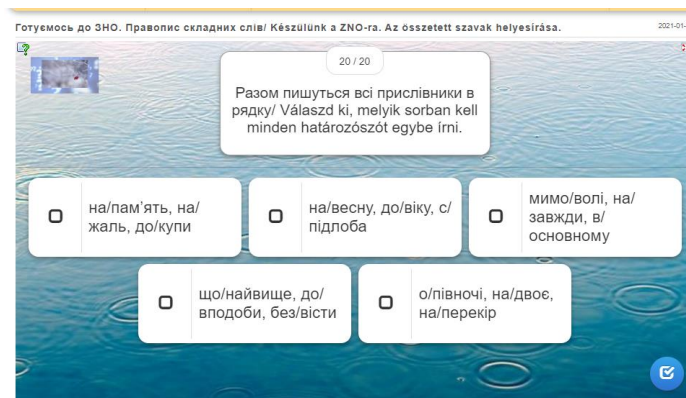
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 84. Скриншот 19. завдання вправи «Правопис складних слів».

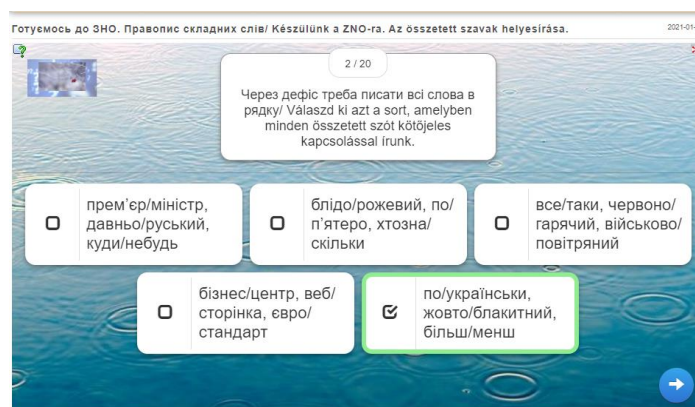
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 85. Скриншот 20. завдання вправи «Правопис складних слів».

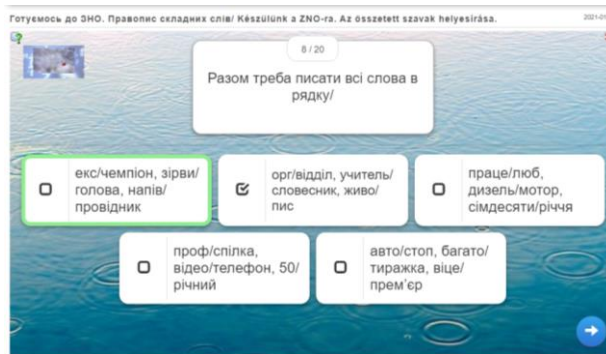
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 86. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Позначення правильної відповіді

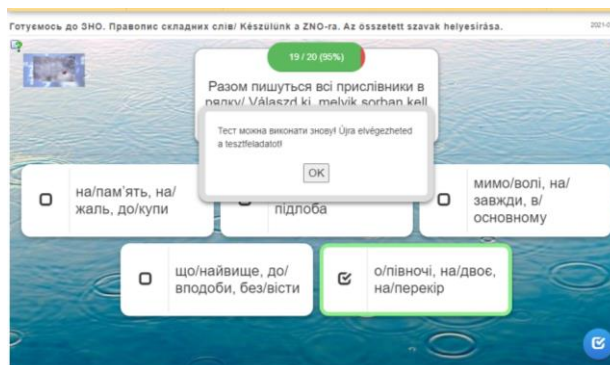
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 87. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Зразок позначення, коли відповідь хибна.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 88. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Зразок результатів.

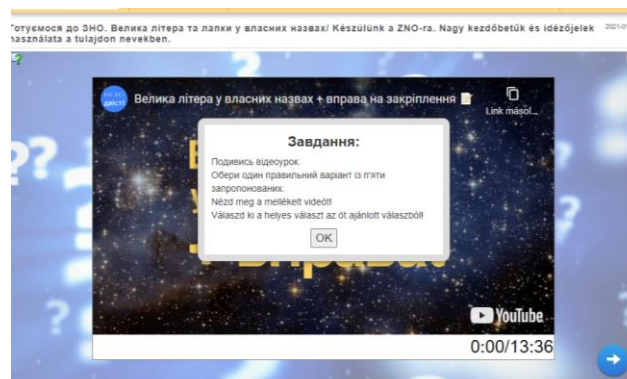
Джерело: веб-посилання вправи.

11. Готуємось до ЗНО. Велика літера та лапки у власних назвах. Рис. 89–111.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pcdqj5mba21>

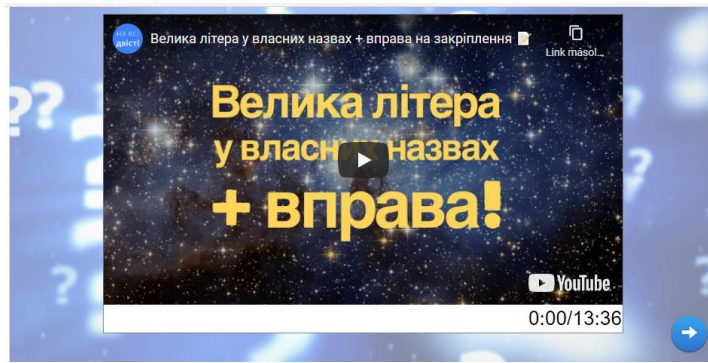
Рис. 89. Скриншот вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

Завдання.

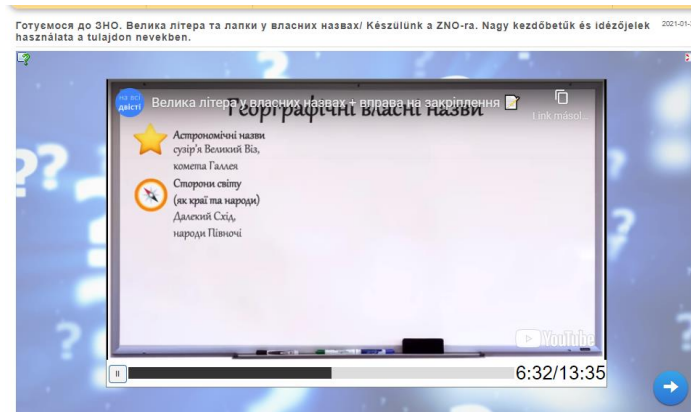
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 90. Скриншот вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». Відео матеріал до вправи.

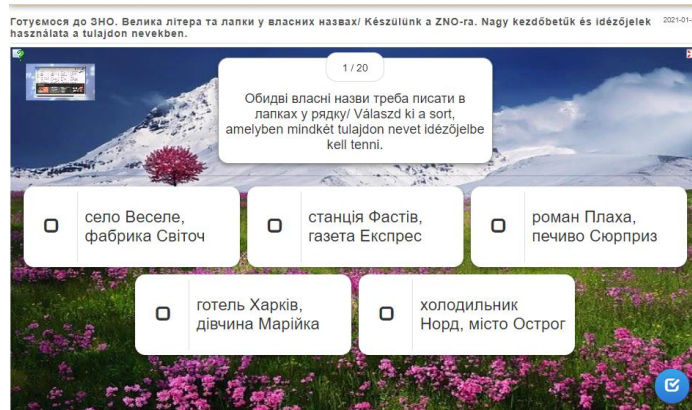
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 91. Скриншот кадру відеоматеріалу до вправи

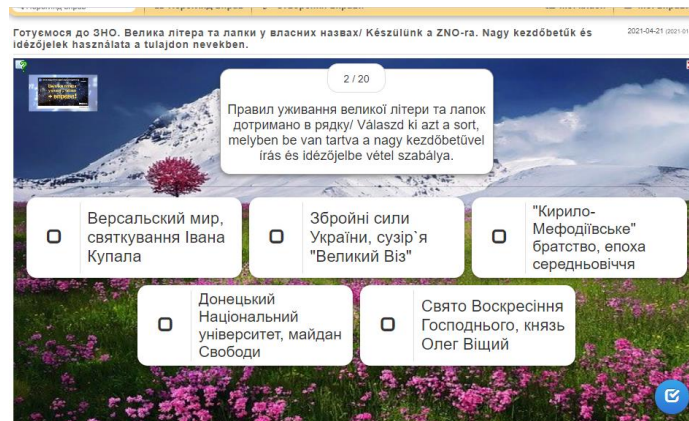
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 92. Скриншот 1. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

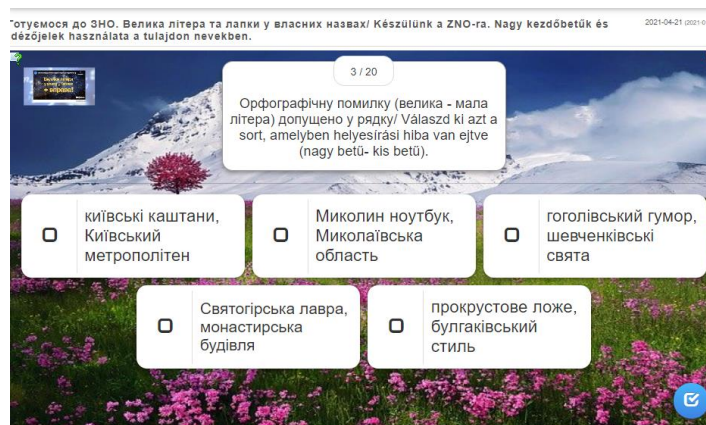
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 93. Скриншот 2. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

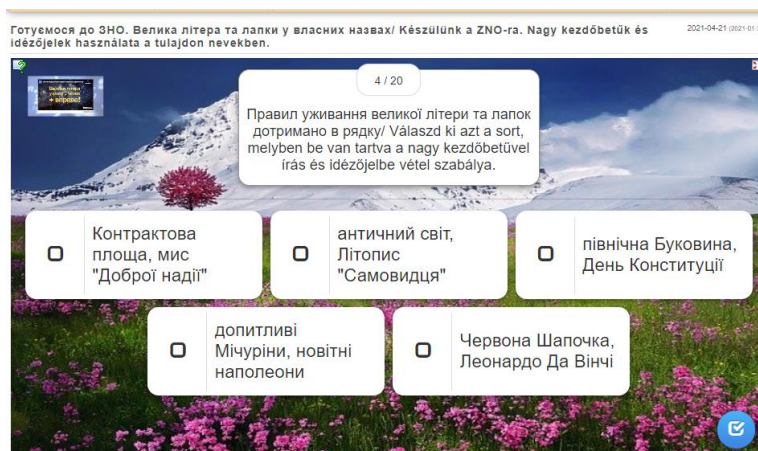
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис.94. Скриншот 3. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 95. Скриншот 4. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

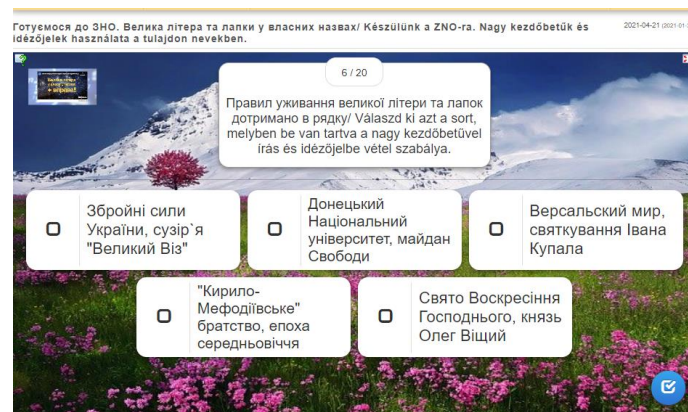
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 96. Скриншот 5. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

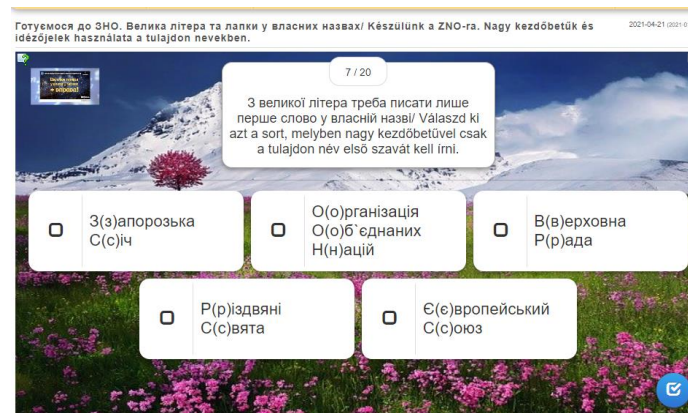
Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 97. Скриншот 6. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

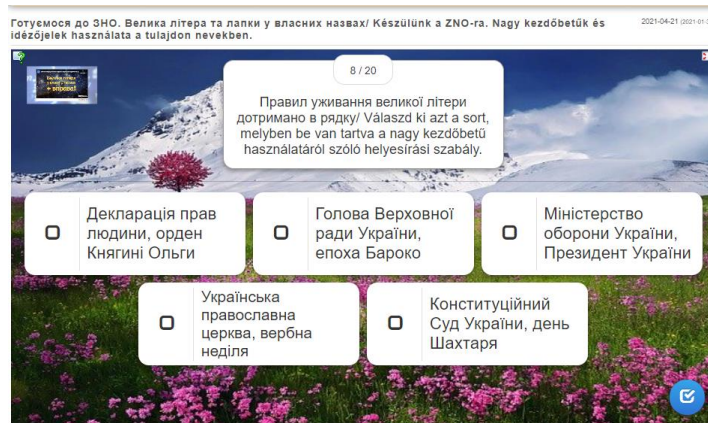
Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 98. Скриншот 7. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

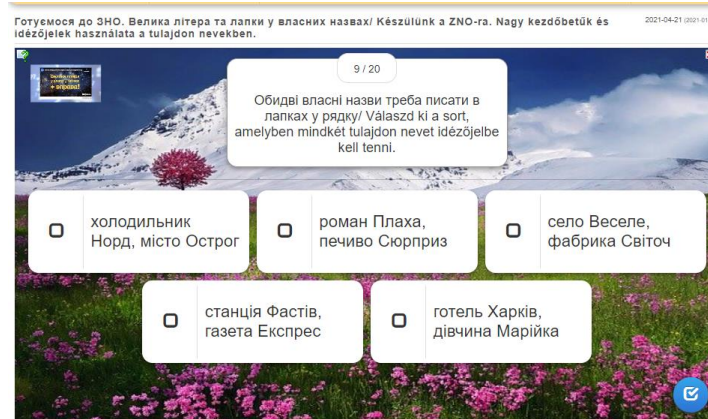
Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 99. Скриншот 8. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

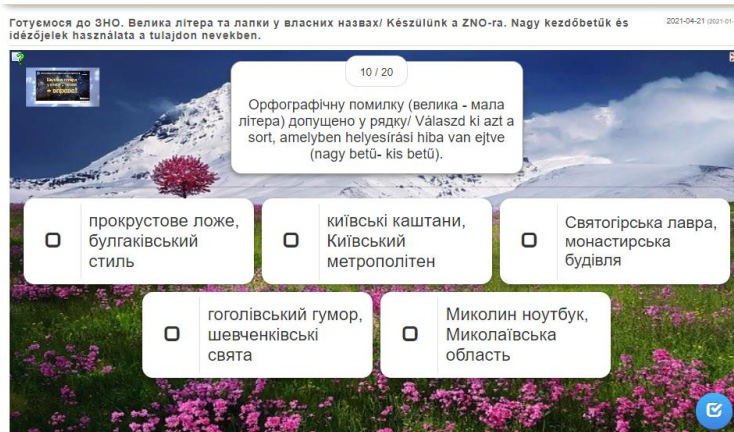
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 100. Скриншот 9. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

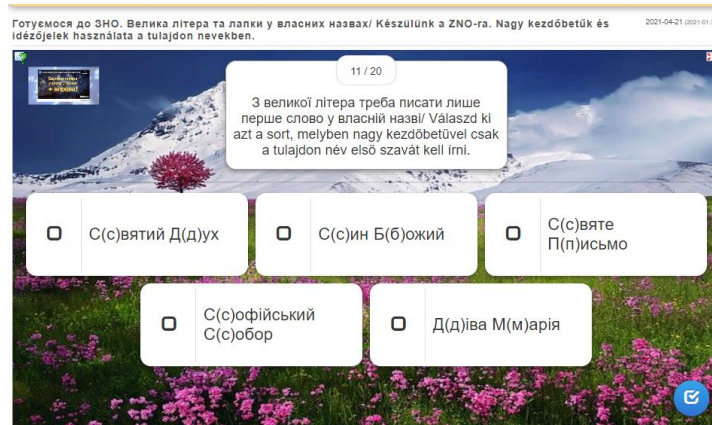
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 101. Скриншот 10. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

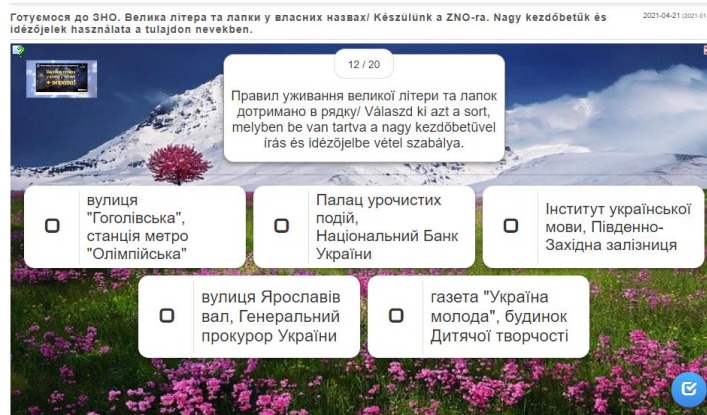
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 102. Скриншот 11. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

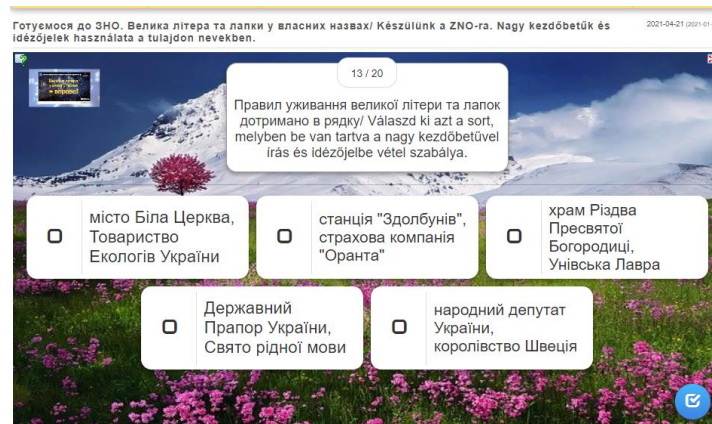
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 103. Скриншот 12. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

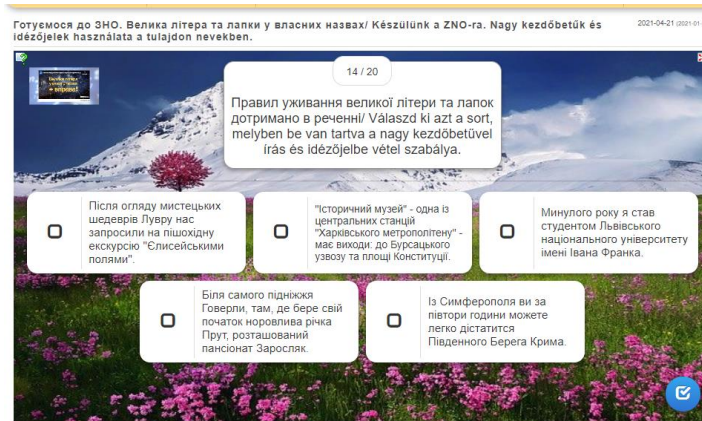
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 104. Скриншот 13. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

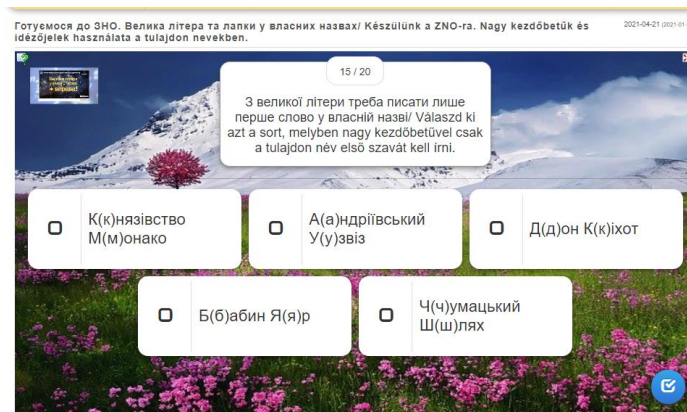
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 105. Скриншот 14. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

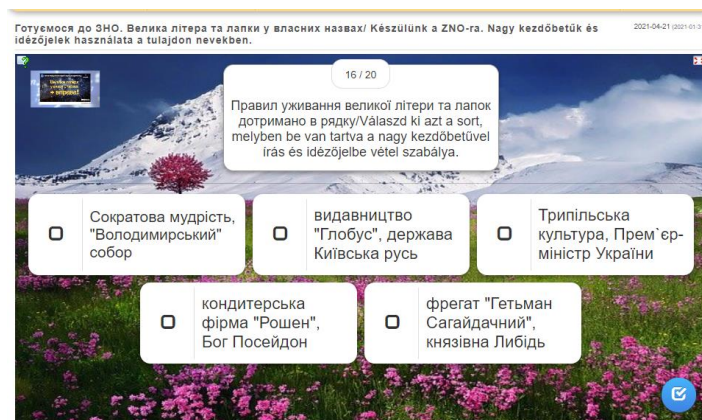
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 106. Скриншот 15. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

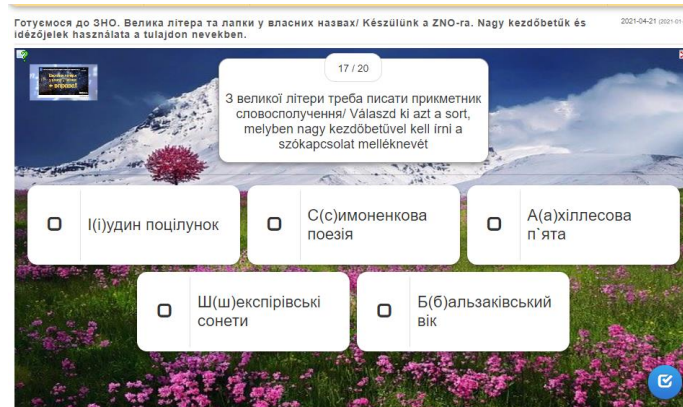
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 107. Скриншот 16. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

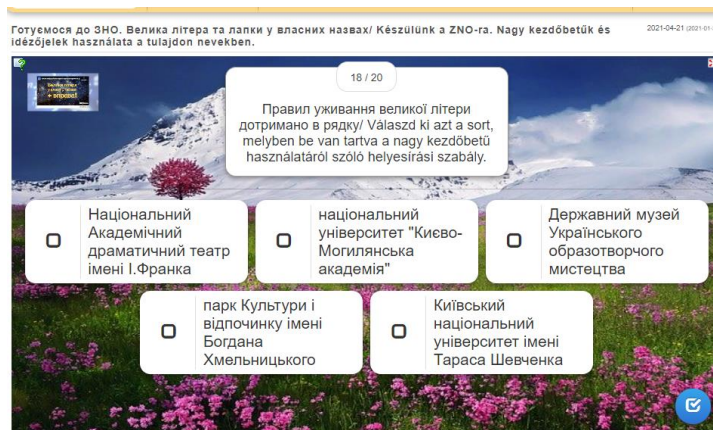
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 108. Скриншот 17. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

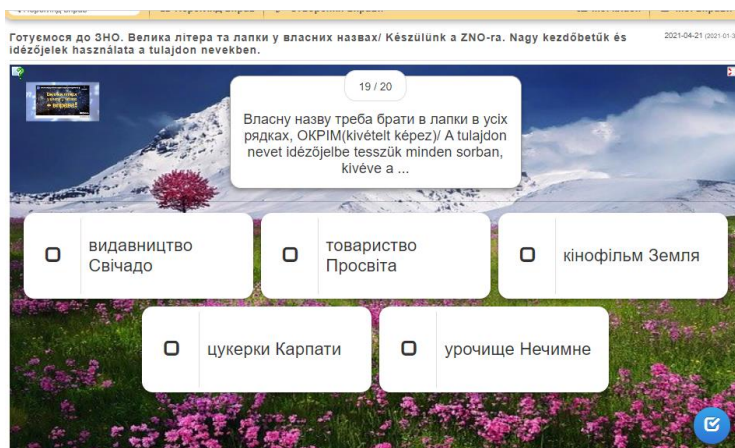
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 109. Скриншот 18. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

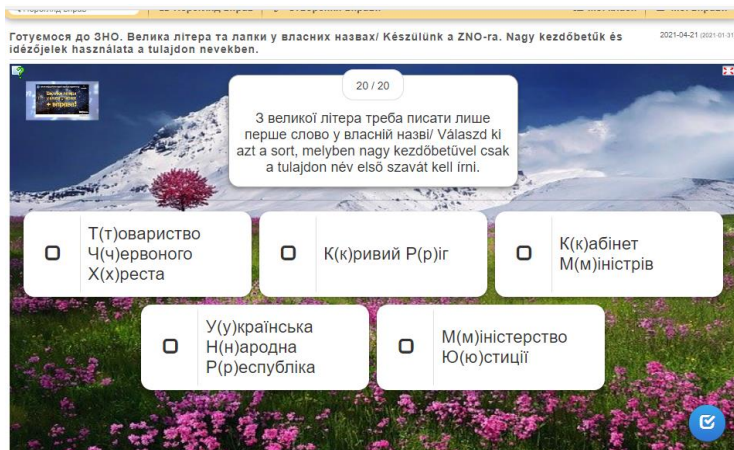
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 110. Скриншот 19. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 111. Скриншот 20. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».

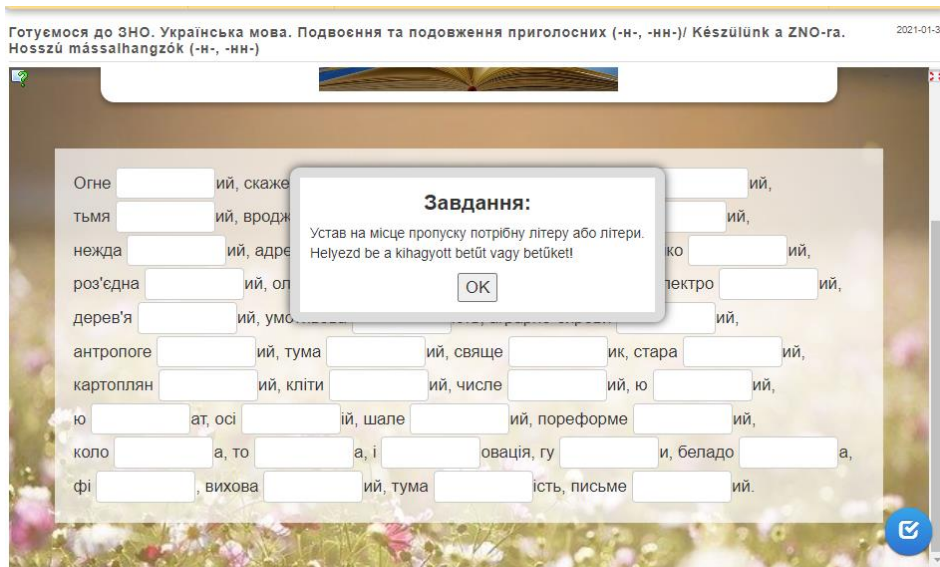

Джерело: веб-посилання вправи.

12. Готуємось до ЗНО. Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-). Рис. 112–114.

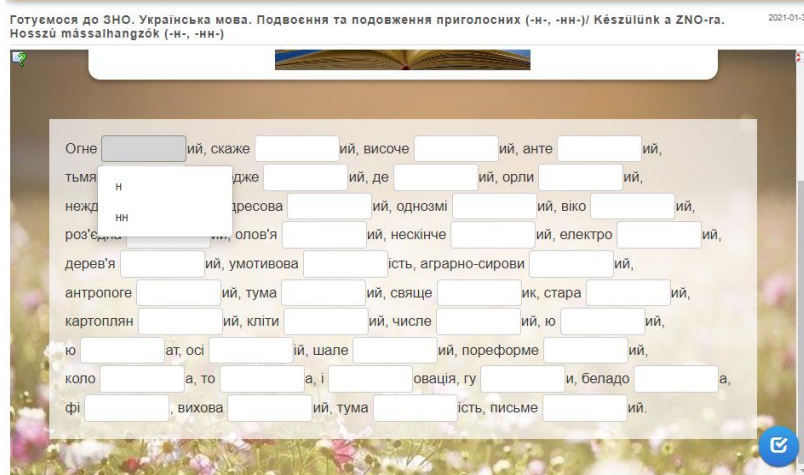
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=p0u7txfit21>

Рис. 112. Скриншот вправи «Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-)». Завдання.

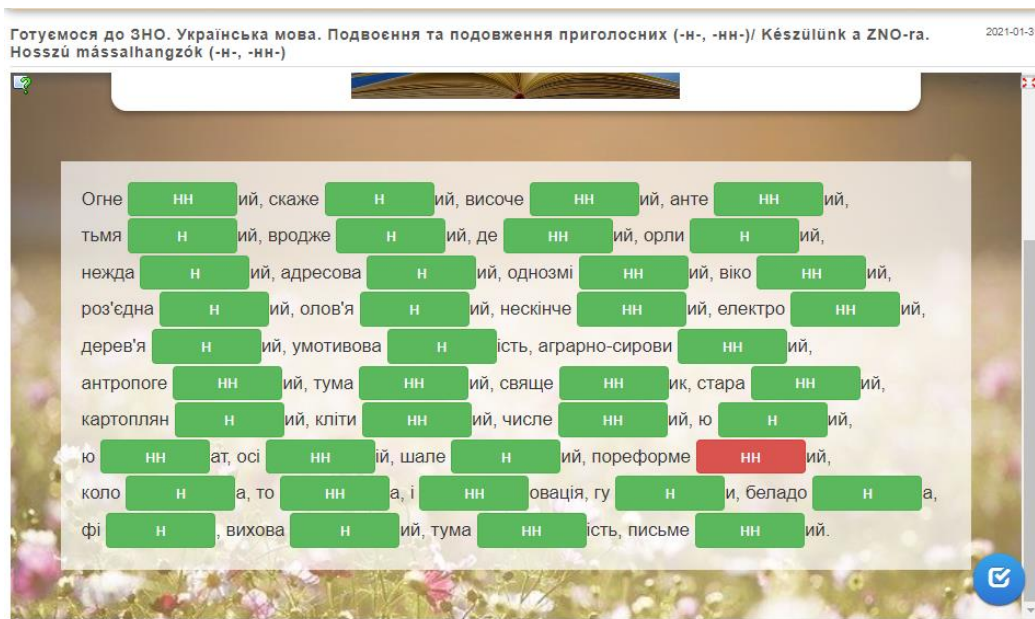
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 113. Скриншот вправи «Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-)». Вибір правильної відповіді.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 114. Скриншот вправи «Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-)». Зразок результату.

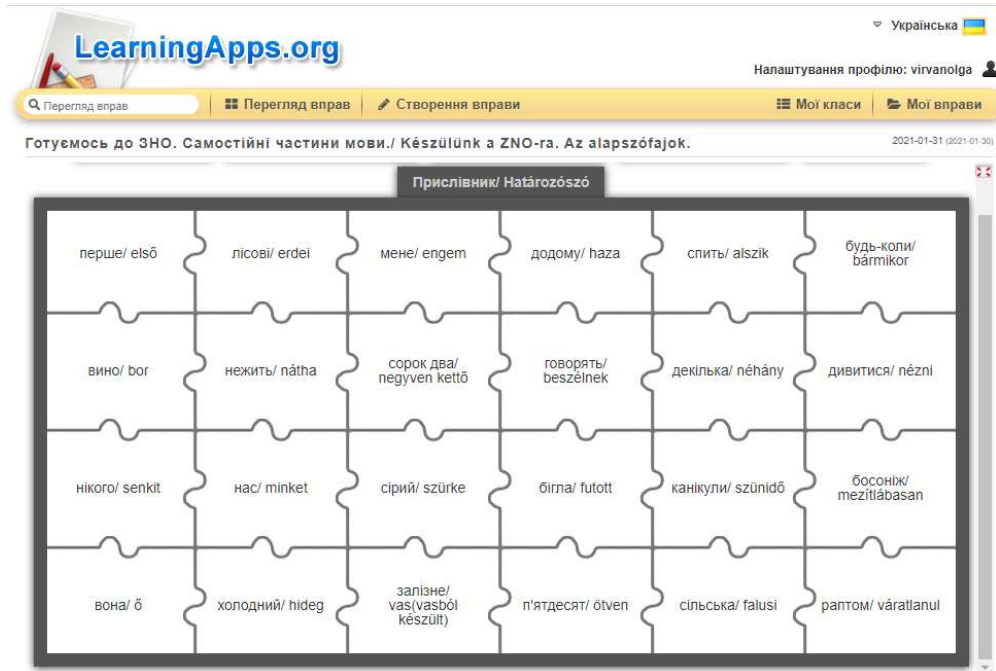

Джерело: веб-посилання вправи.

13. Готуємось до ЗНО. Самостійні частини мови 1. Рис. 115–117.

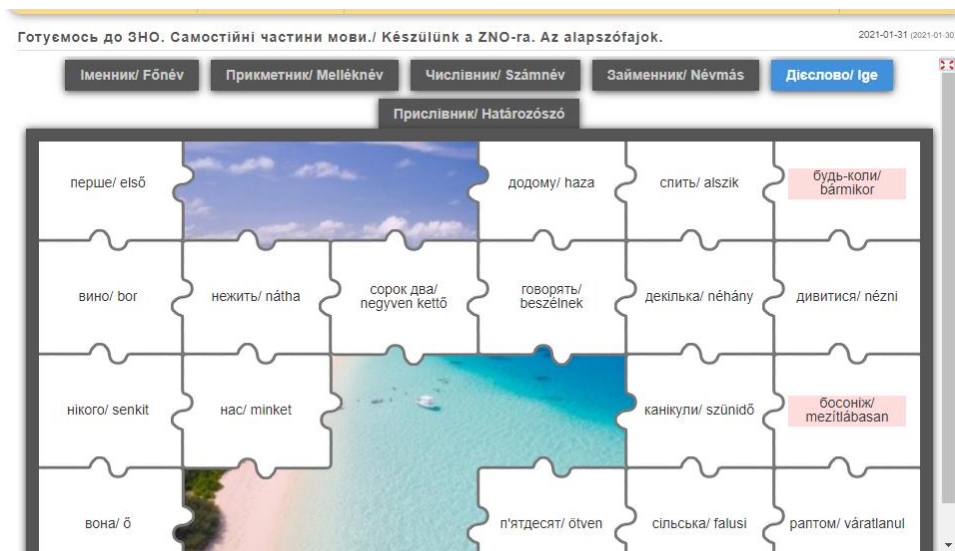
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=p5ids9ftk21>

Рис. 115. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 1»

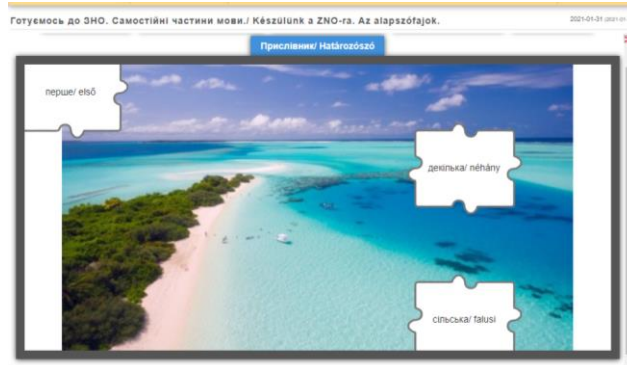
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 116. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 1». Хід вправи.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 117. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 1». Хід вправи (продовження).

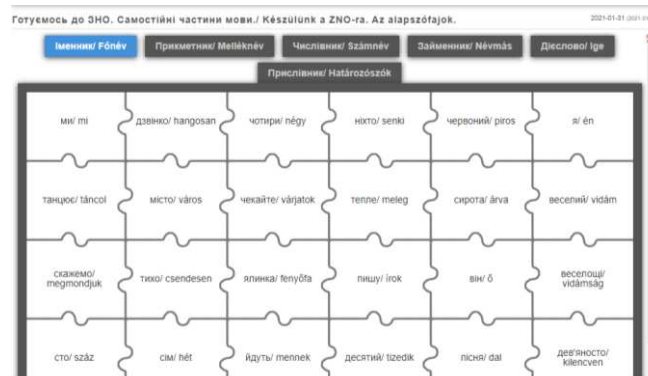

Джерело: веб-посилання вправи.

14. Готуємось до ЗНО. Самостійні частини мови 2. Рис. 118, 119.

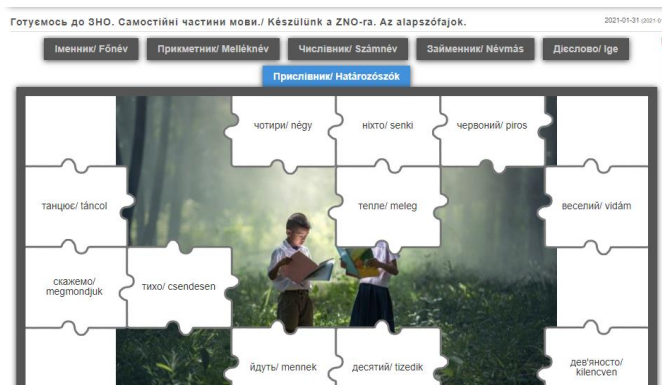
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pm39gvosc21>

Рис. 118. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 2».

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 119. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 2». Хід вправи.

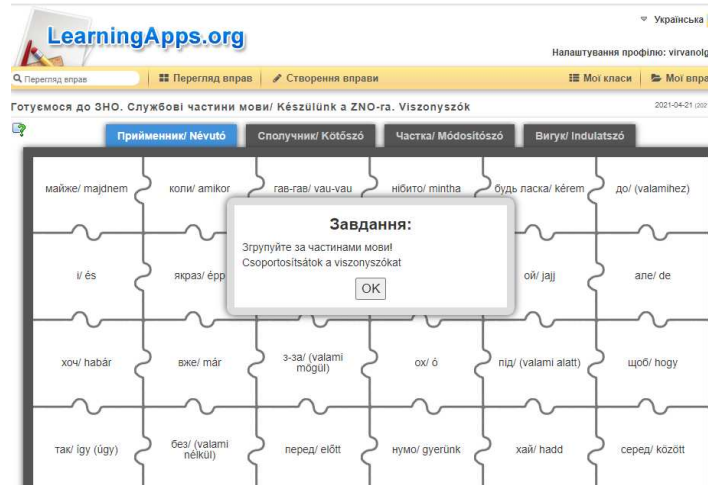

Джерело: веб-посилання вправи.

15. Готуємось до ЗНО. Службові частини мови. Рис. 120–122.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=ps82q3a5521>

Рис. 120. Скриншот вправи «Службові частини мови». Завдання.

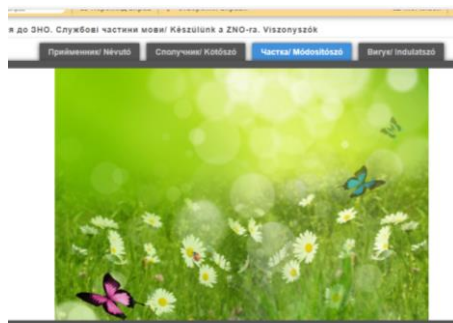
Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 121. Скриншот вправи «Службові частини мови». Зразок, якщо обрано хибне СЛОВО.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 122. Скриншот успішного завершення вправи «Службові частини мови».

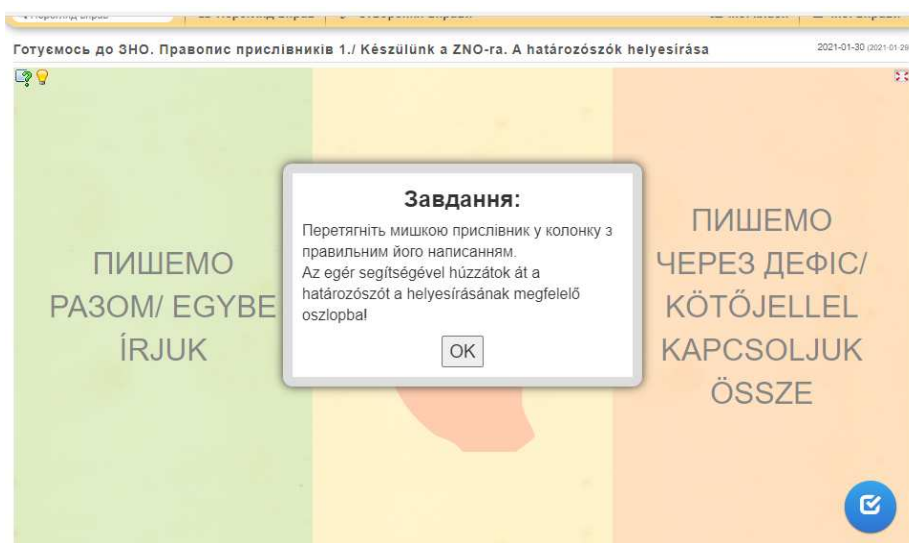

Джерело: веб-посилання вправи.

16. Готуємось до ЗНО. Правопис прислівників 1. Рис. 123–127.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pxk67cm6t21>

Рис. 123. Скриншот вправи «Правопис прислівників 1.». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 124. Скриншот вправи «Правопис прислівників 1.». Виконання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 125. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 1.», які пишемо разом.

Опис

Тло вправи поділене на 2-4 групи, у яких потрібно розмістити тексти або зображення

Група 1 Тло: Підказка:

Група 1 Елемент 1: Підказка:

Група 1 Елемент 2: Підказка:

Група 1 Елемент 3: Підказка:

Група 1 Елемент 4: Підказка:

Група 1 Елемент 5: Підказка:

Група 1 Елемент 6: Підказка:

Група 1 Елемент 7: Підказка:

Група 1 Елемент 8: Підказка:

Група 1 Елемент 9: Підказка:

Група 1 Елемент 10: Підказка:

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 126. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 1.», які пишемо окремо.

Група 2 Тло: Підказка:

Група 2 Елемент 1: Підказка:

Група 2 Елемент 2: Підказка:

Група 2 Елемент 3: Підказка:

Група 2 Елемент 4: Підказка:

Група 2 Елемент 5: Підказка:

Група 2 Елемент 6: Підказка:

Група 2 Елемент 7: Підказка:

Група 2 Елемент 8: Підказка:

Група 2 Елемент 9: Підказка:

Група 2 Елемент 10: Підказка:

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 127. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 1.», які пишемо через дефіс.

Група 3 Тло: Підказка:

Група 3 Елемент 1: Підказка:

Група 3 Елемент 2: Підказка:

Група 3 Елемент 3: Підказка:

Група 3 Елемент 4: Підказка:

Група 3 Елемент 5: Підказка:

Група 3 Елемент 6: Підказка:

Група 3 Елемент 7: Підказка:

Група 3 Елемент 8: Підказка:

Група 3 Елемент 9: Підказка:

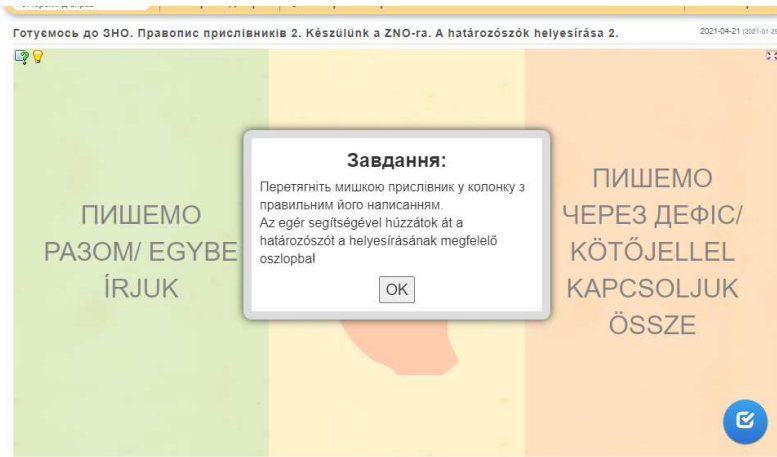
Група 3 Елемент 10: Підказка:

Джерело: веб-посилання вправи.

17. Готуємось до ЗНО. Правопис прислівників 2. Рис. 128–131.

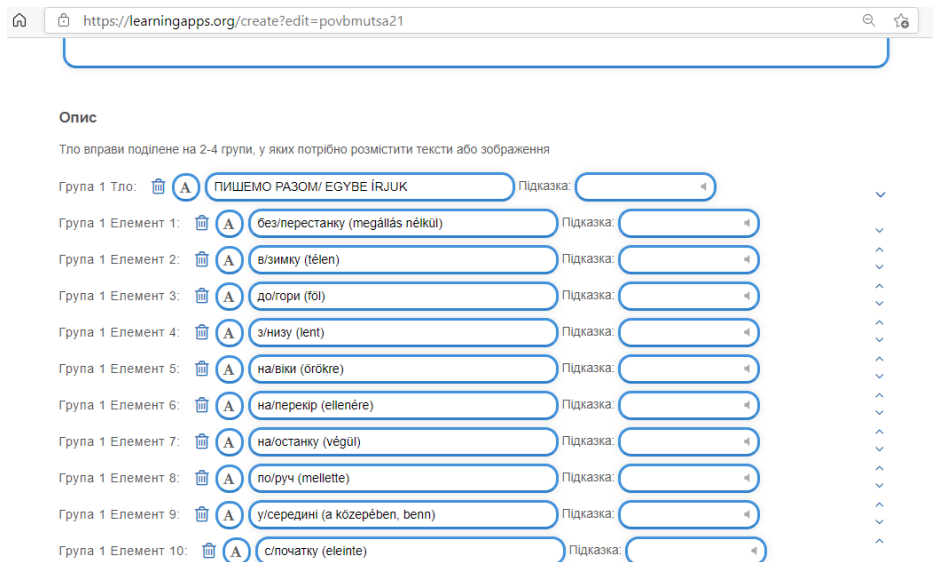
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=povbmutsa21>

Рис. 128. Скриншот вправи «Правопис прислівників 2.». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 129. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо разом.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 130. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо окремо.

Група 2 Тло: Підказка:

Група 2 Елемент 1: Підказка:

Група 2 Елемент 2: Підказка:

Група 2 Елемент 3: Підказка:

Група 2 Елемент 4: Підказка:

Група 2 Елемент 5: Підказка:

Група 2 Елемент 6: Підказка:

Група 2 Елемент 7: Підказка:

Група 2 Елемент 8: Підказка:

Група 2 Елемент 9: Підказка:

Група 2 Елемент 10: Підказка:

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 131. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо через дефіс.

Група 3 Тло: Підказка:

Група 3 Елемент 1: Підказка:

Група 3 Елемент 2: Підказка:

Група 3 Елемент 3: Підказка:

Група 3 Елемент 4: Підказка:

Група 3 Елемент 5: Підказка:

Група 3 Елемент 6: Підказка:

Група 3 Елемент 7: Підказка:

Група 3 Елемент 8: Підказка:

Група 3 Елемент 9: Підказка:

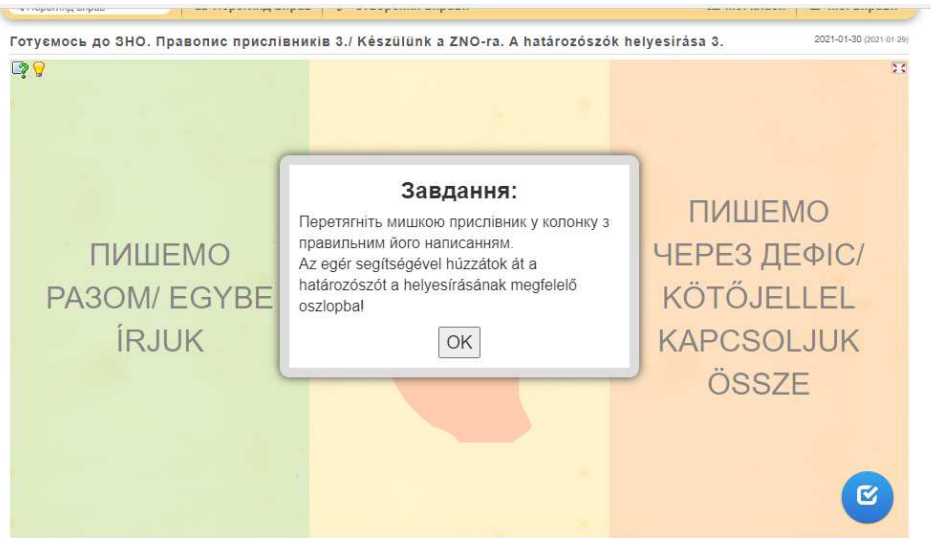
Група 3 Елемент 10: Підказка:

Джерело: веб-посилання вправи.

18. Правопис прислівників 3. Рис. 132–135.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pqbnitwmc21>

Рис. 132. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 3.». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 133. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 3.», які пишемо разом.

Опис

Тло вправи поділене на 2-4 групи, у яких потрібно розмістити тексти або зображення

Група 1 Тло:	☐	<input type="text" value="А ПИШЕМО РАЗОМ/ EGYBE ÍRJUK"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 1:	☐	<input type="text" value="А від/тепер (mostantól)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 2:	☐	<input type="text" value="А до/нині (maig, mostanáig)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 3:	☐	<input type="text" value="А на/далі (a továbbiakban)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 4:	☐	<input type="text" value="А по/всюди (mindenhol)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 5:	☐	<input type="text" value="А натще/серце (égyomorra)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 6:	☐	<input type="text" value="А о/так (így)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 7:	☐	<input type="text" value="А у/тричі (háromszorosan)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 8:	☐	<input type="text" value="А на/останок (végül)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 9:	☐	<input type="text" value="А в/міру (mértékkel)"/>	Підказка:	<input type="text"/>
Група 1 Елемент 10:	☐	<input type="text" value="А без/перестанку (megállás nélkül)"/>	Підказка:	<input type="text"/>

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 134. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 3.», які пишемо окремо.

Група 2 Тло:	<input type="text" value="A ПИШЕМО ОКРЕМО/ KÜLÖN ÍRJUK"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 1:	<input type="text" value="A без/відома (tudta nélkül)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 2:	<input type="text" value="A з/розгону (nekifutásból)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 3:	<input type="text" value="A у/стократ (százszorosan)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 4:	<input type="text" value="A як/треба (ahogy kell)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 5:	<input type="text" value="A по/правді (igazából)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 6:	<input type="text" value="A без/сліду (nyomatlanul)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 7:	<input type="text" value="A на/ходу (menet közben)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 8:	<input type="text" value="A на/світанку (hajnalban)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 9:	<input type="text" value="A як/слід (ahogy illik)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 2 Елемент 10:	<input type="text" value="A по/шестеро (hatosával)"/>	Підказка: <input type="text"/>

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 135. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо через дефіс.

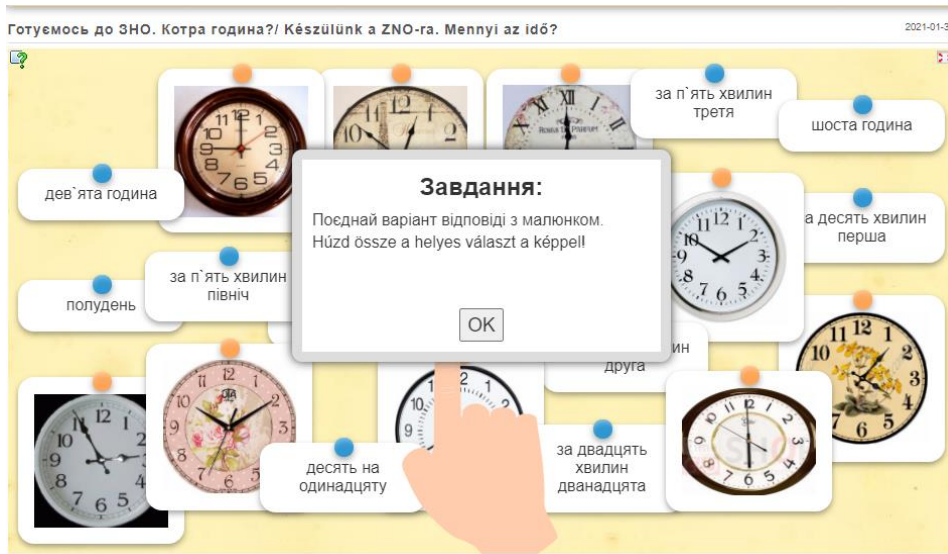
Група 3 Тло:	<input type="text" value="A ПИШЕМО ЧЕРЕЗ ДЕФІС/ KÖTŐJELLEL KAPCSOLJUK ÖSSZE"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 1:	<input type="text" value="A будь/де (bárhol)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 2:	<input type="text" value="A коли/небудь (valamikor)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 3:	<input type="text" value="A по/своєму (a maga módján)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 4:	<input type="text" value="A сюди/туди (ide-oda)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 5:	<input type="text" value="A будь/куди (bárhova)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 6:	<input type="text" value="A як/небудь (valahogy)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 7:	<input type="text" value="A казна/коли (ki tudja mikor)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 8:	<input type="text" value="A сяк/так (így-úgy)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 9:	<input type="text" value="A коли/небудь (valamikor)"/>	Підказка: <input type="text"/>
Група 3 Елемент 10:	<input type="text" value="A по/бойовому (harciasan)"/>	Підказка: <input type="text"/>

Джерело: веб-посилання вправи.

19. Готуємось до ЗНО. Котра година? Рис. 136, 137.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pafjttvpj21>

Рис. 136. Скриншот вправи «Котра година?». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 137. Скриншот вправи «Котра година?». Хід виконання.

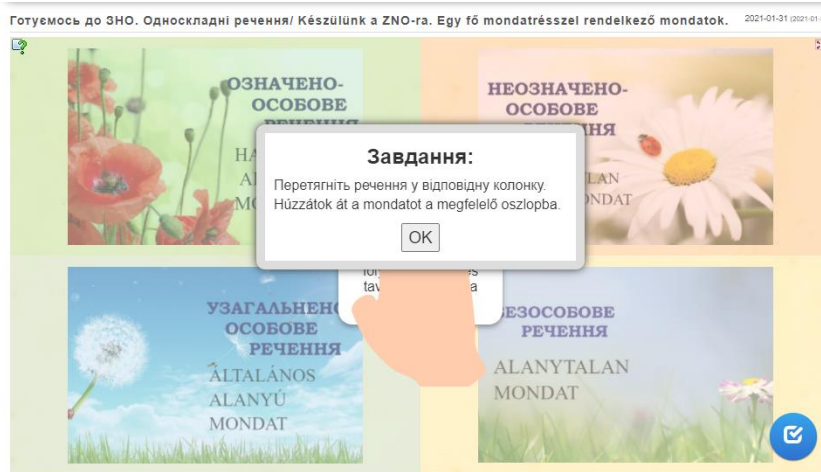

Джерело: веб-посилання вправи.

20. Готуємось до ЗНО. Односкладні речення. Рис. 138–143.

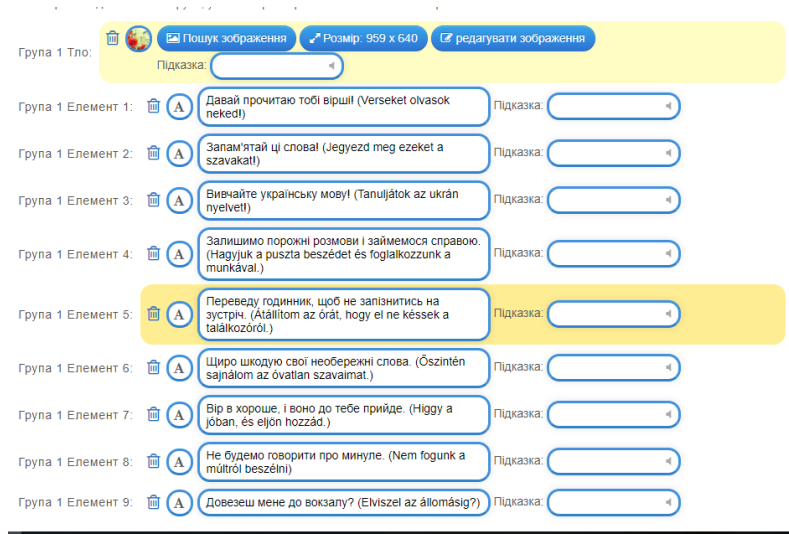
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pxi6wttht21>

Рис. 138. Скриншот вправи «Односкладні речення». Завдання.

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 139. Скриншот означено-особових речень вправи «Односкладні речення».

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 140. Скриншот неозначено-особових речень вправи «Односкладні речення».

https://learningapps.org/create:ea1c=rx1ow11n1z1

Пошук зображення Розмір: 908 x 605 редагувати зображення

Група 2 Тло: Підказка:

Група 2 Елемент 1: А У школі готуються до свята рідної мови. (Az iskolában az anyanyelv napjához készülnek.) Підказка:

Група 2 Елемент 2: А Весною в селі встають рано. (Tavasszal a falun korán kelnek.) Підказка:

Група 2 Елемент 3: А Наш виступ покажуть по телевізору. (Fellépésünket bemutatják a tévében.) Підказка:

Група 2 Елемент 4: А Мене везуть у царство трав, річок і таємничих озер. (Engem a füvek, folyók és rejtelmes tavak birodalmába visznek.) Підказка:

Група 2 Елемент 5: А За селом сіють жито й овес, садять картоплю та квасолу. (A falu mögött rozst és zabot vetnek, burgonyát és babot ültetnek.) Підказка:

Група 2 Елемент 6: А Спершу згадували про місяць, про зорі, про сонце. (Előbb a holdat, csillagokat, napot emlegették.) Підказка:

Група 2 Елемент 7: А Поговорили й про те, й про інше. (Beszéltek erről is, arról is.) Підказка:

Група 2 Елемент 8: А Нас запримитили. (Minket észrevettek.) Підказка:

Група 2 Елемент 9: А Здавна розповідають про підземні ходи Ужгородського замку. (Régóta beszélnek az Ungvári vár földalatti járatairól.) Підказка:

Група 2 Елемент 10: А У давнину писали на папірусі. (A régmúltban papiruszra írtak.) Підказка:

Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 141. Скриншот неозначено-особових речень вправі «Односкладні речення».

https://learningapps.org/create:ea1c=rx1ow11n1z1

Пошук зображення Розмір: 864 x 576 редагувати зображення

Група 3 Тло: Підказка:

Група 3 Елемент 1: А З гармат по горобцях не стріляють. (Ágyúval verebekre nem lönek.) Підказка:

Група 3 Елемент 2: А Слухай кожного, але не з кожним говори. (Hallgass meg mindenkit, de ne mindenkivel beszélj.) Підказка:

Група 3 Елемент 3: А Що посієш, те й пожнеш. (Ahogy vetsz, úgy aratsz.) Підказка:

Група 3 Елемент 4: А Розум за гроші не купиш. (Eszet pénzért nem veszel.) Підказка:

Група 3 Елемент 5: А Не брудни криниці, бо схочеш водиці. (Ne szennyezd a kutat, mert vizet kívánsz majd.) Підказка:

Група 3 Елемент 6: А Губами говори, а руками роби. (Az ajkaddal beszélj, a keziddel dolgozz.) Підказка:

Група 3 Елемент 7: А Шануй батька свого і матір свою. (Tiszteld édesapádat és édesanyádat.) Підказка:

Група 3 Елемент 8: А Лежачого не в'ють. (A fekvőt nem ütik.) Підказка:

Група 3 Елемент 9: А Поспішайте робити добро. (Igyekezetek jót cselekedni.) Підказка:

Група 3 Елемент 10: А Шукайте і знайдете. (Keressétek és rátaláltok.) Підказка:

Джерело: веб-посилання вправ.

Рис. 142. Скриншот безособових речень вправи «Односкладні речення».

Група 4 Тло: Пошук зображення Розмір: 921 x 613 редагувати зображення

Підказка:

Група 4 Елемент 1: Підказка:

Група 4 Елемент 2: Підказка:

Група 4 Елемент 3: Підказка:

Група 4 Елемент 4: Підказка:

Група 4 Елемент 5: Підказка:

Група 4 Елемент 6: Підказка:

Група 4 Елемент 7: Підказка:

Група 4 Елемент 8: Підказка:

Група 4 Елемент 9: Підказка:

Група 4 Елемент 10: Підказка:

Джерело: веб-посилання вправи.

Рис. 143. Скриншот вправи «Односкладні речення». Хід вправи.

Готуємось до ЗНО. Односкладні речення / Készülünk a ZNO-ra. Egy fő mondatrészszel rendelkező mondatok. 2021-01-31 (2021-01-30)

Джерело: веб-посилання вправи.

Завдання створені з метою підсилення традиційної форми підготовки до ЗНО з української мови. Це сучасна форма поглиблення знань.

Використання цих вправ можливе під час роботи з платформами дистанційного навчання (Zoom, Google-meet). Їх можна використовувати як під час аудиторної форми навчання, так і – дистанційної.

Диджиталізація методичних матеріалів – важливий крок у напрямку дієвого дистанційного та змішаного навчання, адже пропонувані вправи можна використовувати і на офлайн-заняттях за наявності мультимедійної дошки в аудиторії або приватних гаджетів здобувачів освіти (Задорожна 2020).

ВИСНОВКИ

Навчання української мови у школах з мовами навчання меншин, зокрема з угорською, а в результаті і підготовка до ЗНО, в умовах сучасної освіти викликає чимало труднощів, з чим пов'язана актуальність нашого дослідження.

Якнайбільше уваги потрібно звертати на розвиток комунікативної компетентності учнів, у тому числі на збільшення словникового запасу, а не тільки на засвоєння граматичного матеріалу. На нашу думку, використання онлайн-ресурсів може допомогти у вивченні української мови та підготовці до ЗНО учнями закладів освіти з угорською мовою викладання .

Станом на 2019 – 2021 роки ми проаналізували викладання української мови у школах з угорською мовою навчання, результати ЗНО з української мови та літератури 2020 року та можливості підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання учнів угорськомовних закладів освіти.

У результаті дослідження ми дійшли наступних висновків:

1. Навчальний предмет „Українська мова” в школах з угорською мовою навчання вимагає від учителів зовсім іншого підходу, ніж у школах з навчанням українською мовою.
2. Перехід від інформаційно-пояснювального навчання до особистісно-розвивального, яке спрямоване не тільки на засвоєння знань, а й на способи навчальної діяльності, збільшить можливості в освітньому процесі.
2. Поряд з традиційним методами навчання української мови потрібно використовувати онлайн-сервіси для вивчення української мови як іноземної. Основна мета яких – допомога у вивченні слів, збагаченні словникового запасу.
3. У підготовці до ЗНО з української мови та літератури потрібно використовувати сучасні форми поглиблення знань.

Провівши дослідження ми створили:

1. Відбірку інтернет-ресурсів для вивчення іноземних мов, які, на нашу думку, є корисними та цікавими для учнів при вивченні української мови.
2. Колекцію інтерактивних вправ «Готуємось до ЗНО».

Таким чином, можемо підсумувати, що для покращення рівня підготовки випускників навчальних закладів з угорською мовою навчання до ЗНО з української мови та літератури слід урізноманітнити форми і методи оволодіння мовою та

навчання. Адже учні зацікавлені у вивченні української мови і розуміють значення володіння нею для комфортного функціонування в суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

1. Барань А. – Барань Є. (2016): Засоби покращення результатів ЗНО з української мови та літератури серед учнів шкіл Закарпаття з угорською мовою навчання./Теорія і практика викладання української мови як іноземної/ Збірник наукових праць.// Львівський національний університет ім. І. Франка – № 12 – С. 248-257
2. Берегсасі А. (2005): Українська мова у школах з угорською мовою навчання у соціолінгвістичному аспекті / А. Берегсасі, С. Черничко // Українознавство. – 2005. – № 4 – С. 82–86.
3. Бубняк М. (2009): Шляхи подолання труднощів при вивченні української мови в школах з угорською мовою навчання. Державотворча й об'єднувальна функції української мови: реалії, здобутки, перспективи/ Матеріали міжнародного науково-методичного семінару.// Ужгород: ЗППО, Ліра. 266–272.
4. Гнаткович Т. Д., Лукач А. Ю., Борисова Є. Е. та ін Українська мова: Програма для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання (зі змінами, внесеними у 2017 р.) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/ukrayinska-mova-dlya-znz-z-ugorskojy-movoyu-navchannya>
5. Гнаткович Т. Д., Лукач А. Ю., Борисова Є. Е. та ін. Українська мова: Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання. Українська мова. Рівень стандарту. Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання
Навчальні програми для 10-11 класів | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
6. Дмитрів М. (2019): Дмитрів М.В. астосування SMART-технологій у навчальному процесі – Кафедра інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій (udpu.edu.ua)
7. Задорожна О. (2020): Застосування можливостей платформи LearningApps під час істанційного навчання з української мови.// zadorozna_o.pdf (tnpu.edu.ua)
8. Маргітич К. (2012): «Система з розвитку зв'язного мовлення в старших класах угорськомовних шкіл Закарпаття» ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ VISNYK LVIV UNIV. Серія педаг. 2012. Вип. 28. С.111–121 Ser. Pedag. 2012. Is. 28. P. 111–121

9. Лисиченко Л.А. Маленко О.О (2008): «Українська мова. Практикум. 10-11 класи»
Українська мова. Практикум. 10–11 класи/ Л. А. Лисиченко, О. О. Маленко —
Х.: Вид. група «Основа», — 302.
10. Мотильчак М. Шляхи поліпшення вивчення української мови як державної у
загальноосвітніх навчальних закладах області з навчання мовами національних
меншин / М. Мотильчак // Державотворча й об'єднувальна функції української
мови: реалії, здобутки, перспективи / за ред. Ю. Герцога. – Ужгород :
Поліграфцентр „Ліра”, 2009. – С. 36–44.
11. Смаглюк І. (2011): «Орфографічний практикум. Збірник вправ» . Біла Церква.
12. Тестові завдання минулих років lv.testportal.gov.ua Тестові завдання минулих
років.
13. Хорошковська О. (2005): «Теоретичні основи відбору змісту мовного й
мовленнєвого матеріалу у шкільному курсі української мови як державної у
школах національних меншин України» та 2009. «Теоретичні підходи до
підручників з української мови для шкіл з мовами навчання національних
меншин України»
14. Мельник С – Черничко С. (2002): «Мовне розмаїття України. Аналітичний огляд
ситуації»
15. Коляджин Н. (2003): «Про специфіку організації навчання української мови в
угорськомовних школах».
16. Лизанець П. (2001): «Українсько–угорський словник» // Ужгород
17. Повхан К. (2003): Проблеми і перспективи навчання державної мови учнів-
угорців. / К. Повхан // Укр. мова і літ. в школі. – № 8. – С. 52–55.
18. Хорошковська О. (2005): Теоретичні основи відбору змісту мовного й
мовленнєвого матеріалу у шкільному курсі української мови як державної у
школах національних меншин України / О. Хорошковська // Початкова школа. –
№ 7. – С. 31–35.
19. Хорошковська О. (2009): Теоретичні підходи до підручників з української мови
для шкіл з мовами навчання національних меншин України / О. Хорошковська //
Укр. мова і літ. в школі. – № 2. – С. 26–29.
20. Черничко С. (2009): Проблемні питання викладання української мови у школах з
угорською мовою навчання / С. Черничко // Державотворча й об'єднувальна

- функції української мови: реалії, здобутки, перспективи / за ред. Ю. Герцога. – Ужгород : Поліграфцентр „Ліра”. – С. 105–116.
21. Черничко С. (2011): Ще раз про проблеми викладання української мови у школах з угорською мовою навчання / С. Черничко // Розвиток гуманітарного співробітництва в українсько-угорському прикордонному регіоні: аналіз, оцінки / за ред. Ю. Герцога. – Ужгород : Поліграфцентр „Ліра”. – С. 213–224.
22. Bárány Erzsébet – Huszti Ilona – Fábíán Márta (2011): Második és idegen nyelv oktatása a beregszászi magyar iskolák 5. osztályában: a motiváció és nyelvi készség összefüggése az oktatáspolitikai tényezőkkel. // Kornélia Hires-László Kornélia, Zoltán Karmacs Zoltán, Anita Márku eds. Nyelvi mítoszok, ideológiák, nyelvpolitika és nyelvi emberi jogok Közép-Európában elméletben és gyakorlatban: a 16. Élőnyelvi Konferencia előadásai. Budapest–Beregszász: Tinta Könyvkiadó–II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Hodinka Antal Intézete. – С. 145–154.
23. Milovan Andrea (2002): Az ukran nyelv oktatása Kárpátalja magyar tannyelvű iskolaiban. In: Kisebbségkutatás 2002/4: 984–989.
24. Molnar Jozsef – Molnar D. Istvan (2005). Kárpátalja népessége es magyarsága a népszámlalási es népmozgalmi adatok tükrében. Beregszász: KMPSZ Tankönyv- es Taneszköztanácsa.
25. Orosz Ildikó – Pallyay Katalin (2020): A Kárpátaljai oktatás helyzete a 2019-es független érettségi eredményeinek tükrében. / Monográfia-// II. RF KMF – „RIK-U” Kft. Beregszász–Ungvár.
26. <https://mon.gov.ua> (Дата звернення: 10.11.20)
27. <https://rada.gov.ua> (Дата звернення: 14.10.20)
28. <https://www.loecsen.com/en/learn-ukrainian> (Дата звернення: 08.10.20)
29. <https://internetpolyglot.com> (Дата звернення: 08.10.20)
30. <https://50languages.com> (Дата звернення: 08.10.20)
31. [https:// smarteducatoin.blogspot.com](https://smarteducatoin.blogspot.com)
Розумна освіта для розумного суспільства: Що таке Smart Education?
(smarteducatoin.blogspot.com) (Дата звернення: 07.10.20)
32. <https://2001.ukrcensus.gov.ua> (Дата звернення: 05.08.20)
33. <https://deponms.carpathia.gov.ua> (Дата звернення: 22.10.20)
34. <https://testportal.gov.ua> (Дата звернення: 20.10.20)
35. <https://uera.org.ua> (Дата звернення: 11.12.20)
36. <https://osvita.ua> (Дата звернення: 02.12.20)

37. <https://zno.osvita.ua> (Дата звернення: 26.11.20)
38. <https://internetworldstats.com> (Дата звернення 04.01.21)
39. <https://learningapps.org> (Дата звернення: 04.11.20)
40. <https://lv.testportal.gov.ua> Тестові завдання минулих років. (Дата звернення: 04.11.20)
41. <https://testportal.gov.ua/zno-2021>) (Дата звернення: 03.01.21)
42. <https://w1.c1.rada.gov.ua>. (Дата звернення: 15.04.21)

КОЛЕКЦІЯ ВПРАВ «ГОТУЄМОСЬ ДО ЗНО»

1. Готуємось до ЗНО. Фразеологізми-синоніми.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pd77zqiik20>
2. Готуємось до ЗНО. Наголошування.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pz7vzgzat21>
3. Готуємось до ЗНО. Запозичені слова 1.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pe220pt5n21>
4. Готуємось до ЗНО. Запозичені слова 2.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pkhrd7c7j21>
5. Готуємось до ЗНО. Іншомовні слова 1.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pa2sryhga21>
6. Готуємось до ЗНО. Іншомовні слова 2.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pa1jwpx9321>
7. Готуємось до ЗНО. Уживання апострофа.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=p2qgp2at321>
8. Готуємось до ЗНО. Префікси с-, з-.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=putfsd2z221>
9. Готуємось до ЗНО. Написання ненаголошених [е] та [и].
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pytqi8n6j21>
10. Готуємось до ЗНО. Правопис складних слів.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pr9638nsn21>
11. Готуємось до ЗНО. Велика літера та лапки у власних назвах.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pcdqj5mba21>
12. Готуємось до ЗНО. Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-).
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=p0u7txfit21>
13. Готуємось до ЗНО. Самостійні частини мови 1.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=p5ids9ftk21>
14. Готуємось до ЗНО. Самостійні частини мови 2.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pm39gvosc21>
15. Готуємось до ЗНО. Службові частини мови.
Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=ps82q3a5521>

16. Готуємось до ЗНО. Правопис прислівників 1.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pxk67cm6t21>

17. Готуємось до ЗНО. Правопис прислівників 2.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=povbmutsa21>

18. Правопис прислівників 3.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pqbnitwmc21>

19. Готуємось до ЗНО. Котра година?

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pafjttvpj21>

20. Готуємось до ЗНО. Односкладні речення.

Веб-посилання: <https://learningapps.org/display?v=pxi6wttht21>

СПИСОК РИСУНКІВ

Рис. 1. Розподіл закладів освіти Зкарпатської області за мовами навчання.....	6
Рис. 2. Розподіл закладів освіти Закарпаття за двома мовами навчання (на початок 2020/2021 навчального року; %)	7
Рис.3. Розподіл учнів закладів освіти за мовами навчання за мовами навчання.....	7
(на початок 2020/2021 навчального року; відсотків)	
Рис. 4. Результати ЗНО з української мови та літератури по областях (2020 р.); %.....	15
Рис. 5. Результати ЗНО з української мови та літератури по містах та районах Закрпатської області (2020 р.); %.....	16
Рис. 6. Результати ЗНО з української мови та літератури закладів освіти м. Берегове (2020 р.); %.....	19
Рис. 7. Результати ЗНО з української мови та літератури закладів освіти Береговіського району (2020 р.); %.....	20
Рис. 8. Результати ЗНО з української мови та літератури закладів освіти іншої категорії (2020 р.); %.....	25
Рис. 9. Скриншот головної сторінки веб-сайту 50Languages (вибір рідної мови).....	31
Рис. 10. Скриншот головної сторінки веб-сайт 50Languages (вибір мови, яку бажаєте вивчити).....	31
Рис. 11. Скриншот тем для вивчення української мови.....	32
Рис. 12. Скриншот тем для вивчення української мови (продовження).....	32
Рис. 13. Скриншот частини мовних зворотів теми «Тегнар – та – holnar./ Вчора – сьогодні – завтра».....	33
Рис. 14. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками.....	33
Рис. 15. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками (продовження 1).....	34
Рис. 16. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками (продовження 2.).....	34
Рис. 17. Скриншот тем для вивчення української мови за картинками (продовження 3.).....	35
Рис. 18. Скриншот головної сторінки веб-сайт internetpolyglot.....	35
Рис. 19. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i>	36
Рис. 20. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> .(продовження1)	36
Рис. 21. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> .(продовження2)	37
Рис. 22. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> .(продовження3)	37
Рис. 23. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> .(продовження4)	37
Рис. 24. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> .(продовження5)	38

Рис. 25. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> . (продовження6)	38
Рис. 26. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> . (продовження7)	38
Рис. 27. Теми для вивчення української мови на сайті <i>internetpolyglot</i> . (продовження8)	39
Рис. 28. Скриншот лексем теми «Különféle melléknevek/ Різні прикметники».....	39
Рис. 29. Скриншот лексем теми «Különféle melléknevek/Різні прикметники»(продовження).....	39
Рис. 30. Скриншот головної сторінки веб-сайту loecsen.com.....	40
Рис. 31. Скриншот тем для вивчення української мови веб-сайту loecsen.com.....	40
Рис. 32. Скриншот тем для вивчення української мови веб-сайту loecsen.com (продовження).....	41
Рис. 33. Скриншот вивчення теми «Időhatározók/ Прислівники часу”.....	41
Рис. 34. Скриншот вивчення теми «Időhatározók/ Прислівники часу” (продовження)	42
Рис. 35. Скриншот вивчення теми «Időhatározók/ Прислівники часу” (продовження 1)	42
Рис. 36. Скриншот моєї сторінки.....	44
Рис. 37. Скриншот моєї колекції вправ.....	45
Рис. 38. Скриншот моєї колекції вправ (продовження).....	45
Рис. 39. Скриншот поділу на групи синонімів та фразеологізмів групи «сердитися»..	46
Рис. 40. Скриншот фразеологізмів груп «радіти» та «сміятися».....	46
Рис. 41. Скриншот фразеологізмів груп «багато та мало».....	46
Рис. 42. Скриншот вправи «Фразеологізми-синоніми». Завдання.....	47
Рис. 43. Скриншот вправи «Фразеологізми-синоніми». Зразок позначення правильних відповідей.....	47
Рис. 44. Скриншот вправи «Фразеологізми-синоніми». Зразок позначення неправильної відповіді.....	48
Рис. 45. Скриншот вправи «Наголошування». Завдання.....	48
Рис. 46. Скриншот вправи «Наголошування». Відкриття пазлів при правильній відповіді.....	49
Рис. 47. Скриншот вправи «Запозичені слова 1». Завдання.....	49
Рис. 48. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 1».....	50

Рис. 49. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 1».....	50
Рис. 50. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 1».....	51
Рис. 51. Скриншот вправи «Запозичені слова 2». Завдання.....	51
Рис. 52. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 2».....	52
Рис. 53. Скриншот вправи «Запозичені слова 3». Завдання.....	52
Рис. 54. Скриншот лексем вправи «Запозичені слова 3».....	53
Рис. 55. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Завдання.....	53
Рис. 56. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Таблиці для повторення правил уживання апострофа.....	54
Рис. 57. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Зміст вправи.....	54
Рис. 58. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Вибір правильної відповіді.....	55
Рис. 59. Скриншот вправи «Уживання апострофа». Зразок позначення правильних та хибних відповідей.....	55
Рис. 60. Скриншот вправи «Префікси с-, з-«. Завдання.....	56
Рис. 61. Скриншот вправи «Префікси с-, з-«. Вибір правильної відповіді.....	56
Рис. 62. Скриншот вправи «Префікси с-, з-«. Зразок виконання завдання.....	57
Рис. 63. Скриншот вправи «Написання ненаголошених [е] та [и].....	57
Рис. 64. Скриншот вправи «Написання ненаголошених [е] та [и]. Хід виконання.....	58
Рис. 65. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Завдання.....	58
Рис. 66. Скриншот 1. завдання вправи «Правопис складних слів».....	59
Рис. 67. Скриншот 2. завдання вправи «Правопис складних слів».....	59
Рис. 68. Скриншот 3. завдання вправи «Правопис складних слів».....	59
Рис. 69. Скриншот 4. завдання вправи «Правопис складних слів».....	60
Рис. 70. Скриншот 5. завдання вправи «Правопис складних слів».....	60
Рис. 71. Скриншот 6. завдання вправи «Правопис складних слів».....	60
Рис. 72. Скриншот 7. завдання вправи «Правопис складних слів».....	61
Рис. 73. Скриншот 8. завдання вправи «Правопис складних слів».....	61
Рис. 74. Скриншот 9. завдання вправи «Правопис складних слів».....	61

Рис. 75. Скриншот 10. завдання вправи «Правопис складних слів».....	62
Рис. 76.Скриншот 11. завдання вправи «Правопис складних слів».....	62
Рис. 77. Скриншот 12. завдання вправи «Правопис складних слів».....	62
Рис. 78. Скриншот 13. завдання вправи «Правопис складних слів».....	63
Рис. 79. Скриншот 14. завдання вправи «Правопис складних слів».....	63
Рис. 80. Скриншот 15. завдання вправи «Правопис складних слів».....	63
Рис. 81. Скриншот 16. завдання вправи «Правопис складних слів».....	64
Рис. 82. Скриншот 17. завдання вправи «Правопис складних слів».....	64
Рис. 83. Скриншот 18. завдання вправи «Правопис складних слів».....	64
Рис. 84. Скриншот 19. завдання вправи «Правопис складних слів».....	65
Рис. 85. Скриншот 20. завдання вправи «Правопис складних слів».....	65
Рис. 86. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Позначення правильної відповіді.....	65
Рис. 87. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Зразок позначення, коли відповідь хибна.....	66
Рис. 88. Скриншот вправи «Правопис складних слів». Зразок результатів.....	66
Рис. 89. Скриншот вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». Завдання.....	66
Рис. 90. Скриншот вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». Відео матеріал до вправи.....	67
Рис. 91. Скриншот кадру відеоматеріалу до вправи	67
Рис. 92. Скриншот 1. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».	67
Рис. 93. Скриншот 2. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». ...	68
Рис.94. Скриншот 3. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах».	68
Рис. 95. Скриншот 4. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». ..	68
Рис. 96. Скриншот 5. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	69

Рис. 97. Скриншот 6. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». ..	69
Рис. 98. Скриншот 7. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	69
Рис. 99. Скриншот 8. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	70
Рис. 100. Скриншот 9. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	70
Рис. 101. Скриншот 10. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	70
Рис. 102. Скриншот 11. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	71
Рис. 103. Скриншот 12. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	71
Рис. 104. Скриншот 13. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	71
Рис. 105. Скриншот 14. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	72
Рис. 106. Скриншот 15. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	72
Рис. 107. Скриншот 16. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	72
Рис. 108. Скриншот 17. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	73
Рис. 109. Скриншот 18. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	73
Рис. 110. Скриншот 19. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	73
Рис. 111. Скриншот 20. завдання вправи «Велика літера та лапки у власних назвах». .	74
Рис. 112. Скриншот вправи «Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-)».	
Завдання.....	74
Рис. 113. Скриншот вправи «Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-)». Вибір правильної відповіді.....	75
Рис. 114. Скриншот вправи «Подовження та подвоєння приголосних (-н-, -нн-)». Зразок результату.....	75
Рис. 115. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 1».....	76
Рис. 116. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 1». Хід вправи.....	76
Рис. 117. Скриншот вправи «Самостійні частини мови 1». Хід вправи (продовження)	76
Рис. 118. Скриншот вправи «Самостійні частин мови 2».....	77
Рис. 119. Скриншот вправи «Самостійні частин мови 2». Хід вправи.....	77

Рис. 120. Скриншот вправи «Службові частини мови». Завдання.....	78
Рис. 121. Скриншот вправи «Службові частини мови». Зразок, якщо обрано хибне слово.....	78
Рис. 122. Скриншот успішного завершення вправи «Службові частини мови».	78
Рис. 123. Скриншот вправи «Правопис прислівників 1.». Завдання.....	79
Рис. 124. Скриншот вправи «Правопис прислівників 1.». Виконання.....	79
Рис. 125. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 1.», які пишемо разом.	80
Рис. 126. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 1.», які пишемо окремо.....	80
Рис. 127. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 1.», які пишемо через дефіс.....	80
Рис. 128. Скриншот вправи «Правопис прислівників 2.». Завдання.....	81
Рис. 129. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо разом.	81
Рис. 130. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо окремо.....	82
Рис. 131. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо через дефіс.....	82
Рис. 132. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 3.». Завдання.....	83
Рис. 133. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 3.», які пишемо разом.	83
Рис. 134. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 3.», які пишемо окремо.	84
Рис. 135. Скриншот прислівників вправи «Правопис прислівників 2.», які пишемо через дефіс.	84

Рис. 136. Скриншот вправи «Котра година?». Завдання.....	85
Рис. 137. Скриншот вправи «Котра година?». Хід виконання.....	85
Рис. 138. Скриншот вправи «Односкладні речення». Завдання.....	86
Рис. 139. Скриншот означено-особових речень вправи «Односкладні речення».....	86
Рис. 140. Скриншот неозначено-особових речень вправи «Односкладні речення».....	87
Рис. 141. Скриншот неозначено-особових речень вправи «Односкладні речення».....	87
Рис. 142. Скриншот безособових речень вправи «Односкладні речення».....	88
Рис. 143. Скриншот вправи «Односкладні речення». Хід вправи.....	88

СПИСОК ТАБЛИЦЬ

1. Кількість годин, відведених на вивчення української мови у школах з угорською мовою навчання (5–9 класи) (2020–2021 навчальний рік).....	11
2. Кількість годин, відведених на вивчення української мови у школах з угорською мовою навчання (10–11 класи) (2020-2021 навчальний рік)	11
3. Рейтинг міст Закарпатської області за показниками «не подолали поріг».....	16
4. Рейтинг районів Закарпатської області за показниками «не подолали поріг».....	17
5. Розподіл шкіл з угорською мовою навчання за результатами «не подолали поріг».....	21
6. Розподіл шкіл з угорською мовою навчання за результатами «не подолали поріг».....	23
7. Розподіл шкіл з угорською мовою навчання за результатами «не подолали поріг».....	26

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1007643852

Дата перевірки:
01.05.2021 06:54:42 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
01.05.2021 07:19:44 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Вірван Ольга Олексіївна

Кількість сторінок: 105 Кількість слів: 12820 Кількість символів: 105795 Розмір файлу: 11.90 MB ID файлу: 1007754692

11.6% Схожість

Найбільша схожість: 2.04% з Інтернет-джерелом (<https://karpatalja.ma/novini/zno-2019-rezultati-zakarpattya-z-ukrain...>)

11.6% Джерела з Інтернету 279 Сторінка 107

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0.27% Цитат

Цитати 4 Сторінка 108

Посилання 1 Сторінка 108

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 5